

KAPELĀNA

ROKASGRĀMATA

NBS Kapelānu dienests
Rīga, 2012

NBS KAPELĀNA ROKASGRĀMATA

NBS Kapelānu dienesta veidots izdevums, kuru sadarojoties citiem kapelāniem ir sastādījis kapelāns Mg. theol. Dāvids Šterns.

Rīga, 2012

Izdevējs – LR AM Rekrutēšanas un Jaunsardzes centrs
Iespiests - v/a „Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūra”
Tēvijas sargs

Literārā korektore Rasma Priekule

Latvijas Nacionālo bruņoto spēku komandieris
ir iepazīties ar NBS KAPELĀNA ROKASGRĀMATU
un dod savu atbalstu kapelāniem, kas sniedz garīgo aprūpi,
atbalstu un palīdzību bruņoto spēku karavīriem.

_____ ģenerālmajors Raimons Graube,

Latvijas tradicionālo kristīgo konfesiju vadītāji
ir iepazīnušies ar NBS KAPELĀNA ROKASGRĀMATU
un dod savu svētību kapelāniem garīgajā kalpošanā karavīriem.

_____ Romas katoļu Baznīcas Latvijā arhibīskaps
metropolīts Zbigņevs Stankevičs

_____ Latvijas Pareizticīgās Baznīcas
Valdošais Virsgans
Rīgas un visas Latvijas metropolīts Aleksandrs

_____ Latvijas evaņģēliski luteriskās Baznīcas
arhibīskaps Jānis Vanags

_____ Latvijas baptistu draudžu savienības
bīskaps Pēteris Sproģis

DIEVS, SVĒTĪ LATVIJU!

K.Baumaņa mūzika un vārdi.

Dievs, svētī Latviju,

Mūs' dārgo Tēviju;

Svētī jel Latviju,

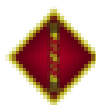
Ak, svētī jel to!

Kur latvju meitas zied,

Kur latvju dēli dzied,

Laid mums tur laimē diet

Mūs' Latvijā.

ROKASGRĀMATAS PRIEKŠVārds

Kapelāna rokasgrāmata atklāj Latvijas Nacionālo bruņoto spēku (NBS) Kapelānu dienesta darbību un principus, kā arī apkopo dažādu kapelānam nepieciešamu informāciju, kas ir noderīga praktiskajā kalpošanā vienībā ar karavīriem, gan arī ārpus tās, sadarbojoties ar kristīgajām konfesijām, dažādām reliģijām, institūcijām un speciālistiem. Lai arī primāri veidota kā orientieris kapelānam, tā būs noderīga arī vienību komandieriem, kā arī visu līmeņu virsniekiem, instruktoriem un štābu personālam, plānojot un veidojot sadarbību ar kapelānu.

Rokasgrāmata galvenokārt ir paredzēta ikdienas lietošanai NBS kapelāniem, tai pat laikā tā sniedz ieskatu arī plašākai auditorijai kapelānu dienesta darbā. Tāpat, šis materiāls ir noderīgs izziņas avots konfesiju vadītājiem un potenciālajiem kapelāniem.

Kapelānu rokasgrāmata ir izveidota ar NBS virskapelāna svētību, un saņēmusi apstiprinājumu no NBS vadības. Ar to ir iepazinušies konfesiju vadītāji, kas nominējuši kapelānus kalpošanai NBS.

Rokasgrāmata ir atvērta turpmākai redigēšanai un papildināšanai.

Nav klasificēta.

NBS KOMANDIERIS VĀRDS

Kapelāns un kapelāna darbs bruņotajos spēkos ir ļoti nozīmīgs. Ir grūti iedomāties situāciju, kad kapelāns grūtā brīdī un nepieciešamības situācijā nebūtu sasniedzams.

Pateicos kapelāniem par viņu paš aizliedzīgo darbu bruņotajos spēkos, kur ir slēgta vide, smagi un ne vienmēr atbildami jautājumi, starptautisko operāciju pieredzes radītie izaicinājumi un neparedzamas ikdienas dienesta un sadzīves situācijas. Kā Nacionālo bruņoto spēku komandieris, es augsti novērtēju kapelānu ieguldīto darbu.

NBS Kapelāna rokasgrāmata ir būtisks solis uz priekšu veiksmīgākā un produktīvākā sadarbībā starp kapelāniem un bruņoto spēku vadību visos līmeņos, jo tā veicina labāku izpratni par to, kas ir kapelāns, ko no viņa sagaidīt un kā labāk izmantot kapelāna potenciālu vienībā un bruņotajos spēkos kopumā.

Vienmēr apzinos un izjūtu mūsu vienotību kalpošanā Latvijas valstij un kopīgajā lūgšanā: Dievs svētī Latviju!

ģenerālmajors Raimonds GRAUBE

NBS VIRSKAPELĀNA VĀRDS

Esmu pateicīgs visiem, kas ir sākuši darbu pie kapelāna rokasgrāmatas un īpaši tiem, kas šo darbu pabeidza.

„NBS kapelāna rokasgrāmata” ir pirmā un tādēļ unikāla tāda veida grāmata, kas paver priekškaru padziļinātam un nākotnē nepieciešamam izpētes darbam gan vēstures, gan tagadnes un nākotnes perspektīvā. Šī grāmata tikai ieskicē pamatlīnijas, kas ir svarīgas kapelānu dienestam. Kā virskapelāns aicinu šīs grāmatas lasītājus un lietotājus būt atvērtiem un sniegt atbalstu nākotnē bruņoto spēku kapelānu dienestam, lai mēs kopīgiem spēkiem varētu turpināt darbu to paceļot augstākā un kvalitatīvākā līmenī Dievam par godu un par svētību karavīriem. Ticu, ka šī grāmata būs interesants izziņas avots un noderīga lietošanai arī tiem, kas nav tieši saistīti ar NBS kapelānu dienestu.

NBS kapelānu dienests ir unikāla vide, kur pastāvīgi satiekas un strādā dažādu konfesiju kapelāni, kuru mērķis ir pēc vislabākās sirdsapziņas kalpot Dievam un savai Tēvzemei. Ikdienas izaicinājums ir redzēt pāri savas konfesijas robežām, cienīt un mācīties izprast otru sev līdzās, bet pats galvenais – mīlēt savu tuvāko: „ja kāds saka: es mīlu Dievu, - un ienīst savu brāli, tad viņš ir melis; jo, kas nemīl savu brāli, ko viņš ir redzējis, nevar mīlēt Dievu, ko viņš nav redzējis. Un šis bauslis mums ir no Viņa, ka tam, kas mīl Dievu, būs mīlēt arī savu brāli.” (1.Jņ.4:20-21)

Kaut arī ir paveikts liels darbs, šis patiesībā ir tikai iesākums. Lai Dievs svētī katru kapelānu viņa atbildīgajā kalpošanā un palīdz turpmākajā dienestā mūsu Valsts bruņotajos spēkos.

virskapelāns Elmārs Pļaviņš

PRO DEO ET PATRIA PAR DIEVU UN TĒVZEMI

„TICĪBA, CERĪBA, MĪLESTĪBA – ŠĪS TRĪS,
LIELĀKĀ NO TĀM IR MĪLESTĪBA.”

Mūsu Tēvs debesīs,
Svētīts lai top Tavs vārds.
Lai nāk Tava Valstība.
Tavs prāts lai notiek kā debesīs,
Tā arī virs zemes.
Mūsu dienīšķo maizi dod mums šodien.
Un piedod mums mūsu parādus,
Kā arī mēs piedodam saviem parādniekiem.
Un neieved mūs kārdināšanā,
Bet atpestī mūs no ļaunā.
Jo Tev pieder Valstība, spēks un gods mūžīgi.
Āmen.

SATURA RĀDĪTĀJS

ROKASGRĀMATAS PRIEKŠVārds	6
NBS KOMANDIERIS Vārds.....	7
NBS VIRSKAPELĀNA Vārds	8
NBS KAPELĀNI	13
NBS VIENĪBU KAPELAS	15
IEVADS	16
VĒRTĪBAS NACIONĀLAJOS BRUŅOTAJOS SPĒKOS	18
NBS KARAVĪRA VĒRTĪBAS UN STANDARTI	20
KAPELĀNU DIENESTS BRUŅOTAJOS SPĒKOS UN TĀ VĒRTĪBAS.....	26
TICĪBA: KO MĒS TICAM?.....	28
CERĪBA: KO MĒS CERAM?	32
MĪLESTĪBA: KO MĒS DARAM?	34
KAPELĀNS NACIONĀLAJOS BRUŅOTAJOS SPĒKOS	39
VISPĀRĪGI	39
VIRSKAPELĀNS	39
KAPELĀNS KĀ GARĪGAIS LĪDERIS.....	40
KAPELĀNA KONFIDENCIALITĀTE	41
KAPELĀNS – PADOMDEVĒJS UN PEDAGOGS	41
KAPELĀNA PIENĀKUMI UN ATBILDĪBA	42
KAPELĀNA PAKĻAUTĪBA.....	42
KAPELĀNS KOMANDĶĒDĒ.....	43
KAPELĀNS STARPKONFESIONĀLĀ VIDĒ	43
KAPELĀNS GARNIZONĀ.....	43
KAPELĀNS LAUKA MĀCĪBĀS.....	44
KAPELĀNA SADARBĪBA AR CITIEM SPECIĀLISTIEM.....	44

KAPELĀNA PAŠAPRŪPE	44
KAPELĀNS STARPTAUTISKAJĀS OPERĀCIJĀS.....	45
KAPELĀNS KAUJAS LAUKĀ.....	47
KAPELĀNA PAŠAIZSARDZĪBA UN NEKOMBOTANTA STATUSS	49
KAPELĀNS, KAUJAS RAKSTURS UN BRUŅOTA KONFLIKTA LIKUMS	50
KAPELĀNA KALENDĀRS: svētku, notikumu, atceres u.c. dienas	51
NBS KRITUŠO KARAVĪTU PIEMIŅAS VIETA	79
NBS SO KRITUŠO KARAVĪRU PIEMIŅA.....	80
NBS KAPELĀNU DIENESTA VĒSTURE	82
KAPELĀNS SENATNĒ.....	96
LATVIJAS TERITORIJA – KRISTĪTĪBAS KONTEKSTS UN PIRMIE KAPELĀNI	102
KAPELĀNA LITURĢISKĀS KALPOŠANAS STANDARTI	112
MILITĀRĀS CEREMONIJAS.....	114
Militārā parāde	115
Zvēresta ceremonija	115
Kursu noslēguma ceremonija	116
Apbalvojumu pasniegšanas ceremonija	116
Komandieru maiņas ceremonija.....	116
Pieminekļu vai piemiņas plāksņu atklāšanas ceremonija	117
Vainagu vai ziedu nolikšanas ceremonija	117
Karavīra atvaļināšanas ceremonija	117
Krituša karavīra sagaidīšanas, izvadīšanas un apglabāšanas ceremonija	118
Karavīru pārapbedīšanas ceremonija	123
KAPELĀNA IZGLĪTĪBA.....	124
NBS KAPELĀNU SEMINĀRS: PTSS (PTSD): DIAGNOSTIKA.....	125
KAPELĀNA FIZISKĀS SAGATAVOTĪBAS NORMATĪVI	127

KAPELĀNU SAISTOŠIE NORMATĪVIE AKTI.....	129
SIMBOLIKA	139
NATO FONĒTISKAIS ALFABĒTS	141
AVOTI UN BIBLIOGRĀFIJA	142
NODERĪGAS INTERNETA VIETNES.....	145
KRISTIEŠU PAMATLŪGŠANAS.....	146
Katoļu.....	146
Luterāņu.....	152
Pareizticīgo.....	156
Psalmu lūgšanas.....	162
ANOTĀCIJA.....	191
FÖRORD.....	192
АННОТАЦИЯ.....	192
ANNOTATION	193
ANNOTATION	193
Pateicības par atbalstu grāmatas veidošanā	194

NBS KAPELĀNI

ELMĀRS PĻAVIŅŠ, c.d.

NBS Apvienotais Štābs, **VIRSKAPELĀNS**

29470807, elmars.plavins@mil.lv elmars.p.@gmail.com

Latvijas baptistu draudžu savienības mācītājs,

Rīgas Golgātas baptistu draudze, Rīga, Hospitāļu iela 32-1

NORMUNDS CELMIŅŠ, kpt.

NBS Štāba bataljons, **KAPELĀNS**

26524629, normunds.celmins@mil.lv normunds.celmins@gmail.com

Latvijas evaņģēliski luteriskās baznīcas mācītājs

JĀNIS AKMENS, kpr.

NBS Sauszemes spēku 1.Kājnieku bataljons, **KAPELĀNS** (p.i.)

27842910, janis.akmens@mil.lv

Latvijas baptistu draudžu savienības sludinātājs

RUSLANS MARKĒVIČS, vlt.

NBS Sauszemes spēku 2.Kājnieku bataljons, **KAPELĀNS**

28604511, 25962215, ruslans.markevics@mil.lv kapelan@inbox.lv

Latvijas baptistu draudžu savienības sludinātājs

VIESTURS KALNIŅŠ, c.d.

NBS Jūras spēku flotile, **KAPELĀNS**

29199184, viesturs.kalnins@mil.lv

Latvijas baptistu draudžu savienības mācītājs

RAIMONDS KRASINSKIS, kpt.

NBS Nodrošinājuma pavēlniecība, **KAPELĀNS**

26434830, raimonds.krasinskis@mil.lv adazu.karavirs@inbox.lv

Romas katoļu Baznīcas kapelāns

Romas katoļu Baznīcas priesteris un kapelāns

DĀVIDS ŠTERNS, kpt.

Latvijas Pareizticīgās baznīcas kapelāns

This image shows a full page of blank, lined paper. It features approximately 20 evenly spaced horizontal blue lines across its entire width. The paper is otherwise completely empty, with no margins, text, or other markings.

NBS VIENĪBU KAPELAS

ĀDAŽU MILITĀRĀS BĀZES KAPELA

Kapelāni: RAIMONDS KRASINSKIS
RUSLANS MARKĒVIČS
JĀNIS AKMENS

Kapela atvērta 24h diennaktī

Kapelā notiek svētbrīži otrdienās plkst. 12:00

Dievkalpojumi:

Katoļu rīts - katru svētdienu plkst. 15:00

Pēc dievkalpojuma svētdienasskolas nodarbības

Pareizticīgo rīts - mēneša 1. un 3. svētdienā plkst. 11:00

Pēc dievkalpojuma svētdienasskolas nodarbības.

KĀJNIEKU SKOLAS KAPELA

Kapelāns: DĀVIDS ŠTERNS

Kapela atvērta 24h diennaktī

Kapelā notiek stundu lūgšanas katru darba dienu* plkst. 13:00

* izņemot reizes kad kapelāns nav uz vietas

INSTRUKTORU SKOLAS KAPELA

Kapelāns: ILMĀRS KRAVALIS

Kapela atvērta 24h diennaktī

JŪRAS SPĒKU MĀCĪBU CENTRA KAPELA

Kapelāns: VIESTURS KALNIŅŠ

Kapela atvērta 24h diennaktī

IEVADS

Latvijas Republikas Satversme nosaka katra valsts iedzīvotāja tiesības uz brīvību, to attiecinot arī uz katra indivīda domu, apziņas, reliģisko un ticības pārliecību. Kapelāns ir NBS sistēmas nozīmīgs loceklis, kas ir līdzvērtīgi zobratam rokas pulkstenī, bez kura pulkstenis rāda nepareizu laiku, nevis kā ķēdīte, bez kuras pulkstenis var arī iztikt. Kapelāns veicina un atgādina cilvēka augstākās tiesības un brīvību NBS sistēmā un sabiedrībā. Tas ir atbildīgs un delikāts darbs, jo „smaguma punkts” arvien ir jautājums par PATIESĪBU.

Komandieru un kapelānu **atbildība** un pienākums ir šo brīvību īstenot likumos, noteikumos un reglamentos paredzētā kārtībā un pēc vislabākās sirdsapziņas Dieva un cilvēku priekšā, ievērojot savstarpējo attiecību un Baznīcas kanoniskos principus un vērtības.

Kapelāna **uzdevums** ir specifiska kalpošana bruņotajos spēkos, kuras mērķis ir attīstīt reliģiskās, garīgās, morālās un ētiskās vērtības un īstenot garīgo aprūpi personālam un tā ģimenēm.

Kapelāna kā **štāba virsnieka speciālista funkcijas** ir sniegt atbalstu un būt padomdevējam komandierim, kuram viņš ir administratīvi pakļauts, un personālam reliģiskajos un morāles jautājumos. Kapelāns ir atbildīgs par reliģisko norišu plānošanu un īstenošanu, kā arī kalpošanas aktivitātēm.

Kapelāns kā **reliģiskais līderis** ir aicināts strādāt un kalpot NBS, tādēļ viņam tiek nodrošinātas iespējas, kā arī uzstādītas prasības garīgai kalpošanai. Tajā pat laikā no kapelāna nedrīkst pieprasīt to, kas viņam nav uzticēts kā baznīcas pārstāvim, kurš pieder vienai konkrētai konfesijai. Neatkarīgi no konfesionālās piederības, kapelāns ir iecelts kalpošanai bruņotajos spēkos, lai veiktu personāla garīgo aprūpi nešķirojot nevienu pēc ticības pārliecības. Kapelāns ir atbildīgs NBS virskapelānam un savas konfesijas vadībai.

Ja kapelāns nevar sniegt atbalstu savu spēju un atbildības robežās, tad viņam ir jāmeklē palīdzība citu NBS kapelānu vidū, vai jāvēršas pēc palīdzības pie civiliem garīgiem kalpotājiem vai citiem speciālistiem.

VĒRTĪBAS NACIONĀLAJOS BRUŅOTAJOS SPĒKOS

Latvijas valsts ir Latvijas Republika ar tās teritoriju un tajā dzīvojošajiem iedzīvotājiem, kurus vieno kopējs sarkanbaltsarkanais Latvijas karogs, latviešu valoda, Valsts himna un nacionālās tradīcijas.

Latvijas Republikas **Nacionālie bruņotie spēki** (NBS) ir Latvijas Valsts organizēta un apbruņota tautas daļa. Nacionālajos bruņotajos spēkos aktīvajā militārajā dienestā dien militārpersonas, kuras savu dienestu pilda brīvprātīgi uz likuma pamata, bet kuras var saukt pie disciplinārās un kriminālatbildības, ja viņas pārkāpj militārā dienesta likumus vai tīšām tos neievēro. NBS ir dibināti 1994. gada 24. decembrī, apvienojot Aizsardzības spēkus un Zemessardzi. Latvijas Nacionālie bruņotie spēki ir neatņemama valsts sastāvdaļa. Saskaņā ar Latvijas Republikas Satversmi, tiesību aktiem un Nacionālo drošības koncepciju Latvijas NBS aizsargā valsts suverenitāti, teritoriālo nedalāmību, kā arī demokrātisku konstitucionālo kārtību un pilsoņu brīvību. Sabiedrība, izmantojot civilās valsts iestādes, veic Nacionālo bruņoto spēku demokrātisku kontroli.

NBS pilda Valsts doto uzdevumu audzināt karavīrus, kas ir spējīgi doties cīņā, lai aizstāvētu savu zemi un tautu no ārēja fiziska apdraudējuma, netaupot savus spēkus, veselību un pat dzīvību. NBS karavīrs kalpo Latvijas valstij, veicot visu nepieciešamo, lai organizētu drošu, uz attīstību vērstu Valsts aizsardzību nacionālā un arī starptautiskā līmenī, iesaistoties NATO un nodrošinot tās dalībvalstu kolektīvo aizsardzību.

NBS attīstība ir vērsta uz sekmīgu uzdevumu izpildi NATO kolektīvās aizsardzības sistēmā, kā arī spēju nodrošināt Latvijas nacionālo aizsardzību. Lai īstenotu NATO stratēģiskos principus un kolektīvās aizsardzības galvenos uzdevumus, NBS ir nepieciešamas atbilstoši mūsdienu standartiem sagatavotas un ekipētas vienības, kas spēj gan aizstāvēt Latvijas valsti, gan piedalīties jebkura veida starptautiskajās militārajās operācijās.

NBS attīstībai un integrācijai NATO ir noteiktas šādas prioritārās jomas: NATO spēku attīstības mērķu izpilde; NBS vienību dalība starptautiskajās operācijās (SO); NBS profesionalizācija; NBS modernizācija; NBS pretterorisma spēju attīstība un starpinstitūciju sadarbības attīstība draudu novēršanai un apkarošanai, NBS spēju attīstība civilās sabiedrības atbalstam.

Karavīrs ir devis karavīra zvērestu un ir gatavs savu valsti aizstāvēt, riskējot un nežēlojot savu dzīvību, tādēļ karavīram ir lielāka atbildība kā valsts civiliedzīvotājam. NBS karavīri ir apvienoti vienībās. Karavīrus kopā saista militārā disciplīna, pavēles un morāle – vienības gars, saliedētība, motivācija, cīņas griba. Morāle balstās Latvijas valsts vērtībās un interesēs, kuras karavīrs aizstāv un pārstāv gan miera apstākļos, gan bruņota konflikta gadījumā.

NBS un karavīru vērtības ir saistītas ar Latvijas valsts vērtībām un interesēm. NBS vērtības kalpo kā labs un drošs orientieris ne vien ikdienas pienākumu pildīšanā, bet arī plānojot un tiecoties pēc NBS izaugsmes un attīstības.

NBS vērtība ir **Latvijas cilvēki** - nācija, kura veido Latvijas Valsti, kuras uzdevums ir veicināt un nodrošināt tās labklājību. Nācijai piederošā un apdzīvotā zeme, kas teritoriāli apvieno un veido nācijas kopību, ir **tēvzeme**, kas to saista ar tradīcijām, vēsturisko mantojumu, brīvības cīņām, valsts proklamēšanu un starptautisko atzīšanu. **Kultūra** ir vēsturiski tautas radītās nemateriālās, materiālās, sociālās, garīgās un reliģiskās vērtībās, kas raksturo zemes iedzīvotājus. **Valoda** ir oriģinālais nāciju vienojošais un identitāti raksturojošais elements savstarpējā saskarsmē un saskarsmē ar citām valodām un kultūrām, kas veido nācijas pastāvēšanas iespējamību. **Tradīcijas** tiek pārmantotas, pārbaudītas, atjaunotas un nodotas tālāk nākamajām paaudzēm unikāla dzīvesveida saglabāšanai un popularizēšanai. **Brīvība** – suverēna Latvijas valsts, kas veicina un nodrošina tās iedzīvotāju brīvību – pašnoteikšanās tiesības un pienākumus, aizsardzību un cilvēka cieņu savā zemē.

NBS KARAVĪRA VĒRTĪBAS UN STANDARTI

APSTIPRINĀTAS: AM ministrs, NBS komandieris AM PAIP sēde 31.08.2011.

IEVADS

Karavīrs ir Latvijas valsts aizstāvis.

Karavīra VĒRTĪBAS nosaka viņa personību un rīcības motīvus, savukārt STANDARTI nosaka to, kā karavīram jārīkojas neatkarīgi no vietas, notikumiem un apstākļiem.

Latvijas Nacionālie bruņotie spēki ir vienota profesionāla komanda, kurā katrs karavīrs ir svarīgs un nozīmīgs.

Karavīra darbs izvirza augstas prasības; tas mēdz būt grūts un izaicinājumu pilns. Lai to spētu sekmīgi veikt, karavīram neatkarīgi no savas dienesta pakāpes un amata kā kareivim tā instruktoram un virsniekam, pastāvīgi jābalsta sava rīcība NBS noteiktajās vērtībās un uzvedības standartos.

Šīs vērtības ir svarīgi mācīt un atgādināt katram karavīram bruņotajos spēkos sākot no pirmās dienesta dienas, cauri visam dienestam, ieskaitot atvaļināšanos rezervē.

VĒRTĪBAS - nosaka to, kas tu esi

Vērtības vada un attīsta cilvēku.

Būt karavīram nav viegli. No karavīra sagaida to, kas netiek prasīts no citiem. Karavīra sirdī jābūt pārliecībai par savas rīcības motīviem, gan pildot ikdienas pienākumus, gan saskaroties ar briesmām un agresiju kaujā, klausot pavēles un rīkojumus, nezaudējot paškontroli un vienmēr esot atbildīgam par savu rīcību. Karavīram jāspēj iekļauties komandā un būt daļai no tās, jāuzticas saviem biedriem un jābūt tādām, lai citi var uzticēties viņam.

Karavīram ir nepieciešamas tādas vērtības, pēc kurām vadīties un dzīvot. Vērtības, kas būs nemainīgas arī nākotnē un balstīs karavīra tiekšanos pretī pilnībai un augstākajiem mērķiem dzīvē:

PAŠAIZLIEDZĪBA, DROSME, TAISNĪGUMS, CIENĀ, UZTICAMĪBA, MĪLESTĪBA.

PAŠAIZLIEDZĪBA: vispirms - biedrs un uzdevums, pēc tam – es

Dienēt bruņotajos spēkos nozīmē būt komandā. Karavīrs nestrādā tikai sev, bet vienmēr komandai – grupā, nodaļā, vadā, rotā, bataljonā, brigādē, pildot augstāku uzdevumu.

Komanda var būt stipra un efektīva tikai tad, ja katrs tās loceklis dara savu darbu ar pilnu atdevi, pilnībā uzticoties saviem biedriem un liekot otra vajadzības augstāk par savējām, pat ja tas nozīmē riskēt ar savu dzīvību.

Vienotība komandā prasa sevis disciplinēšanu un atturēšanos no egoistiskas rīcības citu labā, kā karavīrs to ir apņēmis savā solījumā:

„Es, Latvijas karavīrs, apzinoties atbildību savas tautas un likuma priekšā, apsolos un zvēru: būt uzticīgs Latvijas Republikai, tās Satversmei un likumīgajai valdībai; netaupot spēkus, veselību un dzīvību, sargāt Latvijas valsti un tās neatkarību; pēc labākās sirdsapziņas veikt man uzticētos karavīra pienākumus; bez ierunām pakļauties militārajai disciplīnai, vienmēr pildīt savu priekšnieku pavēles un rīkojumus atbilstoši Latvijas Republikas likumiem.”

DROSME: rīkoties pareizi un runāt patiesību

Pildot uzticēto uzdevumu tā, lai tas būtu citiem par piemēru un iedrošinājumu, izvēloties pareizo nevis vieglāko ceļu, karavīriem ir nepieciešama drosme.

Drosmi kontrolēt (nevis noliegt) savas bailes, arī riskējot tikt ievainotam vai nogalinātam. To var apgūt ar treniņu un disciplīnas palīdzību, veicot pienākumus neatkarīgi no briesmām un diskomforta. Disciplīna palīdz uzvarēt bailes un grūtības.

Drosme rīkoties pareizi un teikt taisnību, kā arī nebaidīties dzirdēt patiesību par sevi. Tai pat laikā tā vada un attur no pārgalvības un nepamatota riska ar savu vai padoto dzīvībām.

Būt drosmīgam nozīmē, iestājoties par taisnību un vērtībām, uzņemties iniciatīvu arī bez teikšanas un pamudinājuma.

TAISNĪGUMS: karavīra gods ir būt taisnīgam

Karavīram ir jābūt krietnam, solidāram, vienotam attiecībā pret sevi un citiem, brīvam no aizspriedumiem, stereotipiem un iedomības, lai spētu spriest un rīkoties taisnīgi.

Tas nozīmē - nemelot, nezagt, nelaupīt, nepazemot utt., bet palīdzēt vājākajam, iedrošināt bailīgo, būt paraugam ar savu rīcību un darīt pirmajam, ja nepieciešams.

Negodīgam karavīram biedri nevar uzticēties, un līdz ar to var ciest visa komanda.

Katram ir jāatbild par sevi un, redzot netaisnību, jārīkojas, sargājot karavīra godu pat tad, ja rīcība varētu būt nepopulāra biedru vai citu apkārtējo vidū.

CIENĀ: izturies pret citiem tā, kā tu gribi, lai izturas pret tevi

Cienā pret citiem ir pamats uzticībai starp tevi un biedriem. Cienīt otru nozīmē spriest par viņu taisnīgi, neņemot vērā statusu, ticību, rasi vai dzimumu. Jebkura diskriminēšana vienībā grauj komandas spēku. Humors ir nepieciešams karavīru vidū un attiecībās ar citiem, tāpēc svarīgi to ir uzturēt un veicināt tā, lai tas nekļūtu par izsmiešanu vai pazemošanu uz citu uzjautrināšanas rēķina. Tas ir graujoši gan personīgi, gan vienībai kopumā.

Cienīt citus nozīmē arī cienīt pretinieku. Tas palīdz un dod spēku karavīram cīņā un agresīvā darbībā nekļūt zvērīgam un naida pilnam pret cilvēku, kā arī novērtēt pretinieku.

Uzticamība: iestāties par savu valsti un biedriem

Esi uzticams savās domās, vārdos un darbos.

Karavīrs ir daļa no bruņotajiem spēkiem gan pildot dienesta uzdevumus, gan brīvajā laikā. Tas pieprasa sniegt atbalstu biedriem un rūpēties vienam par otru. Likt otra vajadzības augstāk par savējām ir grūti, taču tas atmaksājas.

Ir vērts palikt uzticamam arī tad, ja tu tiec pievilts vai nodots – katrs ir atbildīgs par savu, nevis citu rīcību.

Būt uzticamam nozīmē celt gaismā nelikumīgas darbības, ja tās kaitē pašam darītājam vai nodara netaisnību citiem biedriem un bruņotajiem spēkiem.

Mīlestība: ticība, cerība, mīlestība – lielākā ir mīlestība.

Nav lielākas mīlestības par to, ja kāds atdod savu dzīvību par saviem draugiem. Karavīrs mīl savu ģimeni un zemi.

Karavīra DRAUGI ir viņa ģimene, tuvākie cilvēki un dienesta biedri, kuru dēļ viņš ir gatavs ziedot pašu dārgāko – savu dzīvību. Karavīrs tic, lūdz un cer, lai tas nekad nebūtu jādara, tādēļ smagi strādā, trenējas, disciplinē, mācās pilnveidot sevi un savu vienību, lai tā būtu gatava cīņai un uzvarai.

Karavīra VALSTS ir viņa zeme – lauki, ciemi un pilsētas, kur mīt viņa draugi un kuru sargs viņš ir. Tas ir labi, ja karavīrs zina un jūt, ka viņa darbs un upuris tiek novērtēts, tomēr varoņdarbs, kas veikts mīlestības dēļ, sargājot savu zemi un tautu ir nenovērtējams, un to zina tikai karavīra sirds, kas patiesi gatava sevi pašizliedzīgi dot saviem tuvākajiem.

STANDARTI - nosaka to, kā tev jārīkojas

Karavīra rīcībai jāveicina sabiedrības uzticība bruņotajiem spēkiem.

Ir grūti noteikt uzvedības standartu, kurā balstīt savu rīcību gan profesionālā, gan privātā ziņā. Turoties pie noteiktām vērtībām un

cenšoties tās ievērot, iespējams noteikt arī standartus. Saskaņā ar noteiktajām NBS vērtībām, karavīra rīcībai un uzvedībai ir jābūt:

LIKUMĪGAI, SAPRĀTĪGAI, PROFESIONĀLAI.

LIKUMĪGUMS: ievēro likumu visur un vienmēr

Karavīrs ir pakļauts likumam visur un vienmēr.

Atrodoties misijā ārpus valsts, karavīrs ir pakļauts arī starptautiskajiem likumiem, militāro konfliktu regulējošiem noteikumiem un konvencijām, kā arī atsevišķos gadījumos vietējiem civiliem likumiem un tradīcijām, kas tos nosaka.

Karavīram neatkarīgi no emocionālā stāvokļa un provocācijām vienmēr ir nepieciešama pašdisciplīna, jo karavīrs pastāvīgi ir pakļauts likumam. Bruņotajos spēkos karavīram nākas saskarties ar spēku un agresiju, kas dažkārt provocē uz likuma neievērošanu vai pārkāpšanu.

Ja kāds cits pārkāpj likumu, tas neattaisno tevi.

SAPRĀTĪGUMS: dari lietas pēc būtības, radoši un ar iniciatīvu

Lai kur un ko tu darītu – saglabā cilvēcību. Rīkojies un dari lietas pēc būtības, radoši un ar iniciatīvu. Par katru savu personīgo rīcību tu esi atbildīgs, jo no tevis var būt atkarīgs bruņoto spēku kopīgais darbs un iesaistīšanās sabiedrībā.

Ne visu ir iespējams noteikt un paredzēt, tādēļ ir dažas lietas, ko vienmēr vērts atcerēties:

- dari otram to, ko gribi, lai tev dara;
- esi godīgs;
- atbalsti biedrus.

Dienests Nacionālajos bruņotajos spēkos prasa sociāli atbildīgu dzīves veidu. Tas sevī ietver arī rūpes par savu un tuvāko veselību.

Slikta uzvedība, nenoteiktas un nevēlamas attiecības ar pretējo dzimumu, atrašanās apšaubāmās vietās un kompānijās var iznīcināt uzticamību, ko atgūt pēc tam ir daudz grūtāk vai pat neiespējami.

PROFESIONALITĀTE: Esi citiem par paraugu! Esi labākais!

No karavīra tiek sagaidīta atbildīga rīcība vienmēr un visur. Tāpēc ir svarīgi, lai karavīrs ievērotu šos standartus ne vien dienestā, bet arī no dienesta brīvajā laikā – diendienā un jebkurā diennakts stundā.

Karavīram ir jāsargā savas profesijas gods un cieņa, turot doto solījumu.

Katra karavīra taisnīga rīcība veicina bruņoto spēku prestižu sabiedrības acīs.

Karavīra profesionalitāti nosaka ne tikai dienesta tiešo pienākumu pildīšana. Karavīram ir atbildīgi jāizturas pret lietām, kas var kļūt bīstamas - alkohola lietošana, narkotikas, azartspēles, savas naudas un līdzekļu slikta pārvaldīšana, informācijas sniegšana un interneta sociālo tīklu izmantošanu, pornogrāfija un seksuālo attiecību robežu pārkāpšana u.c.

Karavīrs vienmēr un visur ir atbildīgs par viņam uzticēto ekipējumu un bruņojumu. Bezatbildīga rīcība var negatīvi ietekmēt ne vien karavīra personīgo reputāciju, bet arī turpmāko dienestu bruņotajos spēkos.

NOSLĒGUMĀ: Esi uzvarētājs!

Lai katrs karavīrs, kurš apzinās pilnīgi visu šo vērtību un standartu ievērošanas neiespējamību, vēl jo vairāk cenšas pie tām turēties, tās nostiprinot sevī un ievērojot dzīvē un dienestā.

KAPELĀNU DIENESTS BRUŅOTAJOS SPĒKOS UN TĀ VĒRTĪBAS

Mārtiņš no Turas – miera un solidaritātes veicinātājs – Baznīcas tradīcijā ir viens no zināmākajiem svētajiem Eiropā kā karavīru aizbildnis un kapelāna prototips. „Svētais Mārtiņš ceļā satika kādu salstošu nabagu, kuram atdeva pusi no sava mēteļa. Šādu žēlsirdības žestus gaida arī mūsdienu pasaule. Tikai solidaritātes garā mēs spēsim pārvarēt šodienas izaicinājumus: **veicinot mieru un taisnību, veidot jaunu sabiedrību, kurā katrs varētu dzīvot cilvēka cienīgu dzīvi.** Tas būs iespējams tikai tad, kad pasaulē sāks valdīt patiesa solidaritāte, kad visiem planētas iedzīvotājiem tiks nodrošināta ne tikai pārtika, ūdens un veselības aprūpe, bet arī darbs, kultūras labumi, zinātniskās un tehniskās zināšanas.” (Benedikts XVI)

Jēzus Kristus ir teicis, ka **“nav lielāka mīlestība par to, ja kāds savu dzīvību atdod par saviem draugiem”**. Viss kapelāna darbs ir veltīts kapelāna draugiem – karavīriem, kurus personīgi kapelāns var arī nepazīt, taču jāzina viņu vajadzības, ciešanas, sāpes un zaudējumi. Kapelāna kalpošanas pamatā ir skatījums uz cilvēku kā Dieva radību, kas veidota pēc Viņa tēla un līdzības, un kurā atspoguļojas Dieva godība, kas tikusi apslēpta cilvēka nepaklausības un grēkā krišanas dēļ, bet kura atklāta pateicoties Kristus bezgalīgajai cilvēkmīlestībai.

Kapelāna darbs ir kalpošana cilvēkam, neuzlūkojot viņa ārieni vai ārējo izteiksmes veidu – pozas, vājības un kaislības, kurām tas var būt pakļauts. Kalpošana ir pilnīga piekrišana Kristus vārdiem:

"(..) Patiesi Es jums saku: ko jūs esat darījuši vienam no šiem Maniem vismazākajiem brāļiem, to jūs esat Man darījuši."
(Mt.25:31-46)

Sekojoši, **kapelānu dienesta vērtības** aicina tiekties pēc augstākā ideāla kalpošanā tuvākajiem. Kapelānu dienesta vērtības sakrīt ar kristīgās baznīcas vispārīgajām vērtībām, kuras visprecīzāk definējis Apustulis

Pāvils: „**TICĪBA, CERĪBA, MĪLESTĪBA** – ŠĪS TRĪS, BET LIELĀKĀ NO TĀM IR MĪLESTĪBA.” (1.Kor.13:13).

TICĪBA: KO MĒS TICAM?

CERĪBA: KO MĒS CERAM?

MĪLESTĪBA: KO MĒS DARAM?

Šīs vērtības veido pamatu kapelānu dienestam kā starpkonfesionālai organizācijai un nosaka kapelānu rīcības principus. Vienlaikus šo vērtību sasniegšana ir kapelāna izaicinājums, starpkonfesionālā un multirelīģiskā kontekstā kalpojot karavīriem un viņu tuviniekiem.

Lai iegūtu dvēseles pestīšanu, katram indivīdam, pirmkārt, ir vajadzīga ticība Dievam, otrkārt – cerība uz glābšanu un palīdzību, bet treškārt – mīlestība pret Dievu un visu radību, ko Dievs vēl mīlēt. Kristīgajā kontekstā mācība par ticību ir ietverta Ticības apliecinājumā, mācība par cerību – balstās Kristus Kalna Svētrunā, kas sākas ar Svētības baušļiem un kuras centrs ir Kunga lūgšana, savukārt mācība par mīlestību ir balstīta Dieva baušļos jeb likumos.

TICĪBA: KO MĒS TICAM?

Mēs ticam Vienam Dievam - Tēvam un Dēlam un Svētajam Garam. Tā ir kristīgā ticība, ko cilvēkiem devis Kungs Jēzus Kristus, un ko pasaulē izplatījuši Viņa apustuļi.

Ticības mērķis ir panākt cilvēka dvēseles pestīšanu un mūžīgo dzīvošanu: „Kas tic un top kristīts, tas taps svēts, bet kas netic, tas tiks pazudināts.” (Mk.16:16)

Kristīgā ticība ir balstīta Jēzus Kristus atklāsmē, ko Viņš ir devis saviem mācekļiem, kas nodevuši to tālāk uzticamiem lieciniekiem Svētajā Baznīcā, un kura, savukārt, to kā dārgu mantojumu ir nodevusi no paaudzes paaudzē.

Kristīgās ticības mācība ir apkopota Svēto Rakstu grāmatās – Bībelē (Grāmatas), kuras baznīctēvi atzinuši par nesagrozītām kristīgās ticības liecībām no praviešiem un apustuļiem. Vecās derības grāmatas ir sarakstījuši pravieši pirms Kristus dzimšanas, savukārt Jaunās derības grāmatas sarakstījuši apustuļi pēc Kristus dzimšanas.

Kristīgā ticība ir precīzi formulēta ticības apliecībā jeb simbolā, kas pamatojas Svētajos Rakstos un ir patiess kristīgās mācības skaidrojums un kopsavilkums tam, kam kristietis tic, lai noraidītu maldu mācības un novirzes no patiesības, ko atklājis Jēzus Kristus.

Nīkajas ticības simbols tika formulēts un pieņemts 325. gadā pēc Kristus, Baznīcas I Vispasaules koncilā Nīkajā un 381. gadā Baznīcas II Vispasaules koncilā Konstantinopolē, kur tam pievienoja artikulu par Svēto Garu un Viņa darbu un svinīgi to apstiprināja. Šī vispasaules Baznīcas ticības apliecība ir aktuāla arī šodien un ir atzīta gan Austrumu pareizticīgajā, gan Rietumu Romas katoļu, gan arī protestantu Baznīcās. Neskatoties uz atsevišķām noteiktām izmaiņām, tā ir tikusi saglabāta un balstīta Svētajos Rakstos, kas vieno kristiešus visā pasaulē.

Katoļu:

Es ticu uz vienu Dievu,
visvareno Tēvu,
debesu un zemes,
visu redzamo un
neredzamo lietu
Radītāju.

Es ticu uz vienu Kungu
Jēzu Kristu,
vienpiedzimušo Dieva
Dēlu, pirms visiem
mūžiem no Tēva
dzemdinātu, Dievu no
Dieva, Gaismu no
Gaismas, patiesu Dievu
no patiesa Dieva,
dzemdinātu, ne radītu,
būtībā līdzīgu Tēvam,
caur kuru viss ir radīts
un kurš mūsu dēļ un
mūsu pestīšanas labā ir
nācis no debesīm,
iemiesojies caur Svēto
Garu no Jaunavas
Marijas un tapis
cilvēks, krustā sistis par
mums Poncija Pilāta
laikā, cietis un
apbedīts, trešajā dienā
augšāmcēlies, kā
pravietots Rakstos,
uzkāpis debesīs, sēž pie
Tēva labās rokas un
atkal godībā atnāks
tiesāt dzīvos un
mirušos, un Viņa

Protestantu:

Mēs ticam uz vienu
Dievu, Tēvu, Visu
valdītāju, debess un
zemes, visa redzamā
un neredzamā
Radītāju.

Un uz vienu Kungu Jēzu
Kristu, Dieva vienīgo
Dēlu, pirms mūžīgiem
laikiem no Tēva
dzemdinātu, Dievu no
Dieva, gaismu no
gaismas, patiesu Dievu
no patiesa Dieva,
dzemdinātu, nevis
radītu, vienādu ar Tēvu
būtībā; caur kuru viss ir
radīts, kurš priekš
mums, cilvēkiem, un
mūsu pestīšanas labad
nāca no debesīm,
iemiesojās no Svētā
Gara un Jaunavas
Marijas un tapa cilvēks;
par mums sistis krustā
Poncija Pilāta laikā,
cietis un guldīts kapā,
trešajā dienā
augšāmcēlās saskaņā
ar Rakstiem, uzkāpa
debesīs un sēž pie Tēva
labās rokas, un godībā
atkal nāks tiesāt dzīvos
un mirušos; viņa
valstībai nebūs gala.

Pareizticīgo:

Es ticu uz vienīgo Dievu
Tēvu Visavaldītāju,
debesu un zemes, visu
redzamo un
neredzamo lietu
Radītāju.

Un uz vienīgo Kungu
Jēzu Kristu, Dieva Dēlu.
Vienpiedzimušo, Kas
no Tēva dzemdināts
pirms visa mūža.
Gaisma no Gaismas,
Īstens Dievs no Īstena
Dieva, dzemdināts,
neradīts, ar Tēvu
vienādas būtības, caur
Ko ir visas lietas
darītas. Kas mums,
cilvēkiem, par labu un
mūsu pestīšanas labad
ir nokāpis no debesīm
un ieņemts miesā no
Svētā Gara un Jaunavas
Marijas, un tapis
cilvēks. Ari krustā sistis
mūsu labad, kad valdīja
Poncijs Pilāts, un cietis,
un apbedīts. Un
augšāmcēlies trešajā
dienā pēc Rakstiem; un
uzkāpis debesīs un sēž
pie Tēva labās rokas.
Un atkal nāks godībā
tiesāt dzīvos un
mirušos, un Viņa

valdīšanai nebūs gala.

Es ticu uz Svēto Garu,
Kungu un
Atdzīvinātāju, kas no
Tēva un Dēla* iziet, kas
ar Tēvu un Dēlu tiek
līdzīgi pielūgts un
slavēts, kas ir runājis
caur praviešiem.

Es ticu vienai, svētai,
katoliskai un
apustuliskai Baznīcai,

es atzīstu vienu Kristību
grēku piedošanai,

un miesas
augšāmcelšanai un
mūžīgajai dzīvei.
Āmen.

Un uz Svēto Garu,
Kungu un
Dzīvudarītāju, kas no
Tēva [un Dēla]* iziet,
kas ar Tēvu un Dēlu
līdzīgi pielūdzams un
godājams, kas runājis
caur praviešiem.

Un uz vienu, svētu,
katolisku un
apustulisku Baznīcu.

Mēs atzīstam vienu
kristību uz grēku
piedošanu un

gaidām uz mirušo
augšāmcelšanos un
dzīvi mūžībā, kas nāk.
Āmen.

Valstībai gala nebūs.

Un uz Svēto Garu,
Kungu, Kas
dzīvu dara un no Tēva
iziet, un līdz ar Tēvu un
Dēlu ir pielūdzams un
augsti slavējams, Kas
runājis caur
praviešiem.

Uz vienīgo Svēto,
Vienoto un Apustulisko
Baznīcu.

Es apliecinu vienu
vienīgu kristību par
grēku piedošanu.

Es ceru uz mirušo
uzmodināšanu un uz
nākamā mūža
dzīvošanu. Āmen.

* Šie vārdi t.s. *filioque* nav atrodamī Nīkajas - Konstantinopoles sākotnējā tekstā, bet ir vēlāks iespraudums, ko pievienoja 589. gadā Trešajā Tolēdo koncilā (Spānijā) un XI.gs. vidū to apstiprināja Rietumu – Romas katoļu baznīca kā savu oficiālo mācību. Šīs izmaiņas šķir Rietumu baznīcu no Austrumu baznīcas.

Kristīgās dzīves sākums ir kristības, caur ko ticīgais saņem grēku piedošanu un dvēseles pestīšanu (šķīstīšanu, atjaunošanu). Kristības tiek salīdzinātas ar cilvēka piedzimšanu, tādēļ arī Baznīcas tradīcijā pēc kristībām kristietim tiek dots vārds, kas apliecina viņa jauno identitāti. Ticīgajam kristībās ir jāapliecina sava ticība, kas, saskaņā ar Sv.Ambrozija vārdiem, ir kā garīgs zīmogs ticīgā dvēseles dārgumu krātuvei. Ja tiek kristīts bērns, tad šo ticību jāapliecina viņa krustvecākiem vai vecākiem.

Kristīgajā Baznīcā kopš tās pirmsākumiem ir veidojusies Baznīcas un kristīgā dzīves kārtība, kas cilvēkiem atklāj svētos noslēpumus jeb sakramentus, caur kuriem Dievs nāk pie cilvēkiem, piepildot Sava Dēla Kunga Jēzus Kristus apsolījumu uzcelt un sargāt Baznīcu. Baznīcas tradīcijā ir **septiņi noslēpumi** jeb **sakramenti**, kas savstarpēji viens otru papildina un ved pretim pilnībai – dvēseles pestīšanai un mūžīgajai dzīvībai. Sakraments ir noslēpumaina svētdarbība, kurā ticīgais saņem sevišķu Dieva svētību.

Katoļu:

Kristības, Iestiprināšanas, Vissvētākais sakraments, Gandarīšanas un izlīgšanas, Slimnieka sakraments, Pristerības, Laulības.

Luterāņu:

Kristības, Sv.Vakarēdiens.

Grēksūdze (tiek praktizēta, bet nav obligāta) – sakramenta nozīme ir tieši grēku atlaišanai.

Tiek praktizētas svētdarbības (kuras neatzīst par sakramentiem pēc būtības) - Iesvētības jeb Konfirmācija, Slimnieka svaidīšana, Ordinācija, Laulības.

Pareizticīgo:

Kristības, Mirres svaidīšana, Dievgalds, Grēksūdze, Eļļas svaidīšana, Priesterība, Laulības.

Baptisti u.c brīvās draudzes:

Tiek praktizētas svētdarbības (sakramenti kā tādi pēc būtības netiek atzīti) - kristības, svētīšana, svētais vakarēdiens, laulāšana, ordinācija, slimnieku svaidīšana ar eļļu.

Bez šiem sakramentiem, kas ir Baznīcas liturģijas pamatā, kristīgā dzīve ietver arī citas reliģiskas izpausmes formas – svētīšanu, lūgšanas, svētceļošanu, krusta zīmes, svētbilžu, svēto relikviju u.c. priekšmetu lietošanu, labo darbu veikšanu, sludināšanu un liecināšanu, kā arī citas svētdarbības, kas bagātina kristīgās dzīves izpausmes šajā pasaulē, dodot liecību par nākamo Debesu valstību.

CERĪBA: KO MĒS CERAM?

Mūsu cerība ir stipra paļaušanās uz Dievu un to, ka Viņš pastāvīgi rūpējas par cilvēku dvēseļu pestīšanu un dāvā absolīto svētlaimību saviem ticīgajiem.

Cerības mērķis ir panākt pilnīgu paļāvību uz Dievu, ko ir iespējams iegūt ar tīru lūgšanu un svētības likumsakarību ievērošanu (Mt.5:).

Kristīgā cerība ir balstīta ticībā uz Jēzu Kristu, „mūsu cerību” (1.Tim.1:1), kurš sacīja: „Ko jūs lūgsiet Manā vārdā, to Es jums gribu dot, lai Tēvs tiktu pagodināts savā Dēlā.” (Jņ.14:13)

Mācība par cerību ir atklāta Kunga lūgšanā, ko Jēzus mācīja saviem sekotājiem, kurā tiek piesaukts un teikts Dievs „Tēvs” un izteikti septiņi lūgumi, kā arī Kalna Svētrunas „Svētības Vārdos”, kas atklāj evaņģēlija svētības un patiesas svētlaimības nosacījumus jeb likumsakarības.

Kunga lūgšana (Tēvreize) *:

Mūsu Tēvs Debesīs!

Svētīts lai top Tavs vārds.

Lai nāk Tava valstība.

Tavs prāts lai notiek kā debesīs, tā arī virs zemes.

Mūsu dienišķo maizi dod mums šodien.

Un piedod mums mūsu parādus, kā arī mēs piedodam saviem parādniekiem.

Un neieved mūs kārdināšanā,

Bet atpestī mūs no ļaunā.

Jo Tev pieder Valstība, spēks un gods mūžīgi.

Āmen. (Mt.6:9-13)

*Katoļu Baznīcas liturģijā lieto nedaudz atšķirīgu teksta tulkojumu:

Tēvs mūsu, kas esi debesīs! Svētīts, lai top Tavs vārds, lai atnāk Tava valstība, Tavs prāts lai notiek kā debesīs, tā arī virs zemes. Mūsu dienišķo maizi dod mums šodien un piedod mums mūsu parādus, kā arī mēs piedodam saviem parādniekiem, un neieved mūs kārdināšanā, bet atpestī mūs no ļaunā.

Svētības Vārdi (Mt.5:3-12):

Jēzus sacīja: „No viņu augļiem jums tos būs pazīt. Ne ikkatrs, kas uz Mani saka: Kungs! Kungs! – ieies Debesu Valstībā, bet tas, kas dara Mana Debesu Tēva prātu.” (Mt.7:20-21) Kalna svētrunas sākumā Jēzus precīzi pasaka, kādus augļus viņš sagaida no tiem, kas Viņu sauc par Kungu – lai pilda to, ko Kungs saka jeb pavēl (Lk.6:46).

Svētīgi garā nabagi, jo tiem pieder Debesu valstība.

Svētīgi tie, kam bēdas, jo tie tiks iepriecināti.

Svētīgi lēnprātīgie, jo tie iemantos zemi.

Svētīgi izsalkušie un izslāpušie pēc taisnības, jo tie tiks paēdināti.

Svētīgi žēlsirdīgie, jo tie dabūs žēlastību.

Svētīgi sirdsšķīstie, jo tie Dievu redzēs.

Svētīgi miera nesēji, jo tie tiks saukti par Dieva bērniem.

Svētīgi taisnības dēļ vajātie, jo tiem pieder Debesu valstība.

Svētīgi jūs esat, ja jūs lamā un vajā un ar meliem par jums runā visu ļaunu Manis dēļ.

„Esiet priecīgi un līksmi, jo jūsu alga ir liela debesīs, jo tā tie vajājuši praviešus, kas pirms jums bija. Jūs esat zemes sāls; bet, ja sāls nederīga, ar ko tad sāļš? Tā neder vairs nekam, kā vien ārā izmetama un ļaudīm saminama.”

MĪLESTĪBA: KO MĒS DARAM?

Mēs mīlam Vienu Dievu - Tēvu un Dēlu un Svēto Garu. Kristīgas ticības mērķis ir mīlestība, ko cilvēkiem vispilnīgākā veidā ir atklājis Kungs Jēzus Kristus svētajā Evaņģēlijā to mācīdams saviem apustuļiem: „lai jūsu gaisma spīd ļaužu priekšā, ka tie ierauga jūsu labos darbus un godā jūsu Tēvu, kas ir debesīs. Nedomājiet, ka Es esmu atnācis atmest bauslību vai praviešus. Es neesmu nācis tos atmest, bet piepildīt. Jo patiesi Es jums saku: tiekāms debess un zeme zudīs, nezudīs neviena ne vismazākā rakstu zīmīte, ne raksta galiņš no bauslības, iekāms viss notiek. Ja kas atmet kādu no šiem vismazākajiem baušļiem un tā māca ļaudis, tas būs vismazākais Debesu valstībā; bet, ja kas dara un māca, tas būs liels Debesu valstībā.” (Mt.5:16-19)

Mīlestības mērķis ir vienotība Tēvā, kā apustulis Pāvils māca: „dzīvojiet tā, kā to prasa jūsu aicinājuma cieņa, visā pazemībā, lēnībā un pacietībā, cits citu panesdami mīlestībā, cenšamies uzturēt Gara vienību ar miera saiti: viena miesa, viens Gars - jo vienai cerībai jūs savā aicinājumā esat aicināti -, viens Kungs, viena ticība, viena kristība; viens visu Dievs un Tēvs, kas pār visiem, ar visiem un iekš visiem. Kas tic un top kristīts, tas taps svēts, bet kas netic, tas tiks pazudināts.” (Efez.4:1-6) un „Nepalieciet nevienam neko parādā kā vienīgi, ka jūs cits citu mīlat. Jo, kas otru mīl, tas ir piepildījis bauslību.” (Rom.13:8)

Kristīgā mīlestība ir balstīta Dieva baušļos - „No tā mēs noprotam, ka mēs Dieva bērnus mīlam, kad mīlam Dievu un turam Viņa baušļus. Jo šī ir Dieva mīlestība, ka turam Viņa baušļus, un Viņa baušļi nav grūti; jo viss, kas ir dzimis no Dieva, uzvar pasauli, un šī ir tā uzvara, kas uzvarējusi pasauli - mūsu ticība.” (1.Jņ.5:2-4) „Mēs esam atzinuši un ticam mīlestībai, kas Dievam ir uz mums. Dievs ir mīlestība, un, kas paliek mīlestībā, tas paliek Dievā un Dievs viņā. Ar to mīlestība ir pie mums kļuvusi pilnīga, ka mums ir droša paļāvība tiesas dienā, jo, kāds Viņš ir, tādi arī mēs esam šinī pasaulē. Baiļu nav mīlestībā, bet pilnīgā mīlestība aizdzen bailes, jo bailēm ir mokas; kas baiļojas, nav sasniedzis pilnību mīlestībā. Mīlēsim, jo Viņš ir

mūs pirmais mīlējis. Ja kāds saka: es mīlu Dievu, - un ienīst savu brāli, tad viņš ir melis; jo, kas nemīl savu brāli, ko viņš ir redzējis, nevar mīlēt Dievu, ko viņš nav redzējis. Un šis bauslis mums ir no Viņa, ka tam, kas mīl Dievu, būs mīlēt arī savu brāli.” (1.Jņ.4:16-21) „Un šī ir tā mīlestība, ka mēs dzīvojam pēc Viņa baušļiem. Šis ir tas bauslis, kā jūs esat dzirdējuši no sākuma, lai jūs dzīvotu pēc tā.” (2.Jņ.6) Kristus pilnīgi piepildīja Dieva likumu un uz to aicināja savus sekotājus, jo tā būs viņu atpazīšanas zīme.

Kristīgās mīlestības mācība atklāta Dieva baušļos - Bībelē (2.Moz.20). Baušļos ir precīzi formulēta mīlestības praktiskā izpausme, jo kurš tic, tam nākas arī paklausīt tam, ko Dievs teicis. Šīs bauslības piepildītājs ir Jēzus Kristus, un ikvienam, kurš Viņam seko, nākas to piepildīt, lūdzot muitnieka lūgšanu: „Dievs esi man grēciniekam žēlīgs.”

Mīlestība vienmēr aicina uz praktisku rīcību, kas nes labumu cilvēkiem un pagodina Dievu. Mīlestība ir lēnprātīga, laipna, tā neskauž un nelielās, tā nav uzpūtīga. Mīlestība neizturas piedauzīgi, tā nemeklē savu labumu, neskaistas un nepiemin ļaunu, nepriecājas par netaisnību, bet priecājas par patiesību. **Mīlestība apklāj visu, tic visu, cer visu, panes visu.** (1.kor.13) Dieva bezgalīgā cilvēku mīlestība atklāj ceļu pie Viņa, jo katram, kas nāk pie Dieva, nākas ticēt, ka Viņš ir un nākas pildīt to, ko Viņš no cilvēka prasa: Mīlēt Dievu un savu tuvāko. „**Šī ir Dieva mīlestība, ka turam Viņa baušļus.**” (1.Jņ.5:3)

Atkarībā no tradīcijas Dieva dotie baušļi Sinaja kalnā – Dekalogs, ir atšķirīgi nummurēti un mācīti, bet saturs ir vienāds (Ex.20:2-17):

Katoļu:

Es esmu Kungs, Tavs Dievs.
1. Tev nebūs citus dievus turēt līdzās Man.

Protestantu:

1. Es esmu Tas Kungs, tavs Dievs, tev nebūs citus dievus turēt Manā priekšā

Pareizticīgo:

1. Es esmu Tas Kungs, tavs Dievs, tev nebūs citus dievus turēt Manā priekšā.

		2. Netaisi sev elku tēlu vai kādu atveidu nedz pēc tā, kas ir augšā debesīs, nedz pēc tā, kas ir virs zemes, nedz pēc tā, kas ir ūdenī zem zemes. Nezemojies to priekšā un nekalpo tiem.
2. Tev nebūs Kunga, sava Dieva, vārdu nelietīgi valkāt.	2. Tev nebūs Tā Kunga, sava Dieva, vārdu tukši un necienīgi lietot, jo Tas Kungs to nepametīs nesodītu, kas Viņa vārdu tukši un necienīgi lieto.	3. Tev nebūs Tā Kunga, sava Dieva, Vārdu nelietīgi valkāt.
3. Tev būs svēto dienu svētīt.	3. Tev būs svēto dienu svētīt.	4. Piemini sabata dienu, ka tu to svētī. Sešas dienas tev būs strādāt un padarīt visus savus darbus. Bet septītā ir atpūtas diena ir Tam Kungam, tavam Dievam.
4. Tev būs godāt savu tēvu un savu māti.	4. Tev būs savu tēvu un māti godāt, lai tev labi klājas un tu ilgi dzīvo virs zemes.	5. Godini savu tēvu un savu māti, lai tev labi klājas un tu ilgi dzīvo virs zemes.
5. Tev nebūs nokaut.	5. Tev nebūs noslepkavot.	6. Tev nebūs nokaut.
6. Tev nebūs laulību pārkāpt.	6. Tev nebūs laulību pārkāpt.	7. Tev nebūs laulību pārkāpt.

7. Tev nebūs zagts.	7. Tev nebūs zagts.	8. Tev nebūs zagts.
8. Tev nebūs nepatiesu liecību dot pret savu tuvāko.	8. Tev nebūs nepatiesi liecināt pret savu tuvāko.	9. Tev nebūs nepatiesu liecību dot pret savu tuvāko.
9. Tev nebūs iekārot sava tuvākā sievu.	9. Tev nebūs iekārot sava tuvākā namu.	10. Tev nebūs iekārot sava tuvāka namu. Tev nebūs iekārot sava tuvāka sievu, nedz viņa kalpu, nedz viņa kalponi, nedz viņa vērsi, nedz viņa ēzeli, nedz ko citu, kas tavam tuvākam piedear.
10. Tev nebūs iekārot nevienu lietu, kas pieder tavam tuvākam.	10. Tev nebūs iekārot sava tuvākā sievu, kalpu, kalponi, lopu, nedz ko citu, kas tam pieder.	
Tev būs Dievu, savu Kungu mīlēt no visas savas sirds, no visas savas dvēseles, no visa sava prāta un no visa sava spēka.	Es, Tas Kungs, tavs Dievs, esmu dusmīgs Dievs, kas tēvu grēkus pie bērniem piemeklē līdz trešam un ceturtam augumam tiem, kas Mani ienīst; un dara žēlastību līdz tūkstošajam augumam tiem, kas Mani mīl un tur Manus baušļus (Ex.20:5b–6)	Tev būs Dievu, savu Kungu, mīlēt no visas sirds un no visas dvēseles, un no visa sava prāta. Šis ir augstākais un pirmais bauslis. Otrs tam līdzīgs ir: tev būs savu tuvāku mīlēt kā sevi pašu. (Mt.22:37-39)
Tev būs savu tuvāko mīlēt kā sevi pašu.		

Baušļus svarīgi ne tikai zināt, bet arī tos pildīt, pēc tiem vadīties un vadīt citus. Kas ir izpildījis bauslību, tas ir piepildījis mīlestību – Kristus sacīja: „Es neesmu nācis tos atmest, bet piepildīt.”

Kapelāna kā Dieva kalpa darbības mērķis ir praktiska mīlestība, kas parādās darbos, kalpojot līdzcilvēkiem viņu dvēseļu pestīšanas labā. „Kot tas palīdz, mani brāļi, ja kāds teic, tam esot ticība, bet tam nav darbu? Vai ticība viņu var izglābt? (..) Līdzīgi kā miesa bez gara ir nedzīva, tāpat arī nedzīva ir ticība bez darbiem.” (Jēk.2:14,26)

KAPELĀNS NACIONĀLAJOS BRUŅOTAJOS SPĒKOS

VISPĀRĪGI

NBS **Kapelāns** ir garīgais kalpotājs, kas veic amata pienākumus NBS formējumos, kur nav pieejama parastā garīdznieka aprūpe.

NBS **Virskapelāns** ir kapelāns, kas veic amata pienākumus NBS, pārraugot un koordinējot NBS kapelānu darbu.

Kapelāna uzdevums ir specifiska kalpošana bruņotajos spēkos, kuras mērķis ir attīstīt reliģiskās, garīgās, morālās un ētiskās vērtības un īstenot garīgo aprūpi personālam un tā ģimenēm gan atrodoties uz vietas, gan starptautisko operāciju laikā.

Visi NBS kapelāni ir nodevušies **pilna laika** kalpošanai bruņotajos spēkos, neatkarīgi no kalpošanas kādā civilā draudzē.

Likumi, reglamenti un noteikumi uz **kapelānu kā virsnieku speciālistu** attiecas tāpat kā uz katru karavīru. Kapelānam tāpat jāievēro NBS karavīru vērtības un standarti neatkarīgi no vietas, notikumiem un apstākļiem. Kapelānam kā garīgam līderim jācenšas būt par paraugu savā unikālajā kalpošanā atrodoties slēgtā specifiski militārā vidē.

Kapelāns saskaņā ar Ženēvas konvenciju ir **ne-kombatants**. Latvijas NBS kapelāni nenēsā ieročus.

Atsevišķos gadījumos kapelāns ar bruņoto spēku kapelāna pieredzi var pildīt kapelāna pienākumus arī civilajā kārtā, ja bruņoto spēku vadība novērtē kapelāna iepriekšējo ieguldījumu NBS kapelānu dienesta darbībā.

VIRSKAPELĀNS

NBS virskapelāns ir pakļauts NBS komandierim un cieši sadarbojas ar bruņoto spēku vadību garīgajos un reliģiskajos jautājumos. Virskapelāns ir NBS komandiera padomnieks garīgajos un reliģiskajos jautājumos.

Virskapelānu apstiprina un amatā ieceļ NBS komandieris, izvēlot virskapelānu no NBS kapelānu vidus.

Virskapelāns pārrauga un koordinē NBS kapelānu darbību garīgos un reliģiskos jautājumos un ir atbildīgs par sadarbību ar kristīgo konfesiju vadītājiem, izraugot NBS kapelānus, organizējot starpkonfesionālus pasākumus un dievkalpojumus, kā arī organizē pasākumus kapelānu kvalifikācijas paaugstināšanai un sadarbības ar citu valstu kapelānu dienestiem.

Tāpat virskapelāns atbild par sadarbību ar aizsardzības ministrijas, sociālo lietu nodaļu sociālajos jautājumos, kā arī psihologu dienestu u.c., kā arī sadarbības ar reliģiskajām un sabiedriskajām organizācijām jautājumos, kas saistīti ar militārpersonu reliģisko, ētisko un morālo labklājību.

KAPELĀNS KĀ GARĪGAIS LĪDERIS

Bruņoto spēku kapelāns ir vienības vadības grupā un atbildīgs par garīgo dzīvi vienībā. Kapelānam jāiespaido vienības dzīve ar savu personīgo piemēru pašai izlēdzīgi kalpojot citiem. Savā vienībā kapelānam jācenšas būt par paraugu citiem, upurējot savu dzīvi un laiku citu labā.

Kapelānam jācenšas pamanīt tos, kuriem ir radušās grūtības, lai palīdzētu un iedrošinātu, mācot atzīšanos, izlīgšanu un piedošanu. Kapelānam jācenšas laikus un **preventīvi** risināt problēmātiskas situācijas karavīru dienestā un arī personīgajā dzīvē, pirms tās ir saasinājušās un radījušas neatgriezeniskas negatīvas sekas.

Kapelāns konfrontē un iedvesmo karavīrus attiecībā uz **vērtībām un standartiem**, ko katram jācenšas ievērot.

Ar savu klātbūtni un piemēru kapelāns **prezentē augstāko principu** – ticības, cerības un mīlestības - esamību. Kapelāns ir žēlastības, žēlsirdības un cilvēcības pārstāvis necilvēcīgos un briesmu pilnos apstākļos. Kapelānam ir jābūt ceļa un virziena rādītājam kara un militārā absurda skarto dvēseļu sarežģītajos pārdzīvojumos. Ja kapelāns ir uzticīgs augstākajiem principiem un standartiem, tad viņš vienmēr spēs sniegt atbalstu un palīdzību.

Kapelānam ir jāveicina vienības veselīgums un labklājība. Būtisks kapelāna ieguldījums var būt vienkārša līdzās būšana, biedriskums un draudzīgums. Kapelānam ir iespēja būt līdzās ikvienam vienības biedram, sākot no komandiera līdz pat ierindniekam. Kapelāns var būt vienkārši blakus, lai uzklausītu tos, kam ir grūtības vai bēdas, tāpat arī lai dalītos uzvarās un priekā, un, jo īpaši, garīgajā pieredzē, kas veicina indivīda un kolektīva veselību un labklājību.

KAPELĀNA KONFIDENCIALITĀTE

Kapelānam ir jābūt pilnīgi **konfidenciālam** pret ikvienu, kas pie viņa vēršas neatkarīgi no dienesta pakāpes, amata un statusa. Personīgā sarunā paustais saglabā noslēpuma raksturu un nekad netiks izpausts bez personas ziņas citai personai. Konfidencialitātes atkāpe ir pieļaujama tikai ļoti īpašos apstākļos, proti, ja pastāv pamatotas aizdomas par draudiem dzīvībai. Arī tādā gadījumā kapelānam vispirms ir jācenšas pārliecināt konkrēto personu par atbilstošu rīcību vai nepieciešamību pēc konsultācijām. Taču, ja situācija kļūst kritiska, jācenšas sasniegt palīdzību, vēršoties pie atbilstošiem speciālistiem vai amatpersonas, kas var sniegt adekvātu palīdzību.

Protams, ir būtiski nošķirt konfidenciāla rakstura sarunas no delikātām sarunām, kas attiecas uz kapelānu kā valsts noslēpuma glabātāju, un ikdienišķa rakstura sarunām ar personālu vai cilvēkiem sabiedrībā.

KAPELĀNS – PADOMDEVĒJS UN PEDAGOGS

Kapelāna kalpošana nav iedomājama bez padomdošanas, kas, protams, tiek veikta tikai tādā gadījumā, ja konkrētā persona to vēlas. Padomdošana ir palīdzības sniegšana grūtībās un krīzes situācijā nonākušam cilvēkam viņa reālajā dzīves situācijā. Kapelānam tas nozīmē sniegt padomu un piedāvāt risinājumu gan miera, gan kara apstākļos. Kapelānam jāsniedz gan individuālo, laulības un ģimeņu, gan kolektīvo padomdošanu. Tādēļ, kapelānam nepieciešamas ļoti plaša spektra

pamatzināšanas: psiholoģijā, ētikā un morālē, salīdzinošā reliģiju teoloģijā, vispārīgā vēsturē, sabiedriskajās attiecībās, politoloģijā, u.c.

Kapelānam ir jāizglīto viņa atbildībā esošais personāls reliģiskos un morāli-ētiskos jautājumos. Veidi un metodes, kā tas tiek veikts, var būt ļoti dažādi atkarībā no kapelāna spējām, kā arī no formējuma veida un apstākļiem. Viens no galvenajiem pedagoģijas uzdevumiem kapelānam ir nepareizu un nepatiesu stereotipu un aizspriedumu laušana par ticību, vērtībām, attiecībām, lai atraisītu karavīru skatījumu uz patiesību un tās meklējumiem. Tomēr, jāpatur prātā, ka ikviens karavīrs drīkst būt brīvs savos uzskatos un ir atbildīgs par savu personīgo dzīves, kā arī ticības ceļu, ko kapelānam vienmēr ir jārespektē.

KAPELĀNA PIENĀKUMI UN ATBILDĪBA

Vispārīgi kapelāna **pienākumi un atbildība** ir uzskaitīti un minēti kapelāna amata aprakstā, kas katram individuālam kapelānam atsevišķās niansēs var atšķirties galvenokārt atkarībā no vienības, kurā viņš kalpo un līmeņa – vienības, brigādes vai bruņoto spēku. Protams, kapelāna atbildībā ir ievērot NBS saistošo Satversmi, likumus, noteikumus, reglamentus un konvencijas.

KAPELĀNA PAKĻAUTĪBA

Kā **virsnieks** kapelāns ir pakļauts savas vienības komandierim. Kapelānu pieņem dienestā un ieceļ amatā NBS komandieris.

Kā **virsnieks speciālists** kapelāns ir atbildīgs NBS virskapelānam no vienas puses un savas konfesijas vadītājam – bīskapam no otras puses. Kapelāns ir aicināts strādāt un kalpot NBS, tādēļ viņam tiek sniegtas garantijas un iespējas, kā arī uzstādītas prasības un doti noteikumi. No kapelāna nevar prasīt to, kas viņam nav uzticēts kā baznīcas pārstāvim, kurš pieder noteiktai konfesijai. Kapelāns ir iecelts kalpošanai bruņotajos spēkos, lai veiktu personāla garīgo aprūpi nešķirojot nevienu pēc ticības pārliecības, bet sniedzot atbilstošus padomus un informāciju, lai persona saņemtu vislabāko palīdzību. To iespējams sasniegt strādājot

starpkonfesionālā, uz izpratni balstītā sadarbībā ar citiem kapelāniem un civiliem baznīcas pārstāvjiem.

KAPELĀNS KOMANDĶĒDĒ

Kā **vienības virsnieks** – speciālists kapelāns ir iekļauts vienības vadības grupā un administratīvi ir tieši pakļauts vienības komandierim. Kapelānam ir tiesības strādāt un sadarboties ar visa līmeņa karavīriem un personālu, kalpojot situācijās, kad nepieciešama tieša un ātra informācijas apmaiņa vai jautājuma risināšana, vēršoties tieši pie komandiera, tādejādi dažkārt preventīvi risinot problēmas vienības līmenī.

Kapelāns ir komandķēdē ar NBS virskapelānu garīgajos u.c. kapelāna kompetences jautājumos, kas dod iespēju augstākā līmenī risināt problēmsituācijas, jo NBS virskapelāns ir tieši pakļauts NBS apvienotā štāba priekšniekam.

KAPELĀNS STARPKONFESIONĀLĀ VIDĒ

Kapelānam ir jābūt spējīgam būt korektās, biedriskās un labās **attiecībās** ar citu konfesiju un ticību pārstāvjiem. Pirmkārt, pārstāvot savu konfesiju NBS kapelānu dienestā starpkonfesionālā vidē. Otrkārt, esot garīgajam līderim vienībā, jāspēj veidot dialogu ar visdažādāko ar cilvēkiem ar visdažādākajām atziņām. Spēja būt adekvātam šajā jautājumā bieži vien nosaka kapelāna panākumus bruņotajos spēkos. Tomēr tas nenozīmē savu vērtību un pārliecības degradēšanu, bet, gluži pretēji, prasa spēju mācīties un padziļināt izpratni, meklējot atbildes savstarpējā dialogā un, ja nepieciešams, iesaistot arī kompetentus neatkarīgus speciālistus.

KAPELĀNS GARNIZONĀ

Kapelānam, kas atrodas vienības komandiera pakļautībā, ir jādarbojas arī ārpus vienības garnizona un pat ārpus tā, ja nepieciešams. Parasti tas ietver tikšanās un sarunas ar karavīriem, uzrunas garnizona izvadēs, speciālu dievkalpojumu noturēšanu, aktīvu dalību ārkārtas situācijās, u.c.

Visbiežāk garnizonā kapelānam ir jāpiedalās svinīgos pasākumos, ceremonijās, piemiņas un atceres pasākumos, kas nereti notiek sadarbībā ar pašvaldību iestādēm. Tāpat, garnizona ietvaros kapelāns var tikties arī ar civilajiem iedzīvotājiem, skolniekiem, biedrībām, NVO u.c., kas bieži vien ir saistīts ar tiešu vai netiešu kalpošanu karavīru tuviniekiem vai vienkārši sabiedrisku kalpošanu.

KAPELĀNS LAUKA MĀCĪBĀS

Kapelānam nepieciešams piedalīties karavīru lauka mācībās, jo tā ir iespēja redzēt un mācīties karavīra reālo ikdienu, tādējādi iegūstot priekšstatu un izpratni par militārās dzīves un uzdevumu specifiku. Tas palīdz un veicina sekmīgāku kapelāna kalpošanu karavīriem, nostiprinot attiecības un personīgu pazīšanos, kas īpaši noder gadījumos, kad jāaskaras ar pārdzīvojumiem dienestā vai civilā dzīvē, kad kapelānam ir jāsniedz palīdzība. Lauka mācības var būt specifiskas atkarībā no vienības – kājnieku, jūrnieku, specvienību u.c., līdz ar to kapelānam jāizprot savas kalpošanas vides īpašības un jāorientējas tās darbībā.

Lauka mācības ir izaicinājums kapelānam atstāt savu komforta zonu, piedaloties praktiskos militāros uzdevumos, kas attīsta izdzīvošanas un militāra rakstura iemaņas.

KAPELĀNA SADARBĪBA AR CITIEM SPECIĀLISTIEM

Lai arī kapelāns darbojas patstāvīgi, viņam jāņem vērā citu militāro speciālistu darbs, kas noteiktās jomās norit ciešā sadarbībā citam ar citu. Ir virkne citu speciālistu, arī ārpus AM vai NBS darbinieku loka: sociālie darbinieki, psihologi, mediķi, psihiatri, juristi, policisti, sabiedrisko attiecību speciālisti, preses un mediju pārstāvji kā arī civilās pārvaldes amatpersonas.

KAPELĀNA PAŠAPRŪPE

Kapelāns kā virsnieks speciālists ir atbildīgs par savu darbības jomu, sava laika un darbības plānošanu vienības, kapelānu dienesta un Baznīcas darbības kontekstā.

Savā ziņā kapelānam ir trīs priekšnieki – komandieris, virskapelāns un bīskaps. Līdz ar to kapelānam pašam jābūt nomodā par sevi kā vienu veselu un nesadalītu atbildīgu personu. Kā virsniekam kapelānam jābūt zinošam un jāņem vērā nepieciešamās administratīvās prasības savu pienākumu veikšanai, atbildot par to tiešajam priekšniekam - komandierim. Kapelānam jābūt atvērtam un jāsadarbojas ar citiem kapelāniem, atbildot par to virskapelānam.

Viņam pilnībā sevi jāattīsta un jāuztur garīgi kā kapelānu, atbildot par to Baznīcas priekšā bīskapam vai citai atbildīgai personai.

„Paliec mācībā, ko esi mācījies un par ko esi pārliecinājies; jo tu zini, kas tev to ir mācījuši, un ka tu no mazām dienām zini svētos rakstus, kas spēj padarīt tevi gudru pestīšanai caur ticību Kristū Jēzū.” (2.Tim.3:14-15)

„Paliec skaidrā prātā visās lietās, paciet ļaunumu, dari evaņģēlista darbu, izpildi savu kalpošanu līdz galam.” (2.Tim.4:5)

„Beidzot - topiet stipri savā Kungā un Viņa varenajā spēkā. Bruņojieties ar visiem Dieva ieročiem, lai jūs varētu pretī stāties velna viltībām (..)”. (Ef.6:10-19)

KAPELĀNS STARPTAUTISKAJĀS OPERĀCIJĀS

Lai apliecinātu Latvijas apņemšanos ne tikai būt drošības patērētājiem, bet arī aktīvi iesaistīties drošības uzturēšanā citās valstīs, NBS vienības, ievērojot ANO Statūtus un EDSO dokumentus, piedalās starptautiskajās operācijās (SO) pēc to starptautisko organizāciju rezolūcijas, rekomendācijas vai lūguma, kuru dalībvalsts ir Latvijas Republika vai ar kurām sadarbojas Latvijas Republika, kā arī pēc Ziemeļatlantijas līguma organizācijas (NATO) vai Eiropas Savienības (ES) dalībvalsts lūguma.

NBS dalību SO uzsāka 1996.gadā Balkānos, NATO operācijā Bosnijā un Hercegovinā (IFOR un SFOR), kas 2004.gadā kļuva par ES militāro

operāciju (ALTHEA) un piedalījās tajā līdz pat 2009.gada oktobrim. Laikā no 2000.gada līdz 2009.gadam Latvijas NBS nodrošināja dalību EDSO novērošanas misijā Gruzijā un SO Kosovā (KFOR). SO Irākā (OIF) Latvijas karavīri piedalījās no 2003.gada līdz 2008.gadam un tā prasīja trīs mūsu karavīru dzīvības. No 2003.gada līdz šim brīdim Latvija nodrošina dalību NATO vadītajā Starptautisko drošības atbalsta spēku (ISAF) operācijā Afganistānā, kas ir prasījusi četru mūsu karavīru dzīvības. Kopš 2006.gada Latvija ir nodrošinājusi dalību NATO Ātrās reaģēšanas spēkos (NRF) un 2010.gadā ES Kaujas grupā.

Sākotnēji militārie formējumi, dalībai SO, pārsvarā tika īpaši veidoti un uz brīvprātības pamata, pašreiz uz SO dodas esošie militārie formējumi. Patlaban, slēdzot līgumu par profesionālo dienestu, karavīrs uzņemas godprātīgi pildīt militāro dienestu, tajā skaitā arī starptautisku organizāciju, piemēram, NATO un ES vienībās vai SO. NBS vienības dalībai SO komplektē no karavīriem. Piedaloties SO, NBS karavīri gūst praktisku pieredzi, vienlaikus pierādot spējas sadarboties ar NATO un partnervalstu bruņotajiem spēkiem.

Ikvienā no NBS SO kapelānu dienests lielākā vai mazākā mērā ir ņēmis dalību iesaistoties tieši – braucot līdzī un dzīvojot uz vietas kalpojot karavīriem, jeb netieši - sniedzot atbalstu karavīriem, viņu tuviniekiem, vienībām pirms operācijas, tās laikā un pēc tās atgriežoties mājās.

Kapelāna piedalīšanās kādā operācijas posmā dodoties līdzī karavīriem, izšķīr trīs posmus: pirms operācijas, operācija, pēc operācijas.

Pirms operācijas: Kapelānam jācenšas pēc iespējas labāk iepazīt karavīrus, ar kuriem viņam būs jāstrādā militārajā operācijā. Kapelānam jāveic arī nopietna fiziskā sagatavošanās, kā arī jāplāno materiāli un lekcijas u.c. nepieciešamās lietas atkarībā no plānotās operācijas vai komandējuma ilguma un specifikas.

Operācijas laikā: Kapelānam jābūt modram pašam par sevi un par karavīriem, īpaši pievēršot uzmanību karavīru garīgajam un morālajam

noskaņojumam un jebkādām izmaiņām attiecībās pret sevi un citiem. Iespēju robežās jāveic karavīru apsekošana, jāvada lekcijas karavīriem, jāvada diskusijas – sarunas individuāli vai grupām, īpaši pēc ārkārtas pasākumiem, kontakta ar ienaidniekiem, ja ir kritis kāds karavīrs – biedrs vai sabiedroto karavīrs. Kapelānam jārosina brīvā laika sarunas piedaloties sociālos pasākumos karavīriem. Kapelānam ir regulāri jāvada arī kapelas darbība, lai ikvienam būtu iespēja saņemt garīgas svētības organizētos pasākumos vai individuāli.

Pēc operācijas: Atgriežoties no operācijas, kapelānam jāuztur kontakts vismaz tuvākajā laikā ar karavīriem un viņu tuviniekiem, pēc nepieciešamības sadarbojoties ar psihologiem, sociālajiem darbiniekiem vai citiem speciālistiem, lai savlaicīgi sniegtu atbalstu un palīdzētu nepieciešamības gadījumā, piemēram, novērojot posttraumatiķā stresa sindromu (PTSS) pazīmes u.c. Kapelānam būtu vēlams ņemt līdzdalību rekreācijas pasākumos gan sevis, gan karavīru dēļ.

KAPELĀNS KAUJAS LAUKĀ

Par kaujas lauku var runāt mūsdienu izpratnē, ņemot vērā karavīru esošo pieredzi. NBS karavīru sagatavotību un profesionalitāti augstu vērtē ārvalstu kolēģi, ko apliecina saņemtās starptautiskās formālās un neformālās atzinības, kā arī ārvalstu bruņoto spēku interese par apmācībām nesprāgušās munīcijas neitralizēšanas, ūdenslīdzēju un jūras taktikas speciālistu jomās Latvijā. Tajā pat laikā jāņem vērā, ka, neskatoties uz profesionalitāti un augsto meistarību, kaujas laukā tomēr tiek zaudētas karavīru dzīvības.

Līdzšinējā pieredze, kas piecos gadījumos prasījusi septiņu karavīru dzīvības, rāda, ka ikreiz gan kapelānam, gan citiem speciālistiem jāspēj reaģēt bez iepriekšējas sagatavotības konkrētajā gadījumā. Tādejādi, teorija ne vienmēr atbilst praksei, taču Dieva vadība un sargāšana ir reālas. Kapelānam jāmacās būt gatavam neparedzamām situācijām un zināmā mērā arī – savai negatavībai. Tas nozīmē – vienmēr būt garīgā un fiziskā modrībā.

Kaujas laukā kapelānam jābūt cik vien iespējams karavīriem sasniedzamam, un, ja kaut kas notiek, jābūt gatavam palīdzēt gan medicīniskajos – pirmās palīdzības jautājumos, gan sakaru lietās, lai varētu nodrošināt palīdzību, taču pats galvenais – būt gatavam sniegt pastorālo aprūpi karavīriem grūtā brīdī, piedzīvojot emocionālu spriedzi, gūstot ievainojumu vai arī pirmsnāves vai nāves gadījumā.

Bruņota konflikta – kontakta situācijā, ja ir cietušie, tad tiek organizēta šķirošana. Šķirošanas princips ir sekojošs: cietušos šķiro pēc prioritātes - ievainojuma pakāpes pa krāsām, piestiprinot **cietušā karti**.

CIETUŠĀ KARTE / CASUALTY CARD

VĀRDS, UZVĀRDS
NAME

PAKĀPĒ
RANK

ID NUMURS
ID

VALSTS;VIENĪBA
NATION; UNIT

ASINS GRUPA, Rb
BLOOD TYPE

ALERĢIJAS
ALLERGIES

IEVAINOJUMA VEIDS,
LOKALIZĀCIJA
TYPE AND LOCATION OF INJURY

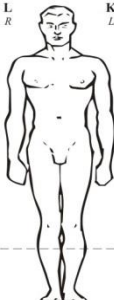
BRŪCE (WOUND)

**DZĪVĪBAI BĪSTAMA
ASINŠOŠANA**
(LIFE-THREATENING
BLEEDING)

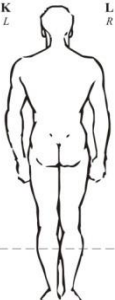
APDEGUMS (BURN)

LŪZUMS (FRACTURE)

L R

K L

LAIKS TIME	AVPU Apviena stāvoklis; Iepilda komandas; Reaģē uz sīpeln. Bērsamapa	PERRL Acu zīdnes, Simetriskas; Apaļas; Reaģē uz gaismu	PULSS PULSE	ASINS SPĒDIENS BLOOD PRESSURE	ELPOŠANA RESPIRATION

ŠKIROŠANAS PRIORITĀTE / CIETUŠO ATZĪMĒŠANA
TRiage CATEGORY / CASUALTY MARKING

1.PRIORITĀTE/ NEATLIEKAMA IMMEDIATE	2.PRIORITĀTE/ AUGSTA DELAYED	3.PRIORITĀTE/ ZEMA MINIMAL	4.PRORITĀTE/ VISZEMĀKĀ EXPECTANT
SĀRKANA ĶĪM. GAISMA RED CH LIGHT	DZELTENA ĶĪM. GAISMA YELLOW CH LIGHT	ZAĻA ĶĪM. GAISMA GREEN CH LIGHT	ZILA ĶĪM. GAISMA BLUE CH LIGHT

A:	NAZOFARINGEĀLS ELPVADS <i>NPA</i>	OROFARINGEĀLS ELPVADS <i>OPA</i>		CITS <i>OTHER</i>
B:	ADATAS DEKOMPRESIJA <i>N-DECOMPRESSION</i>	NOSLĒDZOŠS PĀRSĒJS <i>CHEST SEAL</i>		CITS <i>OTHER</i>
C:	I/V	ŽNAUGS <i>TOURNIQUET</i>	LAIKS/VIETA <i>TIME/LOCATION</i>	SPIEDOŠS PĀRSĒJS <i>PRESSURE DRESSING</i>
	I/O	HEMOSTATIKIS <i>HEMOSTATIC</i> CELOX GAUZE	CITS <i>OTHER</i>	TAMPONĒTA BRŪCE <i>PACKED WOUND</i>
Šķīdumi <i>FLUIDS</i>		NaCl / Ringera laktāts <i>NS / LR</i> DEVA: 500 1000 1500 2000 TETRASPAN / CITS KOLOĪDS: <i>OTHER COLLOID</i> DOSE DEVA: 500 1000 1500		
MEDIKAMENTI <i>DRUGS</i>		NOSAUKUMS, DEVA, LAIKS, IEVADIŠANAS VEIDS <i>TYPE, DOSE, TIME, ROUTE</i>		NOSAUKUMS, DEVA, LAIKS, IEVADIŠANAS VEIDS <i>TYPE, DOSE, TIME, ROUTE</i>
PRETSĀPJU <i>PAIN</i>				

ANTIBAKTERIĀLS <i>ABX</i>		
CITS: <i>OTHER</i>		
IEVAINOJUMA MEHĀNISMS: ŠAUNS / SPRĀDIENS / TERMISKS / TRULS / CITS: <i>MECH. OF INJURY : GSW BLAST THERMAL BLUNT OTHER _____</i>		
ĀRSTĒŠANA: <i>TREATMENTS:</i> 		
PALIDZĪBAS SNIEDZĒJŠ: <i>MEDIC'S NAME:</i>		EVAKUĒTŠ: LAIKS, DATUMS <i>EVACUATED: TIME, DATE</i>

Versija 1.0

1. Prioritāte – neatliekama (nevar gaidīt) Neatliekama prioritāte ir cietušajiem, kuriem ir apdraudēta dzīvība un kuriem nepieciešama tūlītēja dzīvībai svarīgu funkciju stabilizācija un tūlītēja - ne vēlāk kā 2h laikā - medicīniskā evakuācija uz hospitāli. Cietušajiem ir a) bezsamaņa; b) traucēta elpošanas ceļu caurlaidība un elpošana (smok, gārdz); c) nav pulsa uz spieka kaula artērijas.

2.Prioritāte – augsta (var gaidīt) Augsta prioritāte ir cietušajiem, kuru dzīvība nav tieši apdraudēta, bet kuriem ir smagas vai vidēji smagas traumas, nepieciešama paplašinātā pirmā palīdzība un medicīniskā evakuācija uz hospitāli - ne vēlāk kā 4h laikā.

3.Prioritāte – zema (jāgaida) Zema prioritāte ir viegli cietušajiem, kuriem nav vispārēju fizioloģisku traucējumu un kuri medicīnisko evakuāciju var gaidīt līdz 24h vai medicīniskā evakuācija nav nepieciešama.

4.Prioritāte – viszemākā Šajā grupā taktiskajā situācijā kaujas uzdevumu laikā vai ārkārtas medicīniskās situācijās tiek iekļauti arī mirstošie, kuriem resursu trūkuma dēļ iespēju robežās nodrošina simptomātisku ārstēšanu.

Kapelāna darbība šķirošanas punktā ir atkarīga no konkrētās situācijas, tādēļ viņam jābūt elastīgam. Kapelāna prioritāte ir vissmagāk cietušie, lai iedrošinātu, stiprinātu ticību un aizlūgtu, kā arī pieņemtu grēksūdzi, no tiem, kas to vēlas. Visefektīvāk kapelāns var kalpot tad, ja viņš pazīst karavīrus un karavīri pazīst viņu.

Izejot no kaujas lauka, kapelānam jāturpina kalpošana pēc iespējas visiem cietušajiem karavīriem, kā arī tiem, kas nav ievainoti, ņemot vērā pēctraumatiskā stresa sindroma diagnostiku. To vislabāk iespējams darīt veicot pārrunas ar vienību, kas bijusi iesaistīta kaujā, jeb kurai ir bijis kontakts ar pretinieku. Šeit ir ļoti plašs un delikāts kalpošanas darbs, kurš turpinās slimnīcā, izvietojumā un arī atgriežoties mājās.

KAPELĀNA PAŠAIZSARDZĪBA UN NEKOMBOTANTA STATUSS

Militārais kapelāns iesaistās armijas garīgajā aprūpē un saskaņā ar Ženēvas konvencijām nepiedalās tiešās cīņās. Parasti kapelāns tiek apsargāts vai arī veic pienākumus relatīvi drošajā zonā. Kapelānam parasti tiek piešķirta dienesta pakāpe, un tas ir pakļauts komandu ķēdei atbilstoši kara darbības zonā esošajai militārajai formācijai un struktūrai. Tas nozīmē, ka, piemēram, atrodoties kopā ar kaujas nodaļu patruļā, kapelāns

ir tieši pakļauts nodaļas komandierim visos jautājumos, izņemot tiešu spēka un ieroču pielietošanu. Šis noteikums iespējams var tikt pārkāpts un attaisnots tikai paš aizsardzības vai tiešas konfrontācijas (aizstāvēt citus no drošas nāves) situācijās. Atšķirībā no kapelāniem, citi speciālisti, piemēram, mediķi, var nesāt paš aizsardzības ieročus.

KAPELĀNS, KAUJAS RAKSTURS UN BRUŅOTA KONFLIKTA LIKUMS

Kapelānam iespēju robežās ir jāzina un jāizprot likumi un noteikumi, kas attiecas uz bruņotiem konfliktiem, jo galvenā atbildība vienmēr ir bruņotajiem spēkiem un to dalībniekiem. **Kapelānam ir līdzatbildība**, tādēļ kapelānam nepieciešams apgūt pamatzināšanu kursu likumos un noteikumos, kas attiecas un bruņotajiem konfliktiem. Šādā kursā apgūst tādas tēmas kā (1) Ievads bruņoto konfliktu likumā; (2) Likuma ievērošana militārās operācijās – termini un definīcijas; (3) Operāciju veikšana – likuma kopējās iezīmes, kas piemērojamas visām operācijām; (4) Operāciju veikšana – likums, kas attiecas uz uzbrukuma, aizsardzības, aplenkuma un manevrēšanas fāzēm; (5) Ieroči; (6) Pavēlniecības atbildība; (7) Apgāde un aizmugure; (8) Neitralitāte; (9) Karojošās puses okupācija; (10) Iekšzemes bruņotie konflikti; (11) Iekšzemes drošības operācijas un (12) Apkopojums.

KAPELĀNA KALENDĀRS: svētku, notikumu, atceres u.c. dienas

KRISTUS AUGŠĀMCELŠANĀS UN CITI MAINĪGIE BAZNĪCAS SVĒTKI

	2012	2013	2014	2015
<i>Katoļu</i>				
Pelnu diena - Lielā gavēņa sākums	22.feb.	13.feb.	5.mar.	18.feb.
Lieldienas	8.apr.	31.mar.	20.apr.	5.apr.
Debeskāpšana	17.mai.	9.mai.	29.mai.	14.mai.
Vasarassvētki	27.mai.	19.mai.	8.jun.	24.mai.
Vsv.Trīsvienības	3.jun.	26.mai.	15.jun.	31.mai.
Vsv.Sakramenta svētki	7.jūn.	30.mai.	19.jūn.	4.jūn.
Pirmā Adventa svētd.	2.dec.	1.dec.	30.nov.	29.nov.
<i>Protestantu</i>				
Pelnu diena	22.feb.	13.feb.	5.mar.	18.feb.
Lieldienas	8.apr.	31.mar.	20.apr.	5.apr.
Debesbraukšanas diena	17.mai.	9.mai.	29.mai.	14.mai.
Vasarsvētki	27.mai.	19.mai.	8.jun.	24.mai.
Trīsvienības svētki	3.jun.	26.mai.	15.jun.	31.mai.
Mūžības svētd.	25.nov.	24.nov.	23.nov.	22.nov.
Pirmā Adventa svētd.	2.dec.	1.dec.	30.nov.	29.nov.
<i>Pareizticīgo</i>				
Muitnieka un farizeja diena	5.feb.	24.feb.	9.feb.	1.feb.
Gaļas ēšanas pēd.d.- Lielā gavēņa sākums	19.feb.	10.mar.	23.feb.	15.feb.
Piedošanas svētd.	26.feb.	17.mar.	2.mar.	22.feb.
Pūpolu svētd.	8.apr.	28.apr.	13.apr.	5.apr.
Kristus Augšāmcelšanās svētki	15.apr.	5.mai.	20.apr.	12.apr.
Kristus Debesīs pacelšanās diena	24.mai.	13.jūn.	29.mai.	21.mai.
Sv.Trijādības diena	3.jūn.	23.jūn.	8.jūn.	31.mai.

JANVĀRIS

1.	<i>Jaungada diena</i>	
	<i>Vsv.Jaunavas Marijas – Dieva Mātes svētki</i>	<i>Katoļu</i>
	<i>NBS VS g.d.</i>	<i>2003.g.</i>
	<i>LR tiek ieviests profesionālais militārais dienests</i>	<i>2007.g.</i>
2.		
3.	<i>Latgales atbrīvošanas cīņu piemiņas diena</i>	<i>1920.g.</i>
4.		
5.	<i>Ziemassvētku kauju piemiņas diena</i>	<i>1917.g.5.-10.jan.</i>
6.	<i>Triju ķēniņu, Zvaigznes diena, Kunga epifānija</i>	<i>Katoļu, Protestantu</i>
	<i>O.Kalpaka dz.d.</i>	<i>1882.g.</i>
7.	<i>Kristus piedzimšanas svētki</i>	<i>Pareizticīgo</i>
8.		
9.		
10.		
11.		
12.		
13.		
14.	<i>Kristus apgraizīšanas diena</i>	<i>Pareizticīgo</i>
15.		
16.		
17.		
18.		
19.	<i>Kristus Kristīšana. Dieva parādīšanās svētki.</i>	<i>Pareizticīgo</i>
20.	<i>1991.g. Barikāžu aizstāvju atceres diena</i>	
21.		
22.		
23.		
24.		
25.		
26.	<i>LR starptautiskās (de jure) atzīšanas diena</i>	<i>1921.g.</i>
27.		
28.	<i>Elmāram Pļaviņam dz.d.</i>	<i>1970.g.</i>
	<i>Sv.Akvīnas Toma piemiņas diena</i>	
29.		
30.		
31.	<i>NBS ŠB g.d.</i>	<i>1992.g.</i>
<i>Sv.d. pēc triju ķēniņu dienas – Kunga Jēzus Kristus kristīšanas svētki - Katoļu</i>		

notikums/pasākums/dz.d.

dd.mm.gg.

Piezīmes

FEBRUĀRIS

1.	<i>NP g.d.</i>	<i>2001.g.</i>
2.	<i>Sveču diena, Kunga prezentācijas svētki</i>	<i>Katoļu</i>
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		
9.		
10.	<i>Latvija uzņemta EP</i>	<i>1995.g.</i>
11.		
12.		
13.	<i>NBS NAA g.d.</i>	<i>1992.g.</i>
14.		
15.	<i>Kristus Pretīmņemšana LR Satversmes (pamatlikuma) pieņemšanas diena</i>	<i>Pareizticīgo 1922.g.</i>
16.	<i>Lietuvas Republikas neatkarības diena</i>	<i>1918.g.</i>
17.		
18.	<i>CISM (starpt. milit. sporta asoc.) g.d.</i>	<i>1948.g.</i>
19.		
20.		
21.		
22.		
23.		
24.	<i>Igaunijas Republikas neatkarības diena</i>	<i>1918.g.</i>
25.		
26.		
27.		
28.		
29.		

1.februāra Sv.d. – Vispasaules baptistu savienības svētdiena

notikums/pasākums/dz.d.

dd.mm.gg.

Piezīmes

MARTS

1.	<i>NBS GS Pretgaisa aizsardzības divizona g.d.</i>	<i>2000.g.</i>
2.		
3.		
4.		
5.		
6.	<i>Plkv.O.Kalpaka piemiņas diena (dz.d.1882.6.jan.)</i>	<i>1919.g.</i>
	<i>SzS orķestra g.d.</i>	<i>2001.g.</i>
7.	<i>Adm.Teodora Spādes dz.d.</i>	<i>1891.g.</i>
8.	<i>Starptautiskā sieviešu diena</i>	
9.		
10.		
11.		
12.		
13.		
14.		
15.		
16.		
17.		
18.		
19.	<i>Sv.Jāzeps svētki</i>	<i>Katoļu</i>
20.		
21.		
22.	<i>Starptautiskā Baltijas jūras diena</i>	
23.		
24.	<i>Viestura ordeņa atjaunošanas diena</i>	<i>2004.g.</i>
25.	<i>Kunga pasludināšana</i>	<i>Katoļu</i>
	<i>Sveču diena, Marijas pasludināšanas diena</i>	<i>Luterāņu</i>
	<i>Komunistiskā genocīda upuru piemiņas diena</i>	<i>1949.g.</i>
26.		
27.		
28.		
29.	<i>LR pievienojās NATO</i>	<i>2004.g.</i>
30.		
31.		

notikums/pasākums/dz.d.

dd.mm.gg.

Piezīmes

APRĪLIS

1.	<i>NBS NMN g.d.</i>	<i>2002.g.</i>
	<i>NBS KS v.d.</i>	<i>2006.g.</i>
2.		
3.		
4.	<i>NATO g.d.</i>	<i>1949.g.</i>
5.		
6.		
7.	<i>Prieka Vēsts Pasludināšana Jaunavai Marijai</i>	<i>Pareizticīgo</i>
8.		
9.		
10.		
11.	<i>NBS JS g.d.</i>	<i>1992.g.</i>
	<i>Starptautautiskā nacistu koncentrācijas nometnēs</i>	<i>1945.g.</i>
	<i>ieslodzīto atbrīvošanas diena</i>	
12.		
13.		
14.		
15.	<i>NBS SK g.d.</i>	<i>1994.g.</i>
16.		
17.		
18.		
19.		
20.	<i>Jānis Akmens dz.d.</i>	<i>1972.g.</i>
21.		
22.		
23.	<i>Sv.Georga piemiņas diena</i>	
24.		
25.		
26.		
27.		
28.		
29.	<i>NBS SzS štāba g.d.</i>	<i>2004.g.</i>
30.	<i>NBS SzS 1.KB g.d.</i>	<i>1992.g.</i>

notikums/pasākums/dz.d.

dd.mm.gg.

Piezīmes

MAIJS

1. *Darba svētki*

LR Satversmes sapulces sasaukšanas diena 1920.g.

Latvija uzņemta ES 2004.g.

Afganistānā krituši V.Anševics un A.Merkuševs 2009.g.

2.

3.

4. *LR Neatkarības deklarācijas pasludināšanas diena* 1990.g.

5.

6.

7.

8. *Nacisma sagrāves - Vācijas kapitulācijas diena* 1945.g.

II.Pasaules kara upuru piemiņas diena 1945.g.

9. *Eiropas diena*

10.

11.

12.

13.

14.

15. *Starptautiskā ģimenes diena*

NBS SSk g.d. 1992.g.

16.

17.

18.

19.

20.

21.

22.

23.

24.

25.

26.

27.

28.

29.

30.

31.

2.maija Sv.d.- Starptautiskā Mātes, Ģimenes diena

notikums/pasākums/dz.d.

dd.mm.gg.

Piezīmes

JŪNIJS

1.	<i>Starptautiskā bērnu aizsardzības diena</i>	
2.		
3.		
4.		
5.		
6.	<i>NBS JS orķestra g.d.</i>	<i>1995.g.</i>
7.		
8.	<i>Irākā kritis Olafs Baumanis,</i>	<i>2004.g</i>
9.		
10.		
11.		
12.		
13.		
14.	<i>Komunistiskā genocīda upuru piemiņas diena</i>	<i>1941.g.</i>
15.		
16.		
17.	<i>LR okupācijas diena</i> <i>NBS GS g.d.</i>	<i>1940.g.</i> <i>1992.g.</i>
18.		
19.		
20.		
21.		
22.	<i>Cēsu kauju atcere – Varoņu piemiņas diena</i>	<i>1919.g.6.-12.jun.</i>
23.	<i>Līgo diena</i>	
24.	<i>Jāņu diena</i> <i>Jāņa Kristītāja piedzimšanas diena</i>	<i>Katoļu, Protestantu</i>
25.		
26.		
27.		
28.		
29.	<i>Ap. Pētera un Pāvila svētki</i>	<i>Katoļu, Luterāņu</i>
30.		

notikums/pasākums/dz.d.

dd.mm.gg.

Piezīmes

JŪLIJS

1.	<i>MP g.d.</i>	<i>1997.g.</i>
2.		
3.		
4.	<i>Ebreju tautas genocīda piemiņas diena</i>	
5.		
6.		
7.	<i>Jāņa Kristītāja piedzimšana</i>	<i>Pareizticīgo</i>
8.		
9.		
10.		
11.		
12.	<i>Ap. Pētera un Pāvila atceres diena – gavēņa beigas</i>	<i>Pareizticīgo</i>
13.		
14.		
15.	<i>Raimonda Krasinska dz.d.</i>	<i>1974.g.</i>
16.		
17.		
18.		
19.		
20.		
21.		
22.		
23.		
24.		
25.	<i>Jūras akadēmijas g.d.</i>	<i>1990.g.</i>
26.		
27.		
28.		
29.		
30.		
31.		

Jūras svētku diena 2.jūlija sestdiena

notikums/pasākums/dz.d.

dd.mm.gg.

Piezīmes

AUGUSTS

1.		
2.		
3.		
4.		
5.	<i>Vācijā miris Afganistānā 25.07. uzbrukumā cietušais Dāvis Baltābols</i>	<i>2009.g.</i>
6.	<i>Kristus apskaidrošanas svētki</i>	<i>Katoļu, Protestantu</i>
7.	<i>NBS SzS 2.KB g.d.</i>	<i>2002.g.</i>
8.		
9.		
10.	<i>Latvijas kara flotes g.d.</i>	<i>1919.g.</i>
11.	<i>Latvijas atbrīvošana, brīvības cīnītāju piemiņas diena - noslēgts Latvijas un Krievijas miera līgums Afganistānā kritis Edgars Ozoliņš</i>	<i>1920.g. 2008.g.</i>
12.		
13.		
14.	<i>Sv.Meinarda svētki Sākas Dievmātes Aizmigšanas gavēnis (līdz 28.aug.)</i>	<i>Katoļu, Luterāņu Pareizticīgo</i>
15.	<i>Vsv.Jaunavas Marijas Debesīs uzņemšanas un Māras zemes Karalienes svētki</i>	<i>Katoļu</i>
16.		
17.		
18.		
19.	<i>Kristus Apskaidrošanās svētki</i>	<i>Pareizticīgo</i>
20.		
21.	<i>LR faktiskās neatkarības atjaunošanas diena</i>	<i>1991.g.</i>
22.		
23.	<i>„Baltijas ceļa” atceres diena Molotova – Ribentropa pakta noslēgšanas diena NBS ZS g.d.</i>	<i>1989.g. 1939.g. 1991.g.</i>
24.		
25.		
26.		
27.		
28.	<i>Dievmātes Aizmigšanas svētki Sv.Augustīna diena</i>	<i>Pareizticīgo Katoļu</i>
29.		
30.		
31.		

notikums/pasākums/dz.d.

dd.mm.gg.

Piezīmes

SEPTEMBRIS

1.	<i>Zinību diena</i>	
2.	<i>NBS NP 3.RNC g.d.</i>	
3.		
4.		
5.	<i>Baltijas valstu ūdenslīdzēju mācību centra g.d.</i>	<i>2001.g.</i>
6.		
7.		
8.	<i>Vsv.Jaunavas Marijas dzimšanas diena</i> <i>LR tiek uzņemta EDSO</i>	<i>Katoļu</i> <i>1991.g.</i>
9.		
10.		
11.	<i>Jāņa Kristītāja galvas nociršana</i>	<i>Pareizticīgo</i>
12.	<i>Dāvidam Šternam dz.d.</i>	<i>1980.g.</i>
13.		
14.	<i>Baznīcas Jaunais gads (1.sep.)</i> <i>Kunga Krusta pagodināšanas svētki</i>	<i>Pareizticīgo</i> <i>Katoļu</i>
15.		
16.		
17.		
18.	<i>LR tiek uzņemta ANO</i>	<i>1991.g.</i>
19.	<i>NBS SUV g.d.</i>	<i>1991.g.</i>
20.	<i>Ilmāram Kravalim dz.d.</i>	<i>1973.g.</i>
21.	<i>Jaunavas Marijas Piedzimšana</i>	<i>Pareizticīgo</i>
22.	<i>Baltu vienības diena</i>	
23.		
24.		
25.		
26.		
27.	<i>Kristus Krusta Pacelšana</i>	<i>Pareizticīgo</i>
28.		
29.		
30.		

2. Septembra Sv.d. – Starptautiskā Tēvu diena

notikums/pasākums/dz.d.

dd.mm.gg.

Piezīmes

OKTOBRIS

1.	<i>NBS JS MC g.d.</i>	<i>1991.g.</i>
	<i>Starptautiskā veci ļaužu diena</i>	
2.	<i>Skolotāju diena</i>	
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.	<i>Bermontiādes sākums</i>	<i>1919.g.</i>
9.		
10.		
11.		
12.	<i>Sv.Rīgas Jāņa (Pomera) nāves diena(dz.d.25.08.1976)</i>	<i>1934.g.</i>
	<i>Viestura Kalniņa dz.d.</i>	<i>1953.g.</i>
13.		
14.	<i>Vissvētās Dievadzemdētājas Patvēruma svētki</i>	<i>Pareizticīgo</i>
15.	<i>Daugavgrīvas un Bolderājas ieņemšana</i>	<i>1919.g.</i>
16.		
17.		
18.		
19.		
20.		
21.		
22.		
23.		
24.		
25.	<i>Triju Zvaigžņu ordeņa atjaunošana</i>	<i>1994.g.</i>
26.		
27.		
28.		
29.		
30.		
31.	<i>Reformācijas diena</i>	<i>Protestantu</i>

notikums/pasākums/dz.d.

dd.mm.gg.

Piezīmes

NOVEMBRIS

1.	<i>Visu svēto svētki NBS IS g.d.</i>	<i>Katoļu 2000.g.</i>
2.	<i>Visu ticīgo mirušo piemiņas diena</i>	<i>Katoļu</i>
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		
9.		
10.		
11.	<i>Lāčplēša diena</i> – uzvara pār Bermonta karaspēku <i>NBS kritušo karvīru piemiņas diena NBS KS (MSB) g.d. Sv.Martina piemiņas diena</i>	<i>1919.g. 1992.g.</i>
12.		
13.		
14.	<i>Ruslanam Markevičam dz.d.</i>	<i>1981.g.</i>
15.		
16.		
17.		
18.	<i>LR Neatkarības Proklamēšanas diena</i>	<i>1918.g.</i>
19.		
20.		
21.		
22.		
23.		
24.	<i>NBS izveidošana apvienojot AS un ZS LR slēdz OMD</i>	<i>1994.g. 2006.g.</i>
25.		
26.		
27.	<i>Ap. Filipa piemiņas diena</i>	<i>Pareizticīgo</i>
28.	<i>Sākas Ziemassvētku (Filipa) gavēnis (līdz 7.jan.)</i>	<i>Pareizticīgo</i>
29.		
30.		

Sv.d. pirms 1.Adventa Sv.d.- Kristus Karaļa svētki – Katoļu

Sv.d. pirms 1.Adventa Sv.d.- Mūžības Sv.d. - Protestantu

notikums/pasākums/dz.d.

dd.mm.gg.

Piezīmes

DECEMBRIS

1.	<i>NBS MVP g.d.</i>	<i>2002.g.</i>
2.		
3.		
4.	<i>Jaunavas Marijas levešana Templī</i>	<i>Pareizticīgo</i>
5.		
6.	<i>Cēsu rotas, 1.Latvijas karaspēka vienības g.d.</i>	<i>1918.g.</i>
7.		
8.	<i>Vsv.Jaunavas Marijas Bezvainīgās leņemšana</i>	<i>Katoļu</i>
9.		
10.	<i>NBS AŠ un ŠB g.d.</i>	<i>1992.g.</i>
11.		
12.		
13.		
14.		
15.		
16.		
17.		
18.		
19.		
20.		
21.		
22.		
23.		
24.	<i>Ziemassvētku vakars, Ziemassvētku vigīlija NBS 31.AMII bat. g.d.</i>	<i>Katoļu, Protestantu 1991.g.</i>
25.	<i>Ziemassvētki – Jēzus Kristus dzimšanas dienas svētki</i>	<i>Katoļu, Protestantu</i>
26.	<i>Otrie Ziemassvētki</i>	
27.	<i>Irākā krituši Vitālijs Vasiljevs un Gints Bleija</i>	<i>2006.g.</i>
28.		
29.		
30.	<i>Sv.ģimenes svētki</i>	<i>Katoļu</i>
31.	<i>Vecgada diena</i>	
	<i>4.Sv.d. pirms Ziemassvētkiem sākas Adventa</i>	<i>Katoļu un Protestantu</i>

notikums/pasākums/dz.d.

dd.mm.gg.

Piezīmes

PAR GAVĒNIEM

Katoļu:

Stingrs gavēnis – atļauts ēst līdz sātām vienreiz dienā (21 – 60 g.v.) Pelnu trešdienā un Lielajā Piektdienā, 24.decembrī līdz Vesperēm

Atturēšanās no gaļas ēdieniem – saistoša visās piektdienās, Ziemassvētku vigīlijā un Lielajā sestdienā līdz Vesperēm.

Atļauts lietot gaļas ēdienus piektdienās - slimniekiem, karavīriem un citiem, kas parasti ēd kopgaldā, atļauts piektdienās (izņemot Lielo Piektdienu) lietot gaļas ēdienus. Taču šajā gadījumā piektdienu atturība jāaizvieto ar citiem paš aizliedzības darbiem vai ar lūgšanu.

Gandarīšanas laiks un dienas – laikaposms no Pelnu dienas līdz Lielajai sestdienai, Lielā nedēļa; Trīs Svētās dienas: Lielā ceturtdiena, Lielā piektdiena un Klusā sestdiena; Adventa laika posms – no Adventa 1.Svētdienas līdz 24.decembra Vesperēm. Liturģiskajā gadā šie ir svarīgākie brīži Baznīcas gandarīšanas praksē, tas ir īpaši piemērots garīgiem vingrinājumiem, gandarīšanas liturģijai, gandarīšanas svētceļojumiem, labprātīgai atturībai – gavēnim un žēlsirdības darbiem daloties ar citiem.

Gavēņa diena ilgst no pusnakts līdz pusnaktij.

Ja kāda gavēņa diena sakrīt ar svētdienu vai noteikto svētku dienu, tad gavēnis atkrīt.

Viesības gavēņa dienā nav attiecīgi.

Piena ēdieni un tauki uzturā nav aizliegti arī gavēņa dienās.

Kur nav iespējams izvēlēties sev piena ēdienus Baznīca atļauj gavēni aizvietot ar lūgšanu, izņemot Pelnu trešdienu un Lielo Piektdienu.

Luterāņiem:

Gavēņa laiks ir pirms Lieldienām, tas iedalās šādi: **Pirms gavēņa laiks** – 3 svētdienas pirms Pelnu dienas. **Gavēņa laiks** – sākas Pelnu dienā un ilgst 4 svētdienas. **Ciešanu laiks** – 2 ciešanu svētdienas. **Klusā nedēļa** – pēc 2.ciešanu svētdienas – noslēdzas klusajā sestdienā.

Citus gavēņus ievēro pārsvarā vai nu saskaņā ar katoļu baznīcas tradīciju, jeb arī gavē brīvi kādu kopienas vai personīgi izvirzītu mērķu dēļ, tāpat arī nosakot gavēņa veidu un laiku.

Pareizticīgo:

Gavēņus iedala dažādu pakāpju – stingrības gavēņos, apmēram šādi:

Ļoti stingrs gavēnis – t.s. sausēšana. Ēd neapstrādātu augu barību bez augu eļļas, maizi.

Stingrs gavēnis – ēd visāda veida vārītu augu barību kopā ar augu eļļu.

Parastais gavēnis – bez visa tā, ko ēd stingrajā gavēnī, lieto vēl zivis.

Atvieglotais gavēnis (nespējīgiem, slimiem, ceļiniekiem, grūtniecēm, zīdītājām un tiem, kas spiesti ēst ēdnīcās). Gavē pēc iespējām.

Lielais gavēnis – pirmslieldienu gavēnis, kopsummā ilgst septiņas nedēļas un ir *stingrais* gavēnis. *Ļoti stingrs* gavēnis ir pirmā, ceturtā (krusta godināšanas) un septītā (ciešanu) nedēļā.

Pētera, Pāvila gavēnis – sākas pirms svēto apustuļu Pētera un Pāvila svētkiem. Iesākas pirmdienā pēd Visu Svēto dienas un ilgst līdz 12.jūlijam. Šī gavēņa ilgstamība mainās atkarībā no Lieldienu svinēšanas laika – *parastais gavēnis*.

Dievmātes aizmigšanas gavēnis – notiek pirms Dievmātes aizmigšanas svētkiem - *stingrais* gavēnis.

Ziemassvētku gavēnis – sākas 28.nov. nākošajā dienā pēc Ap. Filipa svētkiem.

Trešdiena - Baznīca piemin Jūdas nodevību un sakarā ar to tiek veikta kalpošana Kunga Krusta piemiņai **un piektdiena** - tiek pieminētas Pestītāja krusta ciešanas un nāve un tiek veikta kalpošana par godu Kunga krusta piemiņai – visa gada garumā, atskaitot svētku nedēļas - *parastais* gavēnis.

Ziemassvētku priekšvakars – *Ļoti stingrs* gavēnis. **Jāņa Kristītāja galvas nociršana** – *Stingrs* gavēnis. **Kunga Krusta pacelšana** – *stingrs* gavēnis.

Nedēļas, kad nav gavēņa: Svētku nedēļa - pēc Kristus dzimšanas svētkiem. **Muitnieka un farizeja nedēļa** - divas nedēļas pirms Lielā gavēņa. **Siera nedēļa** - pirms Lielā gavēņa (bez gaļas). **Gaišā nedēļa** - pēc Kristus Augšāmcelšanās svētkiem. **Trijādības svētku nedēļa** - pēc Svētās Trijādības svētkiem.

This image shows a full page of blank, lined paper. It features approximately 20 evenly spaced horizontal blue lines running across the width of the page. The lines are thin and consistent in color and thickness. There are no margins, text, or other markings on the paper.

NBS KRITUŠO KARAVĪTU PIEMIŅAS VIETA

NBS SzS brigādē 2009. gada 11.novembrī tika uzsākta jauna nozīmīga tradīcija, iedibinot Latvijas NBS starptautiskajās miera uzturēšanas operācijās kritušo karavīru piemiņas dienu, kas sakrīt ar Lāčplēša dienu.

Pašreiz ir uzsākts un turpinās jauns projekts, kura mērķis izveidot „**NBS KRITUŠO KARAVĪTU PIEMIŅAS VIETU**”. NBS kritušo karavīru piemiņas vietas mērķis ir godināt un pieminēt NBS karavīrus, kas ir krituši starptautisko operāciju, kaujas un citu uzdevumu izpildē, smelties spēkus, motivāciju un iedvesmu uzdevumu izpildei.

2010. gadā NBS SzS brigādē notika konkurss, kura rezultātā ir tapis karavīru izvēlēts piemiņas vietas un pieminekļa projekts ar izvietojumu Ādažu garnizona teritorijas centrālajā daļā pie ierindas laukuma. Šī projekta izmaksas ir aptuveni 20.800 Ls. Simboliski un idejiski svarīgi, lai naudu piemineklim ziedotu karavīri, kuri turpina mūsu kritušo biedru darbu. Ikviens, kam dārga karavīru piemiņa, var palīdzēt karavīriem īstenot šo projektu, ziedojot biedrības „Ādažu karavīru klubs” (reģ.nr. 4000809847, kontaktpersona ir biedrības valdes priekšsēdētājs vsrž. Andris Grikevics, 26341806, andris.grikevics@mil.lv) šim mērķim atvērtajā kontā bankā „Nordea”, ar norādi „**NBS kritušo karavīru piemiņas vieta**”, konta nr. **LV68NDEA0000082925598**.

NBS SO KRITUŠO KARAVĪRU PIEMIŅA

IRĀKĀ UN AFGANISTĀNĀ KRITUŠIE KARAVĪRI

OLAFS BAUMANIS vlt. 34.G.V.

Viestura ordeņa lielkrusta komandieris

Dzimis Valmierā. NBS ZS 2.brigādes NMN nodaļas virsnieks

Kritis 8.06.2004. nemiernieku izraisītā sprādzienā, veicot nesprāgušās munīcijas neitralizēšanas operāciju Irākā.

VITĀLIJS VASIĻJEVS dkar. 24 G.V.

Viestura ordeņa lielkrusta komandieris

Dzimis Rīgā. NBS Sauszemes spēku 1.KB (LATBAT) dižkareivis

Kritis 27.12.2006. nemiernieku uzstādīta improvizēta spridzekļa eksplozijā Irākā.

GINTS BLEIJA dkar. 25 G.V.

Viestura ordeņa lielkrusta komandieris

Dzimis Rīgā. NBS Sauszemes spēku 1.KB (LATBAT) dižkareivis

Kritis 27.12.2006. nemiernieku uzstādīta improvizēta spridzekļa eksplozijā Irākā.

EDGARS OZOLIŅŠ dkar. 23.G.V.

Viestura ordeņa lielkrusta komandieris

Dzimis Jēkabpilī. NBS Sauszemes spēku 1.KB (LATBAT) dižkareivis.

Kritis 11.08.2008. mīnas sprādzienā Afganistānā.

VOLDEMĀRS ANŠEVICS srž. 32 G.V.

Viestura ordeņa lielkrusta komandieris.

Dzimis Dobelē. NBS SzS 1.KB (LATBAT) seržants.

Kritis 01.05.2009.nemiernieku uzbrukumā bāzes apšaudē ar prettanku RPG ieročiem Afganistānā, Kunāras provincē.

ANDREJS MERKUŠEVS dkar. 31 G.V.

Viestura ordeņa lielkrusta komandieris

Dzimis Jelgavā. NBS SzS 1.KB (LATBAT) kareivis.

Kritis 01.05.2009.nemiernieku uzbrukumā bāzes apšaudē ar prettanku RPG ieročiem Afganistānā, Kunāras provincē.

DĀVIS BALTĀBOLS kpr. 30 G.V.

Viestura ordeņa lielkrusta komandieris

Dzimis Limbažos. NBS SzS 1.KB (LATBAT) kaprālis.

Kritis smagā strēlnieku ieroču uguns apšaudē ar nemierniekiem Afganistānā 25.07.2009. zaudējot spēkus, miris 5.08.2009. Vācijas Bruņoto spēku hospitālī Koblencā.

NBS KAPELĀNU DIENESTA VĒSTURE

1993.g. 1.martā tika parakstīta vēsturiska vienošanās par NBS Kapelānu dienesta izveidi. Līdz ar to tika atvērta jauna lapaspuse atjaunotās neatkarīgās Latvijas bruņoto spēku vēsturē – tika radīts kaut kas jauns un līdz tam nebijis. Kapelānu kalpošana bija pazīstama jau sen latviešu tautas vēsturē un kopš Latvijas valsts neatkarības pasludināšanas un brīvības cīņām, kad kapelānus sauca par kara jeb militārajiem mācītājiem.

Jau 1991.gada barikāžu laikā daudzi Atmodas kustībā aktīvi iesaistījušies mācītāji kalpoja cilvēkiem, kas pulcējās sargāt Valsts neatkarību un tās simbolus. Toreizējais Dobeles evaņģēliski luteriskās draudzes mācītājs, iecirkņa prāvests Atis Vaickovskis aizsāka misiju pie padomju armijas militārpersonām.

1991.gada 30.aprīlī 1.Policijas bataljons komandiera plkv.J.Vectirāna vadībā nodeva zvērestu Sv.Jēkaba katedrālē, solot uzticību un gatavību kalpot dzimtenei Dieva un Valsts priekšā.

Precīzāk, par Latvijas NBS Kapelānu darba aizsākumu var uzskatīt 1991.g. 11.novembri, Lāčplēša dienu, kad luterāņu arhibīskaps Kārlis Gailītis tika uzaicināts piedalīties Latvijas Aizsardzības spēku robežsargu zvēresta nodošanas ceremonijā Brāļu kapos, pie Latvijas Mātes tēla.

Atsaucoties Aizsardzības ministrijas lūgumam, par pirmo oficiālo baznīcas pārstāvi kalpošanai bruņotajos spēkos 1991.g. 17.decembrī tika nozīmēts luterāņu mācītājs Atis Vaickovskis, kā LR Aizsardzības spēku Garīgā darba koordinators. Vēlāk, attīstoties sadarbībai starp AM un Baznīcu, tika pieaicināti arī citi mācītāji, kas kalpoja galvenokārt obligātā dienesta karavīriem. 1992.g. A.Vaickovskis regulāri tikās ar ŠB karavīriem. Nedaudz vēlāk karavīru garīgā aprūpē iesaistījās mācītāji A.Iesalnieks, I.Plūme, V.Vāvere un G.Ceipe.

LATVIJAS REPUBLIKAS
AIZSARDZĪBAS MINISTRIJA

Nr. 1-8/642

1991. gada 29. novembrī

Latvijas evaņģēliski - luteriskās
baznīcas Konsistorijai

Latvijas Republikas Aizsardzības ministrija, uzsākot darbu pie Aizsardzības spēku formēšanas, apzinās, ka šajā darbā lielu palīdzību varētu sniegt baznīca(mācītājs). Vispirms izsakām sirsnīgu pateicību arhibīskapam Kārlim Čelītim par nesavtīgo atsaucību, piedaloties Latvijas robežsargu svēresta ceremonijā pie Latvju Mātes tēla Brāļu kapos š.g. 11.novembrī - Lāčplēša dienā.

Lūdzam A.god. Konsistoriju nosūtīt mācītāju, kurš varētu palīdzēt Latvijas Republikas karavīru garīgo spēku pilnveidošanā, kas vīpes nostiprinātu Tēvzemes mīlestību un līdz ar to gatavību aizstāvēt Latvijas Republikas neatkarību.

T. Jundža
Ministres

Ministres

T. Jundža
T.Jundža

KOPĒJA PARĒIZA
LELB Konsistorijai
Hautsle

Rīgā, 09

AM ministra T.Jundža vēstule LELB Konsistorijai 1991.g.29.novembrī.

LATVIJAS EVANĢEĻISKĀ LUTERISKĀ
BAZNĪCAS KONSISTORIJA

10600 Rīga 10, Lāčplēša iela 4 - 4, TEL:534194, FAX:6115354194
Reģistrācijas Nr. 000700303 arestas šķēdēšanas iestāde Cēstāžu nodaļa Rīga (koda Nr. 310101334)

99. gada 18. decembrī

nr. 684/21

Godātajam Latvijas Republikas
aizsardzības ministram Jundža kungam

Pateicos par Jūsu rūpām parīgās aprūpes organizēšanā topošajos
Latvijas Republikas aizsardzības spēkos. Joprojām nepietiekami mācī-
tāju skaits dā (120 mācītāji uz vairāk kā 260 Latvijas ev.lut.
draudzēm) mēs neesam spējīgi norīkot īpašu t.s. armijas vai aiz-
sardzības spēku mācītāju. Tomēr ar Konsistorijas plenārsēdes 17.de-
cembra lēmumu par garīgā darba koordinātoru Latvijas Republikas
aizsardzības spēkos no ev.lut.Baznīcas ir norīkots Dobeles iecirkņa
prāvests Atis Valckovskis. Viņa adrese: Rīga 6, Brīvības ielā 235 - 4,
tel. 553190.

Arhibīskaps

K. Gailītis

Kārlis Gailītis

KOPĪGA PAKĒIZA
LELB Konsistorijai
Sūtīt uz
Rijā.

B. Pētersons

LELB Arhibīskapa K.Gailīša atbildes vēstule AM ministram T.Jundzim
1991.g. 18.decembrī.

DIENESTA IZVEIDE UN ATTĪSTĪBA

1993.g.1.martā tika parakstīta vienošanās par kapelānu dienesta izveidi LR Aizsardzības spēkos. Līgumu parakstīja LELB arhibīskaps J.Vanags un bruņoto spēku komandieris D.Turlais.

Oficiāli tika atklāta pirmā kapelāna kalpošanas vieta Nacionālajā Aizsardzības Akadēmijā 1993.g. 1.septembrī, kur mācītājs Atis Vaickovskis uzsāka kapelāna dienestu bruņotajos spēkos.

Veidojot kapelānu dienestu no jauna tika meklēts iespējami atbilstošākais modelis mūsu bruņotajiem spēkiem. Izvērtējot dažādu valstu bruņoto spēku kapelānu dienestu modeļus – Vācijas, Zviedru, Šveices, Norvēģu, ASV, Kanādas u.c. Tika izvēlēts virziens, kas atbilst profesionāla militāra dienesta modelim. 1994.g. oktobrī AM ministrs A.Trapāns apstiprināja pagaidu „Kapelānu dienesta nolikums”, kurā tika noteikts kapelānu darbības mērķis, motivācija, stratēģija un funkcijas. Ar šī dokumenta apstiprināšanu kapelānu dienesta darbība LR NBS tika noteikta arī juridiski.

1995.g. 10.oktobrī stājas spēkā Reliģisko organizāciju likums, kas paredz NBS formējumos iesaistīt Baznīcu pārstāvjus – kapelānus. Tajā noteikts, ka kapelānam jāveic atbilstošu reliģisko darbību saskaņā ar formējumos esošo administratīvo vadību, personāla vēlmēm un vajadzībām. Tādejādi, reliģisko organizāciju darbība NBS formējumos notiek, ievērojot Aizsardzības ministrijas izstrādātos noteikumus, un kapelāni LR darbojas saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem par kapelānu dienestu. NBS virskapelāns Agris Iesalnieks aktīvi strādāja popularizējot kapelānu dienestu bruņotajos spēkos un dibināja pirmos oficiālos starptautiskos kontaktus ar citu valstu bruņoto spēku kapelānu dienestiem. Kapelāni devās pirmajās mācībās apgūstot sabiedroto valstu kapelānu pieredzi.

Vēlāk, 1998.g. 22.maijā, LR AM ministrs T.Jundzis izdod pavēli (Rīgā) nr.121. Par „NBS kapelānu darbības nolikumu”, kas nosaka kapelānu kalpošanu karavīriem.

NAA
NAA kapelānam
Izpridei
NAA direktors
majora
L.Viksne
25.05.98

KOPIJA

**LATVIJAS REPUBLIKAS
AIZSARDZĪBAS MINISTRIJA**

K. Valdemāra 10/12, Rīga, LV - 1473. Tālr. 7210124. Telefakss 7212307

PAVĒLE
RĪGĀ

1998. gada *22. maijā* Nr. *121.*

Par Nacionālo bruņoto spēku
kapelānu darbības Nolikumu

Pamatojoties uz Latvijas Republikas Reliģisko organizāciju likuma 14.pantu, lai noregulētu attiecības starp baznīcu un Aizsardzības ministriju par karavīru garīgo aprūpi Nacionālajos bruņotajos spēkos, Nacionālajā aizsardzības akadēmijā un citās ministrijas pakļautībā un pārziņā esošajās struktūrvienībās,

PAVĒLU:

1. Apstiprināt Nacionālo bruņoto spēku kapelānu darbības Nolikumu (pievienots).
2. Ar pavēli iepazīstināt visu Aizsardzības ministrijas militāro struktūrvienību komandierus (priekšniekus) un ministrijas pakļautībā un pārziņā esošo iestāžu, un uzņēmumu vadītājus.
3. Pavēle stājas spēkā ar tās parakstīšanas dienu.

Ministrs *T.Jundzis*

JUR2402.DOC

KOPIJA PAREIZA

LR Aizsardzības ministrijas
Administratīvās nodaļas vadītāja vietn.
E. Grandāns
Rīga, 1998. g. *22. maijā*

Nacionālā Aizsardzības
Akadēmija
Ieraksts Nr. *1/83*
1998. g. *25*

1998.g. 29.maijā Ādažu Mobilo strēlnieku mācību centrā tika noslēgti LR AM, ministra personā, un četru Latvijas vēsturiski tradicionālo konfesiju, to vadītāju personās, līgumi par karavīru garīgo aprūpi NBS.

NBS virskapelāns Raimonds Locs izstrādāja kapelānu dienesta un kapelānu normatīvos dokumentus, veicinot NBS integrēšanos NATO, kā arī dibināja pirmos kontaktus ar Starptautisko Sarkanā Krusta organizāciju risinot kapelāna ne-kombatanta statusa jautājumus.

2001.g. tika izstrādāta jauna virsnieku - speciālistu koncepcija NBS sistēmā, kurā ir iekļauti kapelāni, juristi, mediķi un diriģenti. Sekojoši apgūstot virsnieka speciālista pamatkursu NAA vai atbilstošā ārvalstu militārā mācību iestādē, speciālisti iegūst virsnieka pakāpi. Pirmie NBS kapelāni, kas ieguva virsnieka pakāpi pēc NAA absolvēšanas 2001.g. 22.decembrī bija NBS virskapelāns Raimonds Locs, NBS ŠB kapelāns Dainis Markovskis un NBS Mobilo strēlnieku Mācību centra kapelāns Raimonds Krasinskis. 2004.g. 9.decembrī NAA absolvēja NBS IS kapelāns Normunds Celmiņš, NBS Mobilo strēlnieku bataljona kapelāns Dāvids Šterns. 2004.g. virsnieka speciālista kursu Kanādas bruņoto spēku kapelānu skolā pabeidza SzS 2.KB kapelāns Ruslans Markēvičs. 2011.g. 4.novembrī NAA absolvēja NBS IS kapelāns Ilmārs Kravalis.

Sākot jau no deviņdesmito gadu sākuma līdz pat 2004.g. bruņotajos spēkos bijuši daudzi mācītāji, kas veica kapelānu kalpošanu kā brīvprātīgie sadarbojoties ar kapelāniem un vienību komandieriem. Šajā rokasgrāmatā esam centušies apkopot kapelāniem pieejamo informāciju par kalpojušajiem garīdzniekiem sākot no 1991.g. Bez šiem piefiksētajiem garīdzniekiem, vēl varētu minēt tos, kas ir piedalījušies atsevišķos pasākumos, kā, piemēram, karavīru zvērestu došanā 1991.g. 11.nov. piedalījās un savu svētību deva LELB arhibīskaps Kārlis Gailītis. Tā arī citkārt īpašos pasākumos ir piedalījušies dažādu konfesiju kapelānu vai vienības komandieru pieaicināti garīdznieki, kas sacījuši uzrunas, veikuši aizlūgumus vai devuši svētības. Valsts vai ministrijas līmeņa pasākumos bieži vien ir piedalījušies konfesiju vadītāji.

2004.g. 2.novembrī tika atklāta NBS Ādažu militārās bāzes kapela. Kapelu iesvētīja LPB Metropolīts Aleksandrs, LBDS bīskaps Jānis Šmits, toreizējais arhibīskapa vietnieks, tagad bīskaps, Pāvils Brūvers, RKB

pārstāvis priesteris Andris Kravalis. Kapelas iesvētīšanas dievkalpojumā piedalījās LR AM un NBS vadība un ārvalstu militārie atašeji.

NBS virskapelāns Atis Vaickovskis uzmanību pievērta virsnieku izglītošanai NAA, kā arī strādāja pie publikāciju veidošanas NBS militārajos izdevumos „Kadets” un „Militārais apskats”, ko īpaši sekmēja virskapelāna palīga piesaistīšana kapelānu dienestam – pirmais virskapelāna palīgs bija kpt. Voldemārs Lauciņš, vēlāk viņa stafeti pārņēma vlt. Ivars Šulcs. Atis Vaickovskis rūpējās par luterāņu lūgšanu grāmatas izdošanu komuflērā noformējumā, sadarbībā ar Luterisma Mantojuma fondu.

NBS kapelānu dienests sadarbībā ar Latvijas Bībeles biedrību ir izdevis komuflēta noformējuma Bībeles: Vecā un Jaunā Derība (2003), Jauno Derību un Psalmus (2005), Jaunā Derība (2008).

Kapelānu dienests regulāri ir uzturējis kontaktus un saņēmis atbalstu no ārvalstu misionāriem, kas bijuši ieinteresēti kapelānu kalpošanā bruņotajos spēkos. Viens no tiem, ko īpaši vērts pieminēt ir ASV kristīgās misijas Agape Latvija sniegtais atbalsts un kalpošana izdodot vairākas publikācijas: „Kristietis un militārdienests”, „Kristieši un sabiedrība”, „Būtiskie dzīves jautājumi” un videofilma „Dievs un armija”. Īpaši pieminam misionāru - martīru Andreju Dž. Rašu (Drū, 1954-2004). Drū uzticīgi kalpoja obligātā dienesta karavīriem Ādažu militārajā bāzē kopš 1996.g., vadot Bībeles stundu nodarbības, mācot karavīriem angļu valodu, konsultējot karavīrus un pavadot ar viņiem brīvo laiku. Drū rūpējās, lai svētdienās un svētkos karavīri varētu apmeklēt kādu baznīcu. Dažkārt arī sniedza karavīriem nepieciešamu praktisku atbalstu. Neskatoties uz savu pašizliedzīgo kalpošanu, Drū piedzīvoja traģisku dzīves noslēgumu – mirstot mocekļa nāvē - savā dzīvesvietā tika aukstasinīgi nogalināts. Kapelānu dienests pateicas Dievam par Andreja Dž. Raša patieso kalpošanu karavīriem mūsu valsts bruņotajos spēkos.

NBS Virskapelāns Elmārs Pļaviņš turpināja iesākto darbu, īpašu uzmanību pievēršot kapelānu kalpošanai karavīriem, kas dien ārvalstu

misijās un viņu tuviniekiem. Pats daudzkārtīgi devies komandējumos uz misijas rajoniem būdams 1.KB kapelāns un gūto pieredzi izmanto strādājot kā virskapelāns. Tāpat virskapelāns attīsta un veicina sadarbību ar citu valstu bruņoto spēku kapelānu dienestiem. Īpaši nozīmīgs darbs bija Rīgā viesnīcā „Islande” organizētā XI Baltijas jūras valstu kapelānu konference 2009.g. 8.-11.oktobrim, kurā NBS kapelānu apkopoto pieredzi lekcijās prezentēja luterāņu mācītājs Dr. Guntis Kalme. Šajā laikā tika veiktas sākotnējās iestrādes NBS kapelāna rokasgrāmatai.

NBS KAPELĀNU DIENESTA KAPELĀNI (no 1991.g.)

Kā jau iepriekš minēts, garīgā aprūpe karavīru vidū jau tika sāкта atmodas laikos un pakāpeniski attīstījās ar katru gadu pamazām veidojot noteiktu kapelānu dienesta struktūru un darbību bruņotajos spēkos. Ir apkopota informācija par kapelāniem, kas īsākā vai garākā laika posmā ir kalpojuši bruņotajos spēkos. Šī informācija, kaut arī nepilnīga - to nepieciešams papildināt, ir ļoti nozīmīga un veido zināmu pārskatu laika gaitā. Nav precīzi dati par visiem kapelāniem – vai tie kalpojuši brīvprātīgi vai uz līguma pamata, bijuši štatā kā kapelāni vai pildījuši tikai kapelāna pienākumus esot citā amatā, kā arī nav zināmi visi gada skaitļi un datumi.

NBS VIRSKAPELĀNI:

ELMĀRS PĻAVIŅŠ, c.d., baptistu mācītājs, no 22.11.2006.

ATIS VAICKOVSKIS, m.d., luterāņu mācītājs, 2002.-2006.

RAIMONDS LOCS, baptistu mācītājs, 1997.-2002.

AGRIS IESALNIEKS, luterāņu mācītājs, 03.1995.-1997.

NBS VIRSKAPELĀNU PALĪGI:

ANDRIANS SKRINS srž., 2008.-2010.

IVARS ŠULCS kpt., 2005.–2007.

VOLDEMĀRS LAUCŅŠ kpt., 2003.-2005.

NBS NAA KAPELĀNS:

ATIS VAICKOVSKIS, m.d., luterāņu mācītājs, no 5.12.1995.-2002.

NBS IS KAPELĀNI:

ILMĀRS KRAVALIS vlt., katoļu priesteris, no 2009.

NORMUNDS CELMIŅŠ kpt., luterāņu mācītājs, 2004.-10.2008.

NBS KS (MSB) KAPELĀNI:

DĀVIDS ŠTERNS kpt., pareizticīgo kapelāns, no 1.04.2006.

(MSB) 23.11.2004.-1.04.2006

ILMĀRS MARHELIS srž., baptistu sludinātājs, (MSB) 1998.-2003.

EINĀRS ALPE, luterāņu mācītājs, (MSB) 1997.

NBS ŠB (AS ŠB) kapelāni:

NORMUNDS CELMIŅŠ kpt., luterāņu mācītājs, no 10.2008.

DAINIS MARKOVSKIS kpt., luterāņu mācītājs, 1996.-2008.

JĀNIS ŠMITS, luterāņu mācītājs, (AS ŠB) 1993.-1996.

VIESTURS VĀVERE, luterāņu mācītājs, (AS ŠB) 1991.-1993.

NBS SzS brigādes kapelāns:

DAINIS MARKOVSKIS kpt., luterāņu mācītājs, 2008.-2009.

NBS SzS brigādes 1.KB kapelāni:

JĀNIS AKMENS kpr., baptistu sludinātājs, kapelāna p.i. no 7.05.2010.

JĀNIS CEPURĪTIS kpr., luterāņu mācītājs, 2008.-2009.

LAIMNESIS PAULIŅŠ vsrž., baptistu mācītājs, 2007.-2008.

ELMĀRS PĻAVIŅŠ, c.d., baptistu mācītājs, 1.11.2000.-22.11.2006.

NBS SzS brigādes 2.KB kapelāns:

RUSLANS MARKĒVIČS vlt., baptistu sludinātājs, no 8.09.2004.

NBS Mobilo strēlnieku Mācību centra kapelāni:

JĀNIS AGLONIETIS, katoļu priesteris, 11.2004.-7.2005.

RAIMONDS KRASINSKIS kpt, katoļu kapelāns, 28.12.2001.-11.07.2003.

VIESTURS GERHARDS, baptistu sludinātājs, 1998.-2001.

NBS SUV kapelāns:

ELMĀRS PĻAVIŅŠ, m.d., baptistu mācītājs, 15.09.1997.-1.11.2000.

NBS JS Flotiles Mīnu kuģu eskadras kapelāns:

VIESTURS KALNIŅŠ c.d., baptistu mācītājs, no 4.12.2010. ,

NBS JS Flotiles kapelāni:

VIESTURS KALNIŅŠ c.d., baptistu mācītājs, 12.10.2008.-4.12.2010.

OJĀRS FREIMANIS, luterāņu mācītājs, 1996.-2006.

NBS JS Atbalsta bāzes kapelāns:

VIESTURS KALNIŅŠ c.d., baptistu mācītājs, 01.07.1999. - 01.01.2003.

NBS JS Mācību vadības centra kapelāni:

RAITIS ŠĒNERS m.d., luterāņu mācītājs, 2003.-2006.

OJĀRS FREIMANIS, luterāņu mācītājs,

ILMĀRS KRIEVIŅŠ, luterāņu mācītājs, kapelāna p.i.

NBS JS Atbalsta bāzes kapelāns:

VIESTURS KALNIŅŠ m.d., baptistu mācītājs, 01.07.1999.-01.01.2003.

NBS JS Dienvidu rajona kapelāni:

VIESTURS KALNIŅŠ c.d., baptistu mācītājs, 27.03.1995.-01.07.1999.

AGRIS IESALNIEKS, luterāņu mācītājs, no 1993.

NBS JS Centra rajona kapelāns:

GUNDARS CEIPE, luterāņu mācītājs, 1993.-2000.

NBS JS Jūras novērošanas un sakaru dienesta kapelāni:

LAIMNESIS PAULIŅŠ vsrž., 2001.-2007.

VALTERS OZOLIŅŠ, luterāņu mācītājs,

NBS NP kapelāns:

RAIMONDS KRASINSKIS kpt., katoļu kapelāns, no 13.01.2010.

NBS NP 1.RNC kapelāns:

VIESTURS KALNIŅŠ c.d., baptistu mācītājs, 01.01.2003.-14.09.2007.

NBS NP 3.RNC kapelāns:

RAIMONDS KRASINSKIS kpt., katoļu kapelāns, 01.07.2004.-13.01.2010.,

NBS Civilmilitārās sadarbības un kultūras daļas kapelāns 11.07.2003.-01.07.2004.

NBS ZS ŠB kapelāns:

ATIS GRĪNBERGS kpr., luterāņu mācītājs, kapelāna p.i. 2002.-2003.

NBS Sakaru centra kapelāni:

ILĀRS PLŪME, luterāņu mācītājs,

RONALDS MELKERS, katoļu priesteris,

NBS ZS Kājnieku mācību centra kapelāns:

ANDRIS GROTS, luterāņu mācītājs,

NBS Jelgavas 5.Robežsardzes bataljona kapelāns:

RAIMONDS LOCS, baptistu mācītājs, no 1994.-1997.

NBS Liepājas 6.Robežsardzes bataljona kapelāns:

JURIS ULĢIS, luterāņu mācītājs, 1995.-1998.

[illegible]

NBS KAPELĀNU KALPOŠANAS VĒSTURISKAIS KONTEKSTS

Nosaukums „kapelāns” vai *capellanus* - *cappa* latīniski nozīmē kapuce vai apmetnis - cēlies no Svētā Mārtiņa Žēlsirdīgā dzīves stāsta. **Mūsdienās par kapelānu sauc armijas** (arī kapelas, slimnīcas, skolu, cietuma, lidostas, lielveikala u.c.) **garīdznieku vai kalpotāju.**

SVĒTĀ MĀRTIŅA - ŽĒLSIRDĪGĀ NO TŪRAS DZĪVESSTĀSTS

Svētais Mārtiņš Žēlsirdīgais no Tūras (316-397) ir kristiešu svētais. Dzimis 316.g. Romas impērijas pilsētā Savorijā (mūsdienu Sombatejā) karavīra ģimenē. Piecpadsmit gadu vecumā sāka dienēt karaspēkā, kur izcēlās ar īpašu drosmi, kā arī ar tikumību un rūpēm par nabagajiem. Romas imperatora Juliāna Apostata (Atkritēja) (361-363) valdīšanas laikā Mārtiņš bija armijas virsnieks. Viņš vairākas reizes piedalījās kaujās, lai atvairītu barbaru uzbrukumus Romas impērijai. Reiz ceļā viņš sastapis nabagu. Mārtiņam neesot bijis nekas, ko viņam iedot, jo iepriekš visu naudu jau bija izdalījis nabagiem. Tad Mārtiņš, atceroties Kristus vārdus Evaņģēlijā, – *Es biju kails un jūs esat Mani apģērbuši..., ko jūs esat darījuši vienam no šiem vismazākajiem, to jūs arīdzan Man esat darījuši*, – paņēma savu apmetni, pārplēsa uz pusēm un pusi no tā atdevis nabagam. Tajā pašā naktī Mārtiņš sapnī redzēja Kungu Kristu, kurš sacīja: “Šis ir Mārtiņš, viņš nav kristietis, bet apsedza mani ar savu apmetni”. Pēc tam Mārtiņš kristījās, atstāja dienestu armijā un veltīja atlikušo dzīvi kalpošanai Baznīcā. Mārtiņš kļuva par mūku un atrada patvērumu kādā salā Tirēnu jūrā pie Albengas, kur dzīvoja vientuļnieka dzīvi. 361. gadā atgriezās Gallijā un 371. gadā kļuva par Tūras bīskapu un nodibināja Marmutjē abatiju, enerģiski cīnījās pret pagānu ticībām, to templiem un elkiem. Viņam jau dzīves laikā piemita gaišredzības un brīnumdarītāja dāvanas. Viņš esot bijis lēnprātīgs pret saviem ienaidniekiem, dzīvojis askētiski, visus savus līdzekļus un laiku atdevis Evaņģēlija sludināšanai un palīdzībai nabagajiem.

Vēlākos laikos viņš tika godāts par Franku karaļu patronu un karavīru aizbildni. Viņa apmetnis jeb *cappella* tika nests līdzī kaujā kā karogs, kas apliecināja Dieva klātbūtni. Šo *cappellu* kā Baznīcas relikviju sargāja karaļa izvēlēts priesteris, kuru sauca par *cappellanus*. Savukārt, pati relikvijas glabātuve kļuva par lūgšanas vietu, ko apzīmēja ar vārdu *cappella*. Katoļu Baznīcā viņa piemiņas diena ir 11.novembri, savukārt Pareizticīgo Baznīcā viņa piemiņas dienu svin 25.oktobrī.

SVĒTĀ GEORGA DZĪVES STĀSTS

Otrs ļoti nozīmīgs svētais, kas Baznīcas tradīcijās tiek godāts kā karavīru aizbildnis, ir Svētais Georgs. Viņa tēvs Gerontijs no Kapadoķijas bija kristietis un kalpoja Romiešu armijā. 14 gadu vecumā Georgs zaudēja vecākus. Palicis viens, dievbijīgais zēns devās uz Nikomediju, lai uzsāktu karavīra karjeru Romas imperatora Diokletiāna dienestā. Imperators viņu tūdaļ pamanīja, jo pazina arī viņa tēvu kā priekšzīmīgu karavīru. Arī pats Georgs kļuva par vienu no imperatora Diokletiāna labākajiem karavīriem, un 20 g.v. kļuva par tribūnu imperatora personīgā apsardzē.

Gadsimtu gaitā stāsts par Svēto Georgu apvijies ar leģendu par cīņu ar pūķi. Leģenda vēsta, ka pūķis izveidojis sev midzeni pie avota, kas nodrošinājis ūdeni pilsētai. Lai iegūtu ūdeni, iedzīvotājiem katru dienu bijis jādod pūķim kādu aitu, bet, kad aitu vairs nebija, tad savus bērnus. Upuris tika lozēts, un reiz loze krita arī pilsētas princesei. Valdnieks gribējis bēgt, lai glābtu meitas dzīvību, taču tas viņam neizdevās. Meitene tika vesta pie pūķa, un valdnieka kareivis Georgs viņu pavadījis. Tuvodamies pūķim, Georgs aizsargāja sevi, pārmetot krusta zīmi, tad nogalināja pūķi un izglāba princesi. To redzēdami, pilsētas iedzīvotāji pameta pagānisko ticību un pievērsās kristietībai.

302.g. Diokletiāns izdeva ediktu, pieprasot, lai visi kristieši pienes upuri romiešu dieviem un tos, kas atteiktos, jāsoda ar nāvi. Edikts paredzēja arī, ka katrs karavīrs-kristietis, kas nepienes kvēpināmo upuri romiešu dieviem, ir jāsoda ar nāvi. Svētais Georgs to darīt atteicās, palikdams uzticīgs Kristum, kaut arī Diokletiāns pats personīgi vairākkārtīgi to lūdza, gan piesolot dāvanas, gan draudot. Tā vietā Georgs

publiski apliecināja, ka viņš atzīst sevi par kristieti un pielūdz vienīgi Jēzu Kristu. Visbeidzot Diokletiāns lika izpildīt Georgam nāvessodu. Pirms soda izpildes Georgs izdalīja savu mantu nabagiem un gatavojās nāvei. Pēc vairākkārtējas spīdzināšanas, plēšanas uz zobenu rata, trīskārtējas samaņas zaudēšanas, Georgam tika izpildīts nāvessods, nocērtot galvu pie Nikomedijas pilsētas sienas 303.g. 23.aprīlī. Viņa ticības pārliecināti ķeizariene Aleksandra un pagānu priesteris Atanāzijs, kā arī vairāki citi kļuva par kristiešiem. Georgs tika apglabāts Lidā, Palestīnā, un drīz uz turieni sāka plūst kristieši, lai viņu godinātu kā martīru.

Svētā Gregora piesaukšana un godināšana bijusi izplatīta visos laikos. Viņa drosmīgā rīcība kalpo par paraugu karavīriem, kam jāstājas pretī iebrucējam – pūķim, lai aizstāvētu savu zemi – princesi. Svētā Georga godināšana (23.aprīlī) saglabājusies Katoļu, Anglikāņu un atsevišķās Protestantu baznīcās, gan arī Pareizticīgo Baznīcā.

Svētā Georga krusts tika piešķirts kā augstākais militārais apbalvojums par nopelniem kaujas laukā Krievijas cariskajā armijā. Ar šo apbalvojumu apbalvots arī luterāņu mācītājs Pēteris Apkalns, kas kalpoja latviešu strēlniekiem I. pasaules kara laikā.

KAPELĀNS SENATNĒ

VD laikos pirmie minētie profesionālie karavīri, kas tiek gatavoti cīņai pret uzbrucējiem, ir Abrahama nama vīrieši (Gen. 14:14-16). Savukārt, pirmie kapelāni-priesteri minēti Mozus grāmatā, kur tiem doti norādījumi, kā sagatavot karavīrus kaujai. Karavīriem jāatgādina: „Kad tu iesi karā pret saviem ienaidniekiem un ieraudzīsi zirgus un kara ratus un ļaužu vairāk nekā tev, tad nebīsties no viņiem, jo Tas Kungs, tavš Dievs, ir ar tevi, Viņš, kas tevi izvedis no Ēģiptes zemes. Un, kad jūs esat tuvu kaujai, tad lai iziet priekšā priesteris un lai runā uz tautu šādus vārdus: klausies, Israēl, jūs šodien ejat karā pret saviem ienaidniekiem. Lai jūsu sirds nepaliek bailīga, nebīstaties un nebailojieties un neliecieties iztrūcināties viņu priekšā! Jo Tas Kungs, jūsu Dievs, ir tas, kas iet ar jums,

lai par jums karotu ar jūsu ienaidniekiem un jūs izglābtu!” (Deut. 20:1-4). Tāpat Jozuas grāmatā, dodoties kaujā, priesteriem tiek doti īpaši norādījumi. „Un Tas Kungs sacīja Jozua: "Redzi, Es esmu nodevis Jēriku, tās ķēniņu un tās varonīgos karavīrus tavā rokā. Aplenciet pilsētu, visi karavīri apejiet tai apkārt vienreiz dienā, un tā dariet sešas dienas. Un septiņi priesteri lai nes septiņas āžu ragu taures šķirstam pa priekšu, bet septītajā dienā ejiet apkārt ap pilsētu septiņas reizes, un priesteri lai pūš taures. Un, tiklīdz tie garāk pūtīs āža ragā un jūs sadzirdēsiet taures skaņu, tad lai visa tauta sacel varenu lielu troksni; tad tūdaļ sagrūs pilsētas mūri paši no sevis, un tauta lai kāpj tiem pāri tur, kur ikviens stāv." (Joz. 6:2-5) Arvien tautas garīgie līderi ir bijuši līdzās tautas un valsts vadībai un karaspēkam, iedrošinot vai brīdinot, svētījot vai nosodot. Laicīgā vara parasti pieņēmusi neatkarīgus lēmumus, taču vienmēr arī saņēmusi svētību vai lāstu no garīgiem vadītājiem.

Vēsturē ir saglabāties apraksts par Meggido kaujām 1497.g. p.Kr., kurās piedalījās Ēģipte un Sīrija. Ēģiptes armiju vadīja farons Tutmoss III, bet viņam līdzās bija Saules kulta tā laika augstais priesteris Atum Ra, veicot Saules dieva Ra kulta rituālus. Tāpat, arī citās kultūrās un tautās reliģisko līderu klātbūtne karaspēkam ir bijusi aktuāla, lai iedrošinātu un pārliecinātu karavīrus drosmīgai cīņai. Piemēram, Romas armijā arī pirms tās kristianizācijas nereti bija priesteri, kuri veica dažādus reliģiskus rituālus, it īpaši pirms kaujām cenšoties piesaistīt panteona dievu labvēlību. Šie priesteri svētīja karaspēku, kurš izpildīja Romas Senāta „taisno un svēto” gribu.

BAZNĪCAS VĒSTURĒ PAR KAPELĀNIEM UN KRISTIEŠIEM ARMIJĀ

Pašā Jaunās Derības iesākumā tiek risināts morāli-ētisks jautājums, attiecināms uz profesionāliem karavīriem, kuri jautā Jānim Kristītājam: „Ko tad mums būs darīt?” Jānis Kristītājs atbild: „Neaplaupiet nevienu un neizspiediet nevienam naudu, un esiet mierā ar savu algu.” (Lk.3:14)

Evaņģēlijos minēts romiešu virsnieks, kurš ar savu dievbijību izpelnījās Jēzus Kristus atzinību. „Tur kāda virsnieka kalps, kas tam bija mīļš, gulēja slimis uz miršanu. Dabūjis dzirdēt par Jēzu, tas nosūtīja pie Viņa jūdu vecajus un Viņu lūdza, lai nāktu viņa kalpu dziedināt. Un, pie Jēzus nogājuši, tie Viņu mīli lūdza, sacīdami: "Viņš ir vērts, ka Tu viņu paklausī, jo viņš mīl mūsu tautu un mums ir uzcēlis šo sinagogu." Un Jēzus gāja tiem līdzi; bet, kad Viņš vairs nebija tālu no tā nama, tad virsnieks sūtīja draugus pie Viņa un lika Viņam sacīt: "Kungs, nepūlies, jo es neesmu cienīgs, ka Tu nāc zem mana jumta. Tāpēc arī es pats neesmu turējis sevi par cienīgu nākt pie Tevis; bet saki tik vienu vārdu, tad mans kalps kļūs vesels. Jo arī es esmu cilvēks, kas stāv zem priekšniecības, un man ir padoti kareivji, un, ja es kādam saku: ej, - tad viņš iet; un otram: nāc, - tad viņš nāk; un savam kalpam: dari to, - tad viņš dara." Bet Jēzus, to dzirdējis, par viņu brīnījās un, pagriezies uz ļaudīm, kas Viņam gāja līdzi, sacīja: "Es jums saku: tādu ticību Es pat Israēla ļaudīs neesmu atradis." Un tie, kas bija sūtīti, atgriezušies mājās, atrada kalpu veselu.” (Lk.7:1-10)

Apustuļu darbos stāstīts par kādu virsnieku Cēzarejā vārdā Kornēlijs: „Virsnieks tā sauktajā itāļu rotā, ticīgs un dievbijīgs ar visu savu namu. Viņš deva ļaudīm daudz dāvanu un pastāvīgi lūdza Dievu. (..) viņš atsauca divi vergus un kādu dievbijīgu kareivi no tiem, kas pastāvīgi bija pie viņa, un, tiem visu izstāstījis, sūtīja tos uz Jopi. (..) Pēteris, nokāpis pie šiem vīriem, sacīja: "Redzi, es esmu tas, ko jūs meklējat, kādā lietā jūs esat atnākuši?" Bet tie atbildēja: "Virsnieks Kornēlijs, taisnīgs un dievbijīgs vīrs, kam visā jūdu tautā laba slava, svēta eņģeļa pamācīts, aicina tevi savā namā un grib dzirdēt, ko tu viņam teiksi." Ieaicinājis, viņš tos uzņēma. (..) Otrā dienā viņi nonāca Cezarejā; Kornēlijs, saaicinājis savus radniekus un tuvākos draugus, viņus jau gaidīja. (..) Kornēlijs sacīja: "(..) Tagad mēs visi stāvam Dieva priekšā, lai uzklausītu visu, ko Tas Kungs tev pavēlējis. Bet Pēteris sāka runāt, sacīdams: "Tiešām, es atzīstu, ka Dievs neuzlūko cilvēka vaigu, bet ikvienā tautā Viņam ir tīkams, kas Viņu bīstas un taisnīgi dzīvo. Šis ir tas vārds, ko viņš Israēla bērniem sūtījis, pasludinādams mieru caur Jēzu Kristu: (..) Par Viņu liecina visi pravieši, ka ikviens, kas tic uz

Viņu, Viņa Vārdā dabū grēku piedošanu." Pēterim vēl runājot, Svētais Gars nāca pār visiem, kas šos vārdus dzirdēja. Un ticīgie apgraizītie, kas Pēterim bija līdzi, izbijās, ka Svētā Gara dāvana bija izlieta arī pār pagāniem, jo viņi tos dzirdēja mēlēs runājam un Dievu teicam. Tad Pēteris atbildēja: „Kas gan varētu liegt ūdeni šo ļaužu kristīšanai, kas dabūjuši Svēto Garu tāpat kā mēs?" Un viņš pavēlēja tos kristīt Jēzus Kristus Vārdā. Tad tie lūdza, lai viņš dažas dienas pie tiem paliktu.” (Ap.d.10)

Vēsturē minēti dati par kristiešiem romiešu armijā: 173.g. imperatora Marka Aurēlija laikā Legio XII Fulminata un Tēbiešu leģionā; 250.g. imperatora Dēcija laikā romiešu armijā notiek kristiešu vajāšanas. Te jāpievieno arī leģendas par svēto Georgu no Nikomedijas un Mārtiņu no Turas.

Jau 2.gs. Baznīcā sāka diskutēt par kristieša dalību armijā un to, kādos gadījumos drīkst nogalināt. Tertuliāns darbā „Karavīra vainags” neiesaka kristietim būt armijā, jo viņš var tikt kārdināts pienest pagāniskos upurus un noliegt ticību Jēzum Kristum. Romas Hipolīts raksta: „Kristietim brīvprātīgi neklājas pieteikties dienestā armijā, bet, ja kāds par kristieti kļūst, būdams karavīrs, tam arī nav nepieciešams savu amatu pamest.” Aleksandrijas Klements (150-215) atgādina, ka apustulis Pāvils pavēl katram kristietim palikt tur, kur viņš bijis aicināts, un tas attiecas arī uz karavīriem. Šo baznīctēvu atturīgā attieksme pret armiju izskaidrojama ar vēsturisko kontekstu - Romas impērija un armija bija pagāniskas.

Kristiešu vajāšanas beidz Galērijs parakstot ediktu 311.g. Imperators Konstantins Lielais 313.g. paraksta Milānas konvenciju. 380.g. Kristietība kļuva par Romas impērijas oficiālo reliģiju ar Teodosija Lielā ediktu, un kristīgie simboli sāk parādīties armijas ģērboņos, karogos u.c. Arī visiem karavīriem bija jābūt kristiešiem, saskaņā ar 4.gs. vidū Imperatora Justiniāna izdoto pavēli. Kristiešiem karavīriem tika uzstādītas augstas prasības. Dezertieri varēja izslēgt no baznīcas, un Arlas Sinode 314.g. karavīru dezertēšanu pasludināja par pārkāpumu.

Milānas bīskaps Ambrozijs (339-397) atzina tuvākā un valsts aizsardzības nepieciešamību: „Pēc Dieva gribas vai dabiskās saistības dēļ mums ir pienākums palīdzēt otram, nepārtraukti pakalpojot citam un kopējo labumu liekot savu centienu centrā.” „Domas par kara tematiku, šķiet, ir svešas mūsu kalpošanas amata pienākumiem, jo mūsu domas ir vairāk pievērstas dvēseles pienākumiem, nevis mūsu miesai. Mūsu nodarbošanās mērķis ir nevis apbruņoties, bet drīzāk panākt mieru.”

416.g. imperators Teodosijs II. izdeva pavēli, kas aizliedza romiešu leģionā pieņemt nekristiešus, jo armijas galvenais uzdevums ir – nest pasaulei taisnīgumu.

Hiponas bīskaps Aurēlijs Augustīns (354-430) attīstīja kristīgas valsts ideju un izstrādāja „taisnā kara” principus kā atbildi 4.-5.gs. kristianizētās Romas impērijas vajadzībām. Ziemeļāfrikas leģiona ģenerālis Bonifācijs vērsās pie viņa ar jautājumu, vai viņš var vest karavīrus cīņā vai arī viņam jāatkāpjas un jādodas klosterī. Augustīns atbildēja: „Ja tiek uzskatīts, ka Dievs nevar iesaistīties karadarbībā, tāpēc, ka Kungs Jēzus Kristus sacīja: „Es jums saku nepretojieties ļaunumam” - uz to mēs atbildam, ka šeit nav runa par fizisku darbību, bet gan iekšēju stāvokli. Mozus nosoda grēciniekus uz nāvi, to darīdams nevis aiz ļauna prāta, bet gādādamas par grēcinieku aiz mīlestības. Tāpat darīja Pāvils, kad viņš nodeva pārkāpēju sātānam. Mīlestība neliedz labvēlīgu darbību, kas pārmāca, jo tas ir mīlestības dabā. Patiešām, neviens nav cienīgs uzlikt sodu, kā vien tas, kurš vispirms savā sirdī nav pārvarējis naidu. Mēs nedrīkstam nemīlēt savus ienaidniekus, taču šī mīlestība neizslēdz karus, kas tiek vesti taisnības vārdā.”

Taisnības kara principi:

1. Kara mērķim ir jābūt miera noslēgšanai;
2. Kara nolūks nedrīkst būt netaisnīgs un valstu sagrābšana;
3. Karu jāved mīlestībā

4. Lēmumu karot pieņem likumīga autoritāte – valdnieks, nevis atsevišķi pilsoņi.

5. Nežēlība karā jāsamazina līdz minimumam.

„Karš nav izvēles lieta, bet neizbēgamība, ko mums uzspiež grēcīgās pasaules pretrunīgās dilemmas.” Absolūts miers šajā pasaulē nav iespējams, tomēr var panākt relatīvu mieru atzīstot un panākot vienošanās. Uz šo doktrīnu pamata veidojās pirmo militāro kapelānu darba principi. Juridiski kapelānu darbība armijā pirmo reizi tika apstiprināta 742.g. Ratisbonas koncilā, pasludinot kapelānus par „Dieva kalpiem” un aizliedzot viņiem nēsāt ieročus. Līdz tam laikam garīgās kalpošanas darbu karavīriem veica bīskapi un priesteri. Tomēr, kapelānu darbība jau bija pazīstama saistībā ar Svēto Mārtiņu no Turas.

Vēlāk Akvinas Toms (1225-1274) darbā „Teoloģijas summa” vēlreiz formulē „taisnā kara” principus:

1. Karu jāpasludina likumīgai autoritātei;
2. Kara uzsākšanai jābūt nopietnam un pamatotam cēlonim, kas ir samērīgs ar to, kādu ļaunumu nesīs karš;
3. Karu drīkst uzsākt vienīgi tad, ja visi citi miermīlīga konflikta atrisināšanas līdzekļi ir lietoti un tie ir beigušies nesekmīgi;
4. Sākot karu, vajadzīgi objektīvi apstākļi, lai to uzvarēt un gūtu panākumus;
5. Karu ir jāved ar pareizu nolūku.

„Prelāti un klēriķi, savu vadītāju pilnvaroti, drīkst piedalīties karā, nevis ņemdami rokās ieročus, bet sniedzot garīgu palīdzību tiem, kuri cīnās taisnīgu cīņu, pamudinot tos un atlaižot viņu grēkus, kā arī sniedzot cita veida garīgo palīdzību. Tā, piemēram, Vecajā Derībā (Joz.6:4) priesteriem tiek pavēlēts cīņā pūst taures. Tieši šī iemesla dēļ bīskapiem un garīdzniekiem tiek dota atļauja doties uz fronti. Šī atļauja tiek

pārkāpta, ja kāds garīdznieks ņem rokās ieroci.” Garīdznieks var sevi aizstāvēt, paš aizsardzības nolūkos sargājot dzīvību, bez nodoma nogalināt savu pretinieku.

LATVIJAS TERITORIJA – KRISTIETĪBAS KONTEKSTS UN PIRMIE KAPELĀNI

Aizvēsturē Latvijas teritoriju apdzīvoja baltu un Baltijas somu ciltis. Kopš 9.gs. Kurzemē un Daugavas baseinā pastiprinājās vikingu ietekme. Jau pirms 11.gs. Latvijas austrumu daļā ienāca un nostiprinājās Austrumu kristietība. Tajā laikā izveidojās Jersikas un Kokneses valstis, kuru valdnieki pieņēma pareizticību.

Saskaņā ar vācu hronista Brēmenes Ādama liecībām 11.gs. (1070.g.) Kurzemē tikusi uzcelta pirmā koka baznīca pēc Dānijas karaļa rīkojuma.

12. un 13.gs Livonijas krusta karu rezultātā Latvijas teritorijā izveidojās Livonijas konfederācija un iedzīvotājus pievērsa katoļticībai. Livonijas teritorijā 13.-15.gs. izveidojās Rīgas virsbīskapija, kurai bija pakārtotas 40 draudzes. Kā viens no galvenajiem Latvijas misionāriem tiek minēts bīskaps Meinards, kurš Ikšķilē uzcēla mūra baznīcu un aktīvi sludināja un centās iesakņot ticību Latvijas iedzīvotājos.

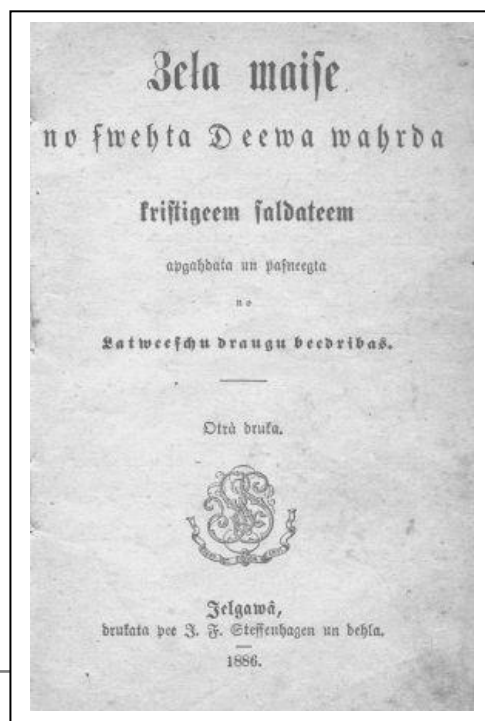
No 16.gs. vidus līdz 18.gs. sākumam Latvija bija sadalīta starp Poliju-Lietuvu, Dāniju un Zviedriju. 16.gs. iezīmējas ar Reformācijas kustību katoļu baznīcā, kas sasniedza arī Latvijas teritoriju, un te sāka veidoties un nostiprinājās vācu luteriskā baznīca. Reformācijas praktiskā izpausme piedzīvoja uzplaukumu līdz ar Bībeles iztulkošanu latviešu valodā, ko veica vācu luterāņu mācītājs Ernsts Gliks (1652.- 1705.g.). Viņš dibināja arī pirmās skolas latviešiem, kurās mācīja lasīt Bībeli latviešu valodā. Tā kā Gliks kalpoja zviedru armijas karavīriem, kuru vidū, iespējams, bija arī latvieši, viņu varētu uzskatīt par vienu no pirmajiem kapelāniem, kas kalpojis latviešu karavīriem. Gliks kalpoja kā garnizona mācītājs Daugavgrīvā laikā no 1680. – 1683.g. Saglabāties nostāsts, ka Gliks kāda

virsnieka, kurš bijis zināms kā liels plītnieks, bērēs nelaiķa dzīvi rādījis kā sliktu piemēru labai dzīvošanai. Tā rezultātā Gliks ticis atvaļināts no kalpošanas armijā. Ziemeļu kara laikā Gliks tika sagūstīts un aizvests gūstā uz Krieviju, bet viena no viņa audžumeitām kļuva par Krievijas ķeizarieni Katrīnu I.

18.gs. Lielā Ziemeļu kara un Polijas-Lietuvas sadalīšanas rezultātā Latviju anektēja Krievijas impērija. 18.gs. spēcīgu iespaidu Latvijas teritorijā guva Brāļu draudžu kustība, kad kustības dibinātāja Grāfa Cincendorfa sūtīti Vidzemē no Hernhūtes ieradās piētismu pārstāvošie misionāri. Brāļu draudžu kustība īsā laikā guva ievērojamu atsaucību latviešu vidū. Tas sekmēja nozīmīgu intelektuālu un tikumisku pacēlumu latviešu tautā, un liela daļa jaunlatviešu nāca tieši no brāļu draudžu ģimenēm, kur tie apguva tikumiskās vērtības saskaņā ar Svētajiem Rakstiem un piētisma atziņām. Brāļu draudžu kustība sēja pirmos patstāvības un pašnoteikšanās aizmetņus vienkāršajā tautā, jo dibinātajās brāļu draudzēs zemnieki paši varēja būt runas vīri un vadītāji. Kustībai pieņemoties spēkā, tai radās pretestība gan no vācu muižnieku gan vācu luteriskās baznīcas puses, un vēlāk brāļu draudzes tika smagi apspiestas. 19.gs. vidū atsevišķas brāļu draudžu vidū radās kustība, kuras rezultātā daudzi hernhūtieši Vidzemē un Rīgā savu garīgo patvērumu atrada pareizticīgo baznīcā tā veidojot pirmās pareizticīgo latviešu draudzes.

KAPELĀNS KRIEVIJAS ARMIJĀ

1716.g. tika izdots Krievijas imperatora Pētera I apstiprināts „Karaspēka reglaments”, kurā noteikts karavīriem trīs reizes dienā lūgt Dievu. Tika noteikts arī laiks stundu lūgšanām no rīta, pusdienā un vakarā. Karavīriem bija pieejama garīga satura literatūra, lūgšanu grāmatas, krustiņi, ikonas u.c. Zināma 1886.g. izdota grāmata latviešu valodā: „Ceļa maize no Svētā Dieva vārda kristīgiem zaldātiem.”

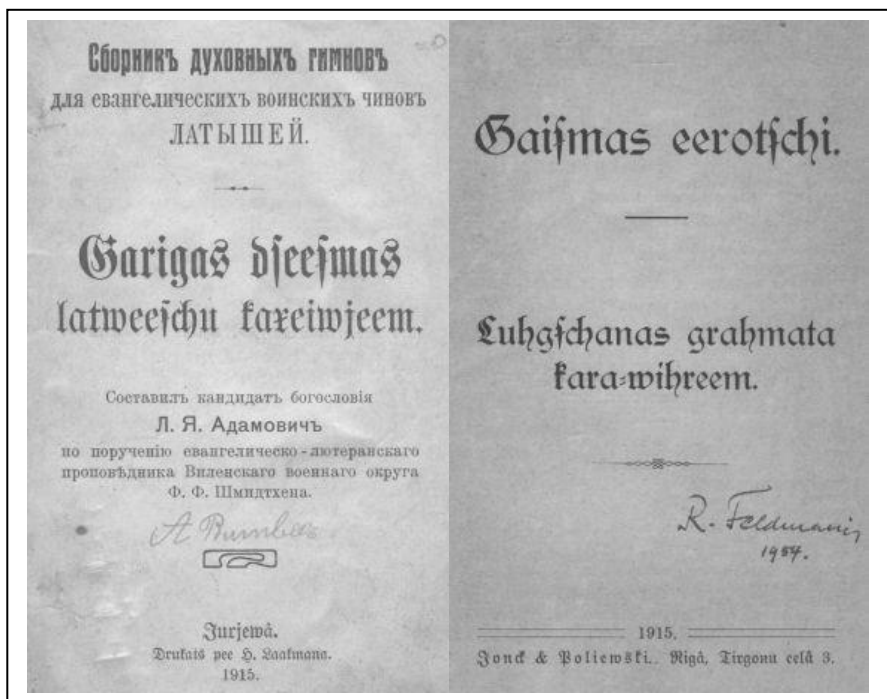

Saskaņā ar imperatora Pētera I rīkojumu no 1716.g. katrā armijas daļā visā Krievijas impērijā, bet ar 1719.g. rīkojumu arī uz katra Krievijas kara flotes kuģa bija jābūt kapelānam – pareizticīgajam priesterim. 19.gs. sākumā ar imperatora Pāvila I. pavēli armijā tika izveidots virsgarīdzniecības amats, kas pārraudzīja armijā kalpojošos garīdzniekus. 1858.g. tika izveidots virsgarīdznieka amats, bet 1892.g. 9.martā tika izveidota militāri reliģiskā kanceleja. Cara armijā katram pulkam bija sava baznīca un priesteris, kas to apkalpoja. Bieži tika lietotas mobilās baznīcas, kas bija pārvietojamas atbilstoši pulka vajadzībām. Pulkam mainot dislokācijas vietu baznīca tika ņemta līdzi un armijas garīdzniekiem tādās gadījumā bija jākoordinē un jāpārrauga šie darbi. Garīdznieka pienākums bija pārvietot ikonas un ikonostasus, un raudzīties, lai pret sakrālām lietām izturētos ar bijību un pietāti. Viena no šādām mobilajām baznīcām ir saglabājusies Latvijas teritorijā Jersikā – šī baznīca ir atjaunota 1998.g. un tajā notiek pareizticīgo dievkalpošana. Latvijā ir vēl viena Krievijas cara karaspēka garnizona vajadzībām speciāli būvēta pastāvīga Pareizticīgo baznīca, kas atrodas Rīgā, Hospitāļu ielā 32 un pieder Rīgas Golgatas baptistu draudzei. Kopš 2010.g. šajā baznīcā par mācītāju kalpo NBS virskapelāns Elmārs Pļaviņš.

Jāpiezīmē, ka Krievijas cara armijā rūpējās arī par citu konfesiju karavīriem, jo savi kapelāni bija arī poļu un lietuviešu katoļiem, kā arī pirmo Tallinas katoļu baznīcu pēc Reformācijas 1840.g. uzcēla tieši armijas vajadzībām. Tai pat laikā armijā sekoja līdzi tam, lai baznīcas svētku dienās norīkojumos būtu norīkoti neticīgie vai citu konfesiju un reliģiju ticīgie. Vēl 1900.g. Jelgavā ir izdota luterāņu mācītāju amata grāmata „Agenda preeksch evangeliuma ticihgahm Luterā draudzehm Kreewu walstī I un II daļa”, kurā paredzēta karavīru zvēresta došana baznīcā.

Kopš 1915.g. Krievijas cara karaspēka sastāvā sāka veidoties latviešu vienības. Cara armijas reglaments paredzēja arī karavīru garīgo aprūpi, tādēļ armijā bija savi kapelāni luterticīgajiem kā arī katoļiem.

1915.g. izdota lūgšanu grāmata latviešu valodā: „Gaismas ieroči – lūgšanas grāmata karavīriem”. Tērbatā 1915.g. izdota latviešu karavīru dziesmu grāmata ar cariskās Krievijas Viļņas kara apgabala mācītāja rīkojumu „Garīgās

dziesmas latviešu karavīriem”, kuru sastādījis Ludvigs Adamovičs, teoloģijas kandidāts, vēlāk baznīcas vēsturnieks un izglītības ministrs.

Kapelānu kalpošana Krievijas armijā beidzās ar boļševiku nākšanu pie varas. Kā vienu no piemēriem var minēt Svētmocekļa Sergeja Florinska dzīvesstāstu. Sergejs Florinskis dzimis 1873.g. Suzdaļā garīdznieka ģimenē. Pēc garīgā semināra beigšanas strādāja par skolotāju, līdz 1900.g. tika ievēlēts garīdznieka kārtā. Visu savu mūžu kalpoja armijā kā kapelāns. Krievijas – Japānas kara laikā kalpojis Mandžūrijā, atradies frontes pirmajās līnijās. Saņēmis vairākus apbalvojumus par drosmi. Pirmā pasaules kara laikā Sergejs Florinskis nonāca Igaunijā, Rakveres pilsētā, kur kā armijas kapelāns kalpoja slimnīcā. 1917.g. boļševiku apvērsuma laikā kapelāniem atrasties armijas rindās bija bīstami, jo komunistisko ideju pārņemtie karavīri pret garīdzniekiem izturējās izsmejoši un naidīgi. Drīz visā valstī sākās masveida kristiešu vajāšanas. Kad 1918.g. varu Rakveres pilsētā pārņēma boļševiki, garīdznieks tiek arestēts un bez īpašas izmeklēšanas piepilsētas mežā tiek nošauts. 2002.g. Sergijs Florinskis tika kanonizēts, Pareizticīgo Baznīcas viņu pieskaita Krievijas jaunmocekļu un apliecinātāju pulkam. 2003.g. 2.jūlijā Rakveres kapos tika iegūtas svētā netrūdošās miesas un novietotas Rakveres Dievmātes Piedzimšanas dievnāmā. Viņa piemiņas dienu Baznīca svin 30.decembrī.

KAPELĀNS I PASAULES KARA LAIKĀ

Domājot par strēlnieku garīgo dzīvi I pasaules kara laikā - var pieminēt Jukuma Vācieša sprediķi Piņķu baznīcā, par ko raksta A. Čaks "Mūžības skartajos". Trūkstot garīdzniekam, karavīri paši pulcējās uz lūgšanām un svētbrīžiem kādā dievnamā vai uz lauka. Atmiņu krājumā „Latviešu strēlnieki” minēti luterāņu un pareizticīgo garīdznieki, kas kalpojuši latviešu strēlniekiem. Vēl minēti ir katoļi un baptisti nelielā skaitā, kuriem gan nebija oficiālu konfesiju statusa tai laikā. „Latviešu strēlnieku” atmiņu krājumā pieminēti mācītāji: Kārlis Voldemārs Beldavs, Ludvigs Adamovičs, Edgars Bergs, Ludvigs Bērziņš, Teofīls Getgens, Jānis Grīnbergs, Voldemārs Maldonis, Fricis Mīlenbahs, Eduards Pavasars, Pēteris Rozenbergs, Vilhelms Rozenieks.

I Pasaules kara laikā Ziemeļu frontes armijas galvenais evaņģēliski luteriskais mācītājs bija Fricis Šmitchens (1876.09.09.-1918.20.10.). Jau 1904.g., kad sākās krievu un japāņu karš, viņš pieteicās par kara mācītāju un tika nosūtīts uz kara lauku Mandžūrijā. Pēc kara, atgriežoties Latvijā, viņš strādāja par cietuma mācītāju un Viļņas kara apgabala mācītāju. Arī pēc I.Pasaules kara viņš kalpoja latviešu strēlniekiem un mācīja ticības mācību skolā. Latviešu strēlniekiem un latviešu tautas daļai, kura lielā skaitā bija devusies uz Krieviju bēgļu gaitās sakarā ar I Pasaules kara sākšanos, garīgo aprūpi veica luteriskās baznīcas mācītāji. Mācītāji svētīja strēlniekus, un dalīja Svēto Vakarēdienu karavīriem pirms došanās uz fronti, kā arī sagaidīja karavīrus atgriežamies no kaujām, kristīgi izvadīja un apbedīja kritušos karavīrus. Šai laikā Krievijas teritorijā darbojās daudzas latviešu draudzes, kurās aktīvi kalpoja tie paši kara mācītāji. Ir saglabājušās tikai nedaudz liecības baznīcas protokolos par šiem garīdzniekiem. Piemēram, latviešu evaņģēlisko luterāņu mācītāju sapulce Petrogradā, 1916.gada 9. un 10. marta protokolā minēti daži no tiem. Pauls Gailīts – Kaukāza kara apgabala un Jeiskas draudzes mācītājs - vēlākais Latvijas ārkārtas sūtnis Kaukāzā, LR I Saeimas deputāts un LR Izglītības ministrs. Jānis Sanders – Petrogradas Jēzus draudzes un kara apgabala mācītājs. Fricis Šmitchens – Dvinskas kara apgabala mācītājs.

1915.g. luterāņu mācītājs Pēteris Apkalns kļuva par 1. Daugavgrīvas latviešu strēlnieku bataljona mācītāju.

1. Daugavgrīvas latviešu strēlnieku bataljons 1916. gada 15. jūlijā mežā uz rietumiem no Klāņu kalna pie Ķekavas. Lūgšana pirms jūlija kaujas

No 1916.g. septembra līdz 1917.g. decembrim mācītājs Apkalns bija latviešu strēlnieku pulku mācītājs. Viņš karavīru vidū bija ļoti iecienīts kā strēlnieku iedvesmotājs, kas apmeklēja karavīrus cīņu vietās, noturēja lauka dievkalpojumus un piedalījās svētku pasākumos.

Bataljona izvēršana divu bataljonu pulkā 1916. gada oktobrī un novembrī prasīja lielākus papildinājumus. Pirms iekļaušanas bataljona rindās jaunie strēlniekiem bija jādod svinīgs solījums un arī jāparaksta solījuma teksts. Solījuma tekstu lasa strēlnieku mācītājs P. Apkalns

Zināms, ka I.Pasaules kara laikā, kad Vācu armija ieņēma Rīgu, 1917.g. vācu vara nolēma Pareizticīgo katedrāli Rīgā pārvērst par Vācu garnizona luterāņu baznīcu. Katedrālē tika novākti svētbilžu stāvi, aizkrāsoti uzraksti uz sienām, izvāktas svētbildes, ierīkotas ērģeles un ienesti soli, kā arī pareizticīgo krustiņiem torņos tika nogriezti „liekie” gali. Baznīca tika gatavota Vācijas ķeizara Vilhelma II vizītei Rīgā, kas notika 1918.g. augustā.

KAPELĀNS LATVIJAS BRĪVĪBAS CĪŅĀS un PIRMĀS BRĪVVALSTS LAIKOS

I Pasaules karā 1917.g. Latviju pilnībā okupēja Vācijas impērija, pēc kuras sakāves 1918.g. 18.novembrī tika deklarēta neatkarīga Latvijas Republika. Latvijas brīvības cīņās tās neatkarība tika nosargāta, un to starptautiski atzina 1921.g. 26.jan. II pasaules kara sākumā Latviju okupēja PSRS, pēc tam nacistiskā Vācija, bet kara beigās atkal PSRS. 1990.g. 4.maijā tika deklarēta atjaunota Latvijas Republika neatkarība, ko starptautiski atzina pēc 1991.g. 21.aug. 2004.g. 29.martā Latvija iestājās NATO, bet 2004.g. 1.maijā kļuva par Eiropas Savienības dalībvalsti. Latvijā terminu „kapelāns” sāka lietot tikai atjaunotās Latvijas neatkarības laikā, to definējot 1993.g. 1.marta AM līgumā. Latvijā kapelānu sauca par kara, armijas, garnizona, militāro u.c. garīdznieku, taču tam ir kapelāna nozīme mūsdienu izpratnē.

Līdz ar Latvijas Valsts neatkarības pasludināšanu veidojās laba sadarbība starp valsts varu un baznīcu. Latvijas jaunizveidotā armija rūpējās ne vien par karavīru materiāli tehnisko nodrošinājumu, bet arī par viņu garīgo aprūpi. Pirmās Latvijas neatkarības laikā gan armijā, gan arī aizsargiem (zemessargiem) bija piesaistīti savi mācītāji. Viņu funkcijas bija ierobežotas - svētdienās viņi organizēja karavīriem dievkalpojumu apmeklēšanu un piedalījās nozīmīgos pasākumos, piemēram, zvēresta došanā, tautas svētkos.

Kā viens no populārākajiem kapelāniem Latvijas brīvības cīņu un pirmās brīvvalsts laikos tiek minēts luterāņu mācītājs Pēteris Apkalns

(1882.10.10.-1942.4.02.), kura pīšļi ir guldīti (1943.g.) līdzās citiem karavīriem Brāļu kapos pie Latvijas Mātes tēla. Par kalpošanu karavīriem I.Pasaules kara laikā un Brīvības cīņās viņš apbalvots ar III. šķiras Lāčplēša kara ordeni. Viņam tika piešķirts arī Triju Zvaigžņu IV. (1929.g.) un III. (1936.g.) šķiras ordenis, Aizsargu Nopelnu krusts, Polijas ordenis “Polonia Restituta”, Krievijas Georga krusts un Zelta amata krusts. No 1926.-1929.g. viņš kalpoja Latgales divīzijā, bet no 1929.g. bija Cēsu un Valmieras garnizona, kā arī 10. Cēsu aizsargu pulka kapelāns. No 1935.-1940.g. Pēteris Apkalns kalpoja Rīgas Māras luteriskajā draudzē un bija Rīgas garnizona mācītājs. Prezidents Kārlis Ulmanis 1934.g.1.jūlijā iecēla Pēteri Apkalnu par galveno armijas garīdznieku ar dislokācijas vietu galvaspilsētā Rīga. Līdz ar to, viņu var uzskatīt par pirmo Latvijas armijas virskapelānu. Ar Vācu konsulāta palīdzību 1941.g. viņam izdevās aizbēgt no Padomju varas represijām, kopā ar ģimeni emigrējot uz Vāciju (Gota Tīringena).

Mācītājs Jānis Tēriņš (1893.12.05.) 1916.g. tika iesaukts cariskās Krievijas armijā, kur viņš izmācījās par virsnieku Maskavā Aleksandrijas karaskolā. Piedalījās cīņās Kurzemes frontē, Sibīrijas strēlnieku pulkā, bet pēc kara 1920.g. jūlijā tika nozīmēts Latvijas Armijas virspavēlniecībā. Tad viņš uzsāka teoloģijas studijas LU, un tika ordinēts par mācītāju 1922.g. 23.jul. un sekojoši nozīmēts par Rīgas garnizona mācītāju. Rīgā tika izveidota Rīgas garnizona draudze, par tās mācītāju Latvijas Baznīcas Virsvalde iecēla Jāni Teriņu Rīgas Doma baznīcā 1926.g.26.martā. Rīgas garnizona mācītāja pienākumus viņš pildīja līdz 1934.g. Viņa draudze kļuva par vienu no lielākajām Rīgas draudzēm. 1934.g. Rīgas garnizona draudze tika pārdēvēta par Rīgas Doma Atmodas draudzi, kura pastāvēja līdz 1944.g., kad J.Teriņš devās bēgļu gaitās uz Zviedriju. 1924.g. izdota J.Teriņa sastādīta dziesmu grāmata „Garīgās dziesmas kareivju dievkalpojumiem”.

Ir zināmi vairāki citi luterāņu mācītāji, kas kalpojuši Latvijas armijā, taču informācija ir nepilnīga. Žurnālā „Latvijas Kareivis” 1936.g. 3.marts

Nr.52 (4707) minēti Latvijas Armijas garnizonu mācītāji: Daugavpils garnizonā – māc. H.Rumpēteris, Liepājas garnizonā – māc. Dr.V.Sanders, Jelgavas garnizonā – māc. J.Ķulītis, Krustpils garnizonā – māc. K.Skujiņš un Rīgas garnizonā – māc. A.Liepiņš. 1936.g. Aizsargu organizācijā pēc statistikas datiem bija piesaistīti 105 luterāņu mācītāji. 1935.g. līdzīgi kā armijā tika izveidots mācītāja postenis mazpulku organizācijā, ko vadīja mācītājs A.Lūsis, bet skautu mācītājs bija K.Zariņš. Brīvvalsts armijas un aizsargu mācītāju darbība praktiski nav izpētīta - tas ir izaicinošs pētniecības lauks nākotnē.

II. PASAULES KARA LAIKĀ un PADOMJU OKUPĀCIJAS GADOS

Zināmi atsevišķi nostāsti, ka mācītāji ir palīdzējuši un kalpojuši latviešu brīvības cīnītājiem II Pasaules kara laikā un pēckara gados, tomēr sīkākas un precīzākas informācijas diemžēl nav.

Kā atsevišķus piemērus var minēt Latgales garīdzniekus, kas ne tikai neliedza garīgo maizi partizāniem, bet paši pievienojās dzīvei mežā - Vanagu prāvests A.Juhņēvičs, L.Štagars un diakons P.Onckulis. Garīdznieku aiziešana pagrīdē sagādāja problēmas arhibīskapam A.Springovičam, kas par to viņiem uzlika disciplināru sodu - iziet rekolekcijas jeb garīgos vingrinājumus. Vēl lielāku sodu viņi piedzīvoja no valsts puses - A.Juhņēvičs tika nošauts, bet L.Štagars un P.Onculis tika apcietināti.

Padomju armijā kapelānu, saprotams, nebija. To vietā karavīru aprūpi veica tā saucamie „poļitruki”, kas cītīgi pārliecināja karavīrus par dienesta „augsto” mērķi.

Tajā pat laikā, varam minēt daudzus piemērus par naidu pret kristiešiem padomju armijā. Šādas jaunmocekļu liecības ir ļoti daudz, sākot ar boļševiku revolūcijas uzvaru 1917.g. Krievijā un turpinoties visus padomju laikus. Spilgts piemērs ir stāsts par kādu ticīgu jaunieti, kuru „poļitruki” un biedri centās atbrīvot tās „nevēlamās” ietekmes. 1972.g. 14.jūlijā Ivans Moisejevs rakstīja saviem vecākiem: "Drīz jūs vairs

nevarēsiet saņemt sveicienus no sava dēla. Viņi man aizliedz lūgties un runāt par Jēzu." Jau agrāk kādā no vēstulēm viņš bija stāstījis: "Piecas diennaktis man nedeļa ne ēst, ne dzert, un tad jautāja: "Kā ir, vai neesi mainījis savu ticību un pārliecību?". Tā vietā lai padotos, karavīrs apliecināja savu kristīgo ticību, kļūdams par mocekli ticības dēļ. Ivans Moisejevs mira 1972.g. Oficiālajos dokumentos kā nāves cēlonis minēta noslīkšana. Apbedīšanas dienā armijas amatpersonas darīja visu, lai zārks netiktu atvērts, tomēr piederīgie neatlaidīgi pastāvēja uz zārka atvēršanu. Klātesošie bija nepatīkami pārsteigti, kad izrādījās, ka jauniešis ticis nežēlīgi sist un mocīts. Pēdējā vēstulē pirms savas nāves Ivans rakstīja: "Man priekšā vēl stāv kristieša cīņa ar ateistiem. Mans iekšējais garīgais pavēlnieks ir Jēzus. Man ir jāparāda, kā jādzīvo kristīgam cilvēkam. Uz kurieni šis ceļš ved - to, mīlie vecāki, jūs jau zināt..."

KAPELĀNA LITURĢISKĀS KALPOŠANAS STANDARTI

Kapelāna liturģiskajai kalpošanai vienmēr ir jābūt saskaņā ar viņa denominācijas noteikumiem un vadības dāvāto autoritāti – tā ir kapelāna atbildība Dieva un cilvēku priekšā. No kapelāna nevar prasīt un kapelāns nedrīkst veikt reliģiskas darbības, kas nav saskaņā ar konfesijas ticības praksi. Gadījumā, ja kapelāns nevar veikt noteiktu kalpošanu, viņam jāpieaicina kāds cits kapelāns vai garīdznieks no militārās vai civilās institūcijas.

Galvenie kapelāna publiskās darbības veidi, kurus viņš veic savā kalpošanā ir šādi:

UZRUNAS – parasti no 1 līdz 5 min. gara runa izvadē, svētku, piemiņas vai atklāšanas pasākumā ierindas vai publikas priekšā.

SVĒTBRĪŽI - parasti stundu lūgšanas, saīsināta dievkalpojuma vai Bībeles stundu veida kalpošana vienībā vai apakšvienībā, kā arī SO laikā un vietā atbilstoši situācijai. Svētbrīži parasti notiek kapelā vai baznīcā, bet var notikt arī atbilstoši iekārtotā telpā vai arī lauka apstākļos.

DIEVKALPOJUMI – parasti organizēti svētkos vai saistībā ar īpašiem notikumiem vienības, garnizona vai republikas mērogā. Nereti tie tiek veidoti kā starpkonfesionāli pasākumi, taču var tikt organizēti arī kā vienas konfesijas pasākumi. Dalību dievkalpojumos var ņemt visi, kas vēlas, tomēr dalība sakramentos atļauta tikai attiecīgās konfesijas piederīgajiem, atbilstoši tradīcijai un noteikumiem. Var tikt organizēti arī īpaši dievkalpojumi, kā, piemēram, kristības, laulības, bēres, u.c.

KRISTĪBAS – karavīra vai tuvinieka pievienošanās konkrētai baznīcai, kas vienmēr ir ārpus militārās struktūras. Ja kristības veic kapelāns, tad persona pievienojas kapelāna pārstāvētajai konfesijai. Ja karavīrs vēlas būt piederīgs baznīcai, kuru nepārstāv kapelāns, tad kapelāns palīdz atbilstoši realizēt vēlmi. Kapelāns var sniegt ticības mācību, kā arī visu vēlamo informāciju.

LAULĪBAS – atbilstoši iespējām un atbildībai kapelāns var laulāt vai arī palīdzēt laulību kandidātiem atrast konfesijas pārstāvi. Laulību gadījumā kapelāns var izvest pirms laulību pārrunas, ja pāris to vēlas. Laulības, pat ja viens vai abi no laulātajiem ir militārpersonas karavīra uniformās, vienmēr būs civils pasākums. Laulības Baznīcā ir viens no svētdarbības sakramentiem.

BĒRES – cilvēka izvadīšana tiek veikta atbilstoši viņa ticībai, un to parasti izvēlas mirušā tuvinieki. Laba prakse kapelānam ir kalpot cilvēkiem īpaši ciešanu un zaudējumu brīžos, lai stiprinātu tuviniekus. Arī tad, ja kapelāns pats neizvada mirušo, kapelāns var būt līdzās, izsakot līdzjūtību, atbalstot un veicot pastorālo kalpošanu, tā parādot mīlestību.

Militārās bēres notiek atbilstoši militārām tradīcijām, kas nav pretrunā ar baznīcas tradīcijām. Tajās jādod pienācīgs gods aizgājējam, kurš ir atdevis dzīvību, kalpojot Tēvzemei, vai upurējis dzīvību, glābjot citus. Arī šādā gadījumā mirušais tiek izvadīts atbilstoši ticības piederībai. Ja kapelāns neizvada pats, viņš palīdz bēru organizēšanā, sadarbojoties militārai institūcijai un baznīcai. Militārās bēres tiek vadītas saskaņā ar NBS ceremoniju noteikumiem, protokoliem un reglamentiem.

MILITĀRĀS CEREMONIJAS

2009.gada 16.oktobrī Aizsardzības ministrija pieņēma Militāro ceremoniju noteikumus Nr.85-NOT, kuri izdoti saskaņā ar Militārā dienesta likuma 9.panta 3. daļu. Šie noteikumi regulē šādas ceremonijas: militārā parāde, komandiera maiņas ceremonija, pieminekļu vai piemiņas plākšņu atklāšanas ceremonija, karavīru sagaidīšanas, izvadīšanas un apglabāšanas ceremonija, vainagu (ziedu) nolikšana pie pieminekļiem (kapiem), apbalvojumu pasniegšanas ceremonija, spēku veidu un atsevišķu vienību karoga pasniegšanas ceremonija, karavīru atvaļināšanas ceremonija.

Militārā dienesta iekārtas reglamenta 4.nodaļas 2.punkta 420.apakšpunkts nosaka kapelāna līdzdalību un darbību karavīra zvēresta došanas ceremonijā, kurā ir teikts, ka noslēgumā pēc karavīru zvēresta došanas vienības vai pieaicinātais kapelāns aizlūdz vai dod svētību klātesošajiem, lūgšanu vai runu pabeigdams ar vārdiem „Dievs, svētī Latviju!”

Kapelāns piedalās ne tikai militārajās ceremonijās, bet arī vada un piedalās citās, uz kurām viņu aicina karavīrs vai viņa ģimenes loceklis - piemiņas un atceres pasākumi, kritušā karavīra dzimšanas vai nāves gadadiena, ziedu nolikšana, mājas, dzīvokļa, transporta līdzekļu, reliģisko priekšmetu u.c. iesvētīšana, svētības došana ģimenēm, kā arī, protams, kristības, laulības, bēres u.c. svētdarbības.

Militāro ceremoniju norises kārtību Valsts prezidenta, Saeimas priekšsēdētāja, Ministru prezidenta un aizsardzības ministra sagaidīšanai, ārvalstu oficiālo delegāciju sagaidīšanai un pavadīšanai, kā arī pie valsts nozīmes pieminekļiem un objektiem ar pavēlēm nosaka NBS komandieris.

JS papildus minētajam militārās ceremonijas organizē un izpilda saskaņā ar Aizsardzības ministrijas 2003.g. 16.dec. ar pavēli Nr.432 apstiprināto reglamentu AMR 10–1 „Jūras spēku kuģu reglaments”.

NBS garnizona militārās ceremonijas organizē un kontrolē tā garnizona priekšnieks, kurā ceremonijas notiek, bet vienības militārās ceremonijas organizē un kontrolē tās vienības komandieris, kurā ceremonijas notiek.

Situācijās, ja militārajā ceremonijā iesaista vairāku garnizonu vienības, vai apakšvienības, NBS komandieris ar pavēli nosaka, kurš garnizona priekšnieks, vai vienības komandieris organizē šo militāro ceremoniju.

Militārā parāde

Militāro parādi rīko par godu Lāčplēša dienai 11.novembrī, Latvijas Republikas proklamēšanas dienai 18. novembrī u.c. nozīmīgiem valsts un militāra rakstura notikumiem.

Militārās parādes personālu, laiku, vietu, karavīru formas tērpu, uzkabi, apbruņojumu, vienību pārvietošanās vai virzības maršrutu, nostāšanās un soļošanas kārtību parādē, medicīnisko, transporta un sakaru nodrošinājumu, kā arī fiziskās drošības pasākumus katrā atsevišķā gadījumā nosaka ar garnizona priekšnieka vai vienības komandiera pavēli.

Augstākie komandieri (priekšnieki), kas parādē tieši nekomandē vienības, un vienību štābu virsnieki, tāpat arī ārpus ierindas parādē klātesošie, parādes pieņemēju sagaidīdami, zobenus no makstīm neizvelk, bet sveicina, pieliekot roku pie galvassegas.

Zvēresta ceremonija

Zvēresta jeb svinīgā solījuma ceremonijas rīko jaunsargiem, karavīriem, instruktoriem, virsniekiem, zemessargiem.

Zvēresta ceremonijas pasākuma vadītājs pēc vienības komandiera uzrunas un citu oficiālo viesu uzrunām dod vārdu kapelānam.

Kursu noslēguma ceremonija

Kursa noslēguma ceremoniju rīko dažādu karavīru karjeras vai kvalifikācijas kursu noslēgumā svinīgos jeb ikdienišķos apstākļos. Šajā ceremonijā nereti tiek pieaicināts kapelāns. Ceremonijā parasti pasākuma vadītājs pēc vienības vai apakšvienības komandiera uzrunas un citu oficiālo viesu uzrunām dod vārdu.

Apbalvojumu pasniegšanas ceremonija

Apbalvošanas ceremonijas kārtību nosaka ar tā garnizona priekšnieka vai vienības komandiera rakstisku pavēli, kurā notiks apbalvojumu pasniegšanas ceremonija, ja tas nav noteikts ar augstāka komandiera pavēli. Ja nepieciešams, vietu, laiku un amatpersonas, kas konkrētajā gadījumā pasniegs apbalvojumus, saskaņo ar augstāko komandieri. Ceremonijas vadītāju norīko apbalvojuma pasniedzējs. Apbalvojumus pasniedz svinīgos apstākļos.

Komandieru maiņas ceremonija

Komandieru maiņas ceremoniju rīko par godu jaunā komandiera iecelšanai amatā un esošā komandiera nomaiņai. Komandieru maiņas ceremonijas norises kārtību nosaka ar atsevišķu garnizona priekšnieka vai vienību komandiera pavēli, saskaņojot to ar NBS komandieri.

Pirms vienības komandiera maiņas ceremonijas ieceltais pasākuma vadītājs lūdz NBS komandieri, kapelānu, spēku veidu un atsevišķu vienību komandierus piedalīties šajā ceremonijā. Ja NBS komandieris nevar ierasties, vienības komandiera amata nodošanas un pieņemšanas ceremonijā, tad viņš norīko kādu no saviem vietniekiem vai NBS Apvienotā štāba priekšnieku.

Pasākuma vadītājs pēc jaunā vienības komandiera uzrunas dod vārdu kapelānam. Pēc kapelāna uzrunas, kas beidzas ar vārdiem „Dievs, svētī Latviju” atskaņo Latvijas valsts himnu.

Pieminekļu vai piemiņas plākšņu atklāšanas ceremonija

Par pieminekļu vai piemiņas plākšņu atklāšanas ceremonijas organizēšanu un vadīšanu Garnizona priekšnieks (vienības komandieris) ieceļ pasākuma vadītāju.

Kapelāns sakot lūgšanu vai uzrunu, to nobeidz ar vārdiem "Dievs, svētī Latviju!", pēc kuriem tiek atskaņota Valsts himna.

Vainagu vai ziedu nolikšanas ceremonija

Ceremoniju organizē Aizsardzības ministrijas un Nacionālo bruņoto spēku vadība Lāčplēša dienā 11.novembrī, Latvijas Republikas proklamēšanas dienā 18.novembrī, atceres dienās un citos ar NBS komandiera vai garnizona priekšnieka (vienības komandiera) pavēli noteiktos gadījumos.

Citu valstu amatpersonas, militārās delegācijas pārstāvji, karavīri ar vainagiem (ziediem) nostājas noteiktā vietā atbilstoši militārajam protokolam un uzsāk gājienu uz pieminekli (kapu) gar godasardzes ierindu. Aiz vainaga nesējiem iet amatpersona, kura noliek vainagu, un tālāk tādā pašā attālumā izkārtējušies kolonnā iet pārējie militārās ceremonijas dalībnieki. Pienākuši pie pieminekļa (kapa), militārās ceremonijas dalībnieki noliek vainagus (ziedus), atkāpjas no pieminekļa (kapa) un nostājas noteiktajā vietā. Orķestris pārtrauc skaņdarba atskaņošanu. Militārās ceremonijas dalībnieki pēc kapelāna (garīdznieka) uzrunas un aicinājuma ar klusuma brīdi godina kritušo piemiņu. Valsts himnu atskaņo pēc kapelāna (garīdznieka) uzrunas, kas beidzas ar vārdiem "Dievs, svētī Latviju!".

Karavīra atvaļināšanas ceremonija

Ceremoniju rīko par godu karavīriem, kuriem izdiena ir 25 un vairāk gadu un kuri ir atvaļināti rezervē ar formas nēsāšanas tiesībām. Pasākuma vadītāju ieceļ vienības komandieris.

Vienība, no kuras atvaļina karavīru, noteiktā laikā un vietā nostājas izvērstā ierindā. Vienības komandiera uzaicinātie viesi, karavīra radnieki, vienības kapelāns, preses pārstāvji ieņem vietas kopējās ierindas priekšā vai citā tiem paredzētā vietā.

Krituša karavīra sagaidīšanas, izvadīšanas un apglabāšanas ceremonija

Goda eskortu norīko karavīra sagaidīšanai, izvadīšanai un apglabāšanai, kurš miris vai gājis bojā, atrodoties ārvalstīs, pildot aktīvo dienestu, kā arī no aktīvā dienesta atvaļināta karavīra apglabāšanai, kuram bijušas piešķirtas tiesības nēsāt karavīra formas tērpu, kā arī citām personām ar NBS komandiera lēmumu. Goda eskortu un militārās ceremonijas vadītāju norīko ar garnizona priekšnieka vai vienības komandiera pavēli.

Latvijas Republikā mirušam ārvalstu virsniekam militārā goda un cieņas parādīšanai goda eskortu norīko ar atsevišķu NBS komandiera pavēli.

Goda eskorta sastāvu norīko, apglabājot kareivi un instruktoru – līdz divām nodaļām; jaunāko virsnieku – līdz vadam; vecāko virsnieku – līdz rotai; augstāko virsnieku – goda eskorta sastāvu nosaka ar atsevišķu NBS komandiera pavēli. Goda eskorts visas bērū ceremonijas laikā atrodas ar galvassegām un bērū laikā nevienu nesveicina.

Par karavīra nāvi garnizona priekšnieks vai vienības komandieris tajā pašā dienā paziņo mirušā tuviniekiem. Karavīra sagaidīšanas, izvadīšanas un apglabāšanas ceremonijas norises kārtību, laiku un vietu katrā konkrētā gadījumā nosaka, ņemot vērā piederīgo vēlmes. Miera laikā ceremonijas saskaņošanai garnizona priekšnieks vai vienības komandieris kopā ar militārās ceremonijas vadītāju, goda eskorta priekšnieku un kapelānu vai nelaiķa piederīgo uzaicināto garīdznieku pirms apglabāšanas

tiekas ar nelaiķa piederīgajiem, lai precizētu reliģisko piederību, tradīcijas, un vienojas par mirušā godināšanas ceremoniju.

Garnizona priekšnieks vai vienības komandieris ar pavēli nosaka karavīra sagaidīšanas, izvadīšanas un bērū ceremonijas procedūru, laiku, vietu, formas tērpu, militārās ceremonijas vadītāju un vienības vai apakšvienības, kas tiek norīkotas goda eskortam.

Sagaidīšana

Sagaidīšanas vietā (piem., lidostā, kuģu ostā, utt.) goda eskorta priekšnieks nostāda atsevišķas goda eskorta grupas šādā secībā: goda eskorta vienība; orķestris; sagaidošās augsta ranga amatpersonas.

Pēc transportlīdzekļa ierašanās, pirms zārka (urnas) iznešanas militārās ceremonijas vadītāja vadībā uz zārka uzklāj valsts karogu. Zārku iznesot no transportlīdzekļa, tam seko kapelāns, tuvinieki un karavīri, kas pavada zārku (urnu).

Izvadīšana

Atvadīšanās vietā goda eskorta priekšnieks nostāda pie zārka (urnas) divus goda sargus. Vienības karoga grupa nostājas zārka (urnas) galvgalī. Organizāciju, spēku veidu un atsevišķu vienību karogu grupas nostājas pa labi vai pa kreisi no vienības karoga grupas. Apbalvojumu un zobena nesēji izvietojas blakus vienības karogam. Orķestris izvietojas atbilstoši apstākļiem ceremonijas norises vietā. Militārās ceremonijas vadītājs ir tiesīgs noteikt citu goda eskorta izvietojumu atvadu ceremonijas laikā atbilstoši apstākļiem, saskaņojot to ar piederīgajiem un kapelānu. Karogi ir aprīkoti ar sēru lenti.

Valsts augstākās amatpersonas un AM un NBS vadību, kas ar vainagiem ierodas uz atvadīšanās ceremoniju, pēc militārās ceremonijas vadītāja norādes sagaida un pavada uz vainaga novietošanas vietu. Kad

vainags ir novietots, vainaga nolicējs sakārto lentes un ar galvas noliekšanu pagodina aizgājēju un dodas izteikt līdzjūtību tuviniekiem.

Ja atvadīšanās vietā ir maz vietas un vainagus (ziedus) pie zārka (urnas) vairs nevar novietot, tos tur rokās. Militārpersonas, kas ierodas atvadīties, ienākot atvadīšanās vietā, noņem galvassegas. Ja atvadīšanās ceremonija notiek ārā, galvassegas nenoņem.

Atvadīšanās ceremonijas aizlūgumu vada kapelāns. Pabeidzot aizlūguma ceremoniju, kapelāns lūdz visus klātesošos ņemt vainagus (ziedus) un doties uz apglabāšanas vietu.

No vietas, kurā notikusi atvadu ceremonija, pirmās iziet augstākās amatpersonas, pēc tam iznes vainagus (ziedus), aiziet vienības karoga grupa, tad vienību (apakšvienību) un organizāciju karogu grupas, pēc tām – apbalvojumu nesēji ar mirušā apbalvojumiem, zobena nesējs, krusta nesējs (ja ir krusts), aiz viņiem – kapelāns, zārka (urnas) nesēji ar zārku (urnu), goda sargi noteiktajās vietās abās pusēs zārkam (urnai), tuvinieki. Apbalvojumus un zobenu nes uz speciāli izgatavotiem spilventiņiem – katru ordeni uz atsevišķa spilventiņa, medaļas un krūšu zīmes var būt uz viena spilventiņa.

Pirms zārka (urnas) iznešanas no telpas, kurā notiek atvadīšanās, divi goda eskorta priekšnieka norīkoti karavīri militārās ceremonijas vadītāja vadībā uzliek uz zārka vāku, piestiprina parādes formas tērpa galvassegu (galvgalī) un zārku pārklāj ar Latvijas valsts karogu (gareniski uz zārka vāka). Ja tiek nestā urna, to uzliek uz piecās vienādās daļās salocīta Latvijas valsts karoga, parādes formas tērpa galvassegu neizmanto.

Apglabāšana

Ierodoties apglabāšanas vietā, militārās ceremonijas vadītājs kopā ar kapelānu, orķestra priekšnieku un piederīgajiem vēlreiz precizē

apglabāšanas procedūru, noskaidro, vai nepieciešams pieteikt vainagus un uzrunas.

Militārās ceremonijas vadītājs sastāda bērū procesiju šādā secībā:

1. karogu grupas (vienības, spēku veidu un organizāciju karogi);
2. apbalvojumu un zobena nesēji;
3. valsts augstāko amatpersonu un organizāciju vainagi;
4. krusta nesējs;
5. kapelāns - izvadītājs;
6. zārks (urna) ar goda sargiem;
7. tuvinieki;
8. citi procesijas dalībnieki;
9. orķestris.

Kad visi ir gatavi, militārās ceremonijas vadītājs dod norādi sākt bērū procesijas kustību. Atbilstoši izvietojšanās iespējām kapos pēc militārās ceremonijas vadītāja lēmuma orķestris un goda sargi var izvietoties pie kapa jau laicīgi. Procesijai nonākot pie kapa vietas, zārku (urnu) novieto uz paliktņiem, militārās ceremonijas vadītājs nostāda goda sargus atbilstoši izvietojšanās iespējām pa pāriem kapa vietas galvgalī un kājgalī. Vienības (spēku veidu un organizāciju) karogu grupu izvieto kapa vietas galvgalī. Vainagus izvieto atbilstoši izvietojšanās iespējām. Salūta grupas karavīri pie kapa (drošā attālumā) izvietojas jau laicīgi un bērū procesijā nepiedalās.

Pirms karavīra guldīšanas kapā kapelāns vada apglabāšanas dievkalpojumu. Apglabāšanas dievkalpojuma veidu un kārtību pie kapa vietas nosaka kapelāns, saskaņojot to ar piederīgajiem. Pēc dievkalpojuma un piederīgo atvadīšanās no mirušā kapelāns aicina uzlikt zārka vāku, ja tas ir ticis atvērts pie kapa un noņemt valsts karogu. Militārās ceremonijas vadītāja vadībā divi karavīri noņem karogu un saloka piecās vienādās daļās. Pēc karoga salocīšanas militārās ceremonijas vadītājs uz salocītā karoga vai speciāli sagatavota apbalvojumu spilvena uzliek apbalvojumus, virsnieka zobenu un nodod pēc pakāpes augstākam

komandierim (priekšniekam) vai citai speciāli tam norīkotai personai. Parādes formas tērpa galvassega paliek uz zārka vāka, un to ielaiž kapā ar zārku.

Komandieris (priekšnieks) vai cita speciāli tam norīkota persona pasniedz valsts karogu, apbalvojumus un virsnieka zobenu karavīra tuviniekiem ar vārdiem: „Valsts karogs ir valsts varas, tautas uzticības un vienotības simbols un tiek nodots jums mūžīgā glabāšanā.”

Kad valsts karogs, apbalvojumi un zobens ir pasniegts, militārās ceremonijas vadītājs dod norādi nesējiem ielaist zārku (urnu) kapā. Nolaižot zārku (urnu) kapā, orķestris izpilda valsts himnu. Ar himnas pirmajiem akordiem salūta grupa izpilda trīs salūta zaves.

Zārku (urnu) nolaižot kapā, vienības (spēku veidu, organizāciju) karogu noliec uz priekšu pēdējā atvadu sveicienā. Karavīri, kas atrodas ārpus ierindas, vienlaikus ar valsts himnas pirmo akordu ieņem pamatstāju un pieliek roku pie galvassegas.

Pēc zārka (urnas) nolaišanas kapā un Latvijas valsts himnas atskaņošanas kapelāns atvadās no karavīra iemetot kapā trīs saujas smilšu un aicina to darīt piederīgos un citus klātesošos, kas to vēlas. Kapa aizbēršanas laikā, saskaņojot ar kapelānu, orķestris var spēlēt sēru melodijas. Pēc militārās ceremonijas vadītāja norādes goda sargi var pamest kapa vietu, lai netraucētu kapa aizrakšanu.

Pēc kapa kopiņas izveidošanas ceremonijas vadītājs aicina nolikt vainagus (ziedus) šādā kārtībā: mirušā tuvinieki un piederīgie, valsts augstākās amatpersonas, NBS komandieris, NBS spēku veidu komandieri, tās vienības (apakšvienības) komandieris, kurā dienēja aizgājējs, organizācijas un visi, kas piedalās apglabāšanas ceremonijā. Tai jānorit raiti. Militārās ceremonijas vadītājs vai viņa norīkota amatpersona piesaka valsts augstāko amatpersonu vainagus un uzrunas.

Orķestris un vienības karogs paliek apglabāšanas vietā līdz oficiālo amatpersonu vainagu (ziedu) nolikšanai uz kapa kopiņas. Pēc militārās ceremonijas vadītāja komandas orķestris un vienības karoga nesējs organizēti atstāj apglabāšanas vietu.

Noslēgumā pēc vainagu (ziedu) organizētas nolikšanas uz kapa kopiņas kapelāns svētī aizgājēja piederīgos un apglabāšanas ceremonijā klātesošos. Ar šo beidzas karavīra apglabāšanas ceremonijas militārā daļa.

Atsevišķos gadījumos, ja piederīgie no militārās ceremonijas atsakās, par bēru ceremonijas norisi atbildīgais garnizona priekšnieks (vienības komandieris), ja nepieciešams, bēru ceremoniju nodrošina ar transportu, orķestri, kā arī kareivjiem zārka (urnas) nešanai, ielaišanai kapā un kapa aizrakšanai.

Pašnāvībā mirušu karavīru apglabāšanas kārtību katrā atsevišķā gadījumā nosaka ar garnizona priekšnieka (vienības komandiera) pavēli. Apglabājot personas, kuras zaudējušas dzīvību, izdarot noziedzīgu vai citu cilvēka goda un cieņas nepiedienīgu nodarījumu, militāro ceremoniju nerīko.

Karavīru pārapbedīšanas ceremonija

Kapelāns karavīru pārapbedīšanu vada pēc līdzīgiem principiem kā izvadot un apglabājot mirušo. Atšķirības var būt vienīgi kārtībā atkarībā no praktiskās situācijas – vai ir tuvinieki, kāda ir militārā pārstāvniecība, cik karavīru tiek apglabāti vienā reizē u.c.

KAPELĀNA IZGLĪTĪBA

Lai dienētu NBS, kapelānam ir nepieciešama augstākā izglītība, lai varētu kandidēt un saņemt virsnieka pakāpi pēc speciālista kursa beigšanas, kā arī teoloģiskās izglītība – vēlams augstākā. Ja kapelāns ir civilā kārtā viņam obligāti ir nepieciešama baznīcas augstākā teoloģiskā izglītība.

Kapelānam nepieciešama arī Virsnieka speciālista izglītība, ko var iegūt pamata (P) un kvalifikācijas (K)ursos NBS vai atbilstošās ārvalstu mācību iestādēs.

KĀJNIEKUS SKOLA

P: KAREIVJA PAMATAPMĀCĪBAS KURSS.

Kapelānam kandidātam nepieciešams apgūt šo kursu, lai spētu uzsākt nākamo nepieciešamo Jaunākā instruktora kursu IS.

K: PIRMĀS PALĪDZĪBAS SNIEGŠANAS KURSS.

K: PADZIĻINĀTAIS PIRMĀS PALĪDZĪBAS SNIEGŠANAS KURSS.

INSTRUKTORUS SKOLA

P: JAUNĀKĀ INSTRUKTORA KURSS

Kapelānam kandidātam nepieciešams apgūt šo kursu, lai varētu uzsākt nākamo nepieciešamo kursu NAA.

K: KĀJINIEKU NODAĻAS KOMANDIERA KURSS

NACIONĀLĀ AIZSARDZĪBAS AKADEMIJA

P: VIRSNIEKA SPECIĀLISTA KURSS

Nepieciešams kapelānam kandidātam, lai saņemtu virsleitnanta un kapteiņa pakāpes atbilstoši kapelāna ieņemamajam amatam.

P: VECĀKĀ VIRSNIEKA SPECIĀLISTA KURSS

Nepieciešams kapelānam, lai varētu saņemt augstākas – majora un pulkvežleitnanta pakāpes atbilstoši izdienai un ieņemamajam amatam.

NBS KAPELĀNU SEMINĀRS: PTSS (PTSD): DIAGNOSTIKA

30.03.2011. RĪGA, ŠTĀBA BATALJONS, Semināru vada ZAIGA BLAUA, M.D.

Posttraumatiskā stresa sindroma PTSS diagnostiski kritēriji pēc Starptautiskās Mentālo traucējumu klasifikācijas DSM IV (šifrs 309.89)

I. Persona ir pārcietusi notikumu, kas ir atšķirīgs no ikdienišķiem piedzīvojumiem, un ko par ārkārtēju uzskatītu vairums cilvēku.

II. Traumatiskais notikums tiek no jauna pārdzīvots vismaz vienā no tālāk uzskaitītajiem veidiem:

1. Atkārtota un uzmācīga notikuma pārdzīvošana no jauna (maziem bērniem – atkārtotojās spēles, kurās tiek izteiktas pārdzīvotā tēmas vai kādi traumas aspekti).
2. Pārdzīvotie traumatiskie notikumi atkārtojas sapņos.
3. Pēkšņa rīcība vai izjūtas, it kā trauma notiktu no jauna (izjūtas, ka tas notiek no jauna, ilūzijas halucinācijas, disociatīvas epizodes, īpaši pamostoties vai esot intoksikācijā)
4. Intensīvs psiholoģisks distress piedzīvojot kairinājumus, kas līdzīgi kādiem pārdzīvotās traumas aspektiem, ieskaitot traumas gadadienas.

III. Pastāvīga izvairīšanās no stimuliem, kas saistās ar traumu.

1. Pastāvīga izvairīšanās no jūtām un domām, kas saistītas ar traumu.
2. Pastāvīgas izvairīšanās no aktivitātēm un situācijām, kas atgādina traumu.
3. Nespēja atsaukt atmiņā kādus svarīgus traumas aspektus (psihogēna amnēzija)
4. Mazinājusies interese par nozīmīgām aktivitātēm (maziem bērniem zūd attīstības procesā iegūtās iemaņas).
5. Sajūta, ka nespēj pieķerties cilvēkiem vai ir atsvešinājusies no citiem cilvēkiem.
6. Ierobežota spēja izteikt jūtas
7. Sajūta, ka nav nākotnes (karjera, laulības, bērni, ilga dzīve)

IV. Pastāvīgi simptomi, kas nav bijuši līdz traumai, vismaz divi no tālāk minētajiem:

1. Grūtības iemigt, grūtības uzturēt miegu.
2. Aizkaitināmība, ātras dusmas.
3. Grūtības koncentrēties.
4. Kairinājuma sliekšņa samazināšanās.
5. Psiholoģiska reaktivitāte pret traumas notikumu atkārtošanos (piemēram, sieviete, kas tikusi izvarota liftā, pārdzīvo šausmas katru reizi, kad iekāpj kāds svešs cilvēks)

V. Traucējumu ilgums vairāk kā viens mēnesis.

KAPELĀNA FIZISKĀS SAGATAVOTĪBAS NORMATĪVI

Katrs karavīrs ir personīgi atbildīgs par savu fizisko sagatavotību, individuāli nodarbojoties ar sportu, regulāri veicot fiziskus vingrinājumus, piedaloties organizētajos un individuālajos sporta pasākumos un nodarbībās, kā arī aktīvi piedaloties obligātajās fiziskās sagatavošanas nodarbībās un sporta sacensībās. Visiem karavīriem gadā vismaz vienu reizi ir jākārt fiziskās sagatavotības pārbaudes, kurās karavīri tiek iedalīti pēc dzimuma un vecuma, pa grupām.

Fiziskā sagatavošana sevī ietver ne tikai karavīra fizisko spēju attīstīšanu, bet arī profesionāli lietišķo sagatavošanu, morāli psiholoģisko audzināšanu, valstisko audzināšanu, teorētisko zināšanu apguvi.

Fizisko īpašību sagatavošana: izturības, spēka, ātruma, veiklības attīstīšana, darbaspēju paaugstināšana un piemērošana paaugstinātas bīstamības apstākļiem, veselības nostiprināšana, organisma pretestības un pielāgošanās spēju paaugstināšana.

Profesionāli lietišķā sagatavošana: tuvcīņas paņēmieni apmācība, pārgājienu veikšana, speciālo šķēršļu pārvarēšana un militāri lietišķo vingrinājumu izpildīšana.

Morāli psiholoģiskā audzināšana: drosmes, gribasspēka, attapības un kolektīvās atbildības apziņas audzināšana, izpalīdzīguma un biedriskuma apziņas veidošana.

Valstiskā audzināšana: personīgās atbildības, patriotisma veicināšana.

Teorētisko zināšanu apguve: vispusīgu teorētisko zināšanu apguve un prasme tās pielietot praksē, organizatorisko iemaņu veidošana fiziskās sagatavošanas procesā.

VECUMA GRUPA	V-1 18-27	V-2 28-35	V-3 36-40	V-4 41-45	V-5 46-50	V-6 51-55	V-7 56-XX
VĒRTĒJUMS	ROKU SALIEKŠANA – IZTAISNOŠANA BALSTĀ GUĻUS						
IZCILI	55	47	41	34	30	24	19
TEICAMI	48	41	36	30	25	20	16
ĻOTI LABI	44	38	33	27	23	19	15
LABI	39	34	29	24	20	17	13
APMIERINOŠI	33	28	24	20	16	14	11
	ĶERMEŅA AUGŠDAĻAS PACELŠANA						
IZCILI	65	55	47	39	33	27	20
TEICAMI	58	49	42	35	30	24	17
ĻOTI LABI	54	46	40	32	28	22	15
LABI	50	42	36	30	25	20	13
APMIERINOŠI	43	37	32	26	22	18	11
	3000 M SKRĒJIENS						
IZCILI	12:38	13:36	14:24	15:07	16:01	17:01	17:45
TEICAMI	13:14	14:18	15:06	15:54	16:51	17:52	18:45
ĻOTI LABI	13:34	14:40	15:28	16:19	17:17	18:19	19:18
LABI	13:57	15:07	15:55	16:49	17:49	18:51	19:57
APMIERINOŠI	14:29	15:44	16:32	17:30	18:33	19:37	20:51

KAPELĀNU SAISTOŠIE NORMATĪVIE AKTI

LR SATVERSME, 99.PANTS

„Ikvienam ir tiesības uz domas, apziņas un reliģiskās pārliecības brīvību. Baznīca ir atdalīta no valsts.”

LR RELIĢISKO ORGANIZĀCIJU LIKUMS

Reliģisko organizāciju likums [stājas spēkā 10.10.1995.]

14. pants. Reliģisko organizāciju darbība

(5) Reliģisko darbību slimnīcās, pansionātos, soda izciešanas vietās un Nacionālo bruņoto spēku formējumos reliģiskās organizācijas var veikt, ja to vēlas tajos esošās personas. Paredzētā pasākuma laiks un vieta jāsaskaņo ar attiecīgo iestāžu administrāciju. Reliģisko organizāciju darbība Nacionālo bruņoto spēku formējumos notiek, ievērojot Aizsardzības ministrijas izstrādātos noteikumus. Kapelāni Latvijas Republikā darbojas saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem par kapelānu dienestu.

LR AM MILITĀRĀ DIENESTA IEKĀRTAS REGLAMENTS AMR 14-1

Fragmenti no 4. un 17. nodaļas

4.1. Karavīru vispārīgie pienākumi

401. Karavīrs ir Latvijas valsts aizstāvis

402. Karavīram:

- 1) jāpilda LR Satversme, likumi un pārējie ar viņš dienestu saistītie normatīvie akti;
- 2) jātur dotais karavīra zvērests
- 3) netaupot spēkus veselību un dzīvību, jāpilda kaujas uzdevumi
- 4) bez ierunām jāklausa komandieri (priekšnieki) un jāpilda viņu likumīgās pavēles, kā arī jāsargā viņi kaujā;
- 5) jāzina, prasmīgi un apzinīgi jāpilda militārajos reglamentos noteiktās prasības un savi dienesta pienākumi, stingri jāievēro noteiktā kārtība;
- 6) pastāvīgi jāpilnveido savas militārās un vispārējās zināšanas;
- 7) pilnībā jāzina, jāpārvalda un jātur kaujas gatavībā uzticētais apbruņojums, kā arī jāsaudzē valsts manta;
- 8) jābūt modram, jāglabā militārie un valsts noslēpumi, nekādā ziņā neizpaužot tos personām, kam pēc dienesta stāvokļa tie nav jāzina;
- 9) jā rūpējas par savas veselības saglabāšanu.

403.

17.4 Karavīru tiesības attiecībā uz reliģiju

1710. Karavīram ir tiesības uz ticības pārliedības brīvību.

1711. Kapelāni ir garīgās amatpersonas, kas veic amata pienākumus bruņotajos spēkos un kuru kompetencē ir jautājumi, kas saistīti ar karavīru reliģisko, ētisko, morālo audzināšanu un izglītošanu. Vienības kapelāns nodrošina karavīru reliģisko aprūpi aizsardzības ministra noteiktajā kārtībā.

1712. Vienības (apakšvienības) komandieris ir atbildīgs par to, lai ievērotu reliģijas un ticības pārliedības brīvību ar likumos un citos normatīvajos aktos noteikto.

1713. Karavīram ir tiesības no dienesta pienākumiem brīvajā laikā apmeklēt kapelānu, svētdienās, svētku dienās vai attiecīgās reliģiskās organizācijas noteiktajās dienās apmeklēt un piedalīties reliģiska rakstura pasākumos. Komandierim nav tiesības liegt kapelāna apmeklējumu, izņemot gadījumus, kad karavīrs ar to vēlas izvairīties no dienesta pienākumu pildīšanas.

1714. Karavīru var atbrīvot no tiešo dienesta pienākumu pildīšanas, lai piedalītos reliģiska rakstura pasākumos, ja tas netraucē vienības (apakšvienības) darbību. Kārtību, kādā karavīri apmeklē reliģiska rakstura pasākumus, nosaka vienības (apakšvienības) komandieris.

1715. Vienības (apakšvienības) komandieris var ierobežot karavīru piedalīšanos reliģiskos pasākumos, ja:

- 1) karavīru dalība tajos traucē pildīt vienībai (apakšvienībai) uzliktos uzdevumus;
- 2) karavīra darbība reliģiskajā organizācijā apdraud valsts intereses;
- 3) karavīrs apmeklē Reliģisko lietu departamentā neregistrētu reliģisku organizāciju.

1716. karavīram ir pienākums piedalīties valsts un militāra rakstura atceres un godināšanas pasākumos, kuros izmanto reliģiska rakstura elementus, neatkarīgi no viņa reliģiskās piederības un ticības pārliedības.

LR MK NOTEIKUMI PAR KAPELĀNU DIENESTU

Ministru kabineta noteikumi Nr.134, Rīgā 2011.gada 15.februārī (prot. Nr.10 50.§)

Noteikumi par kapelānu dienestu

Izdoti saskaņā ar Reliģisko organizāciju likuma 14.panta piekto daļu

1. Noteikumi nosaka kapelānu dienesta darbību.
2. Kapelāni nodrošina Latvijas Republikas Satversmē, Reliģisko organizāciju likumā un starptautiskajos līgumos par cilvēktiesībām reliģijas jomā noteikto indivīda tiesību uz reliģijas brīvību īstenošanu.
3. Nevienai institūcijai nav atļauts ar operatīvās darbības pasākumiem iegūt informāciju grēksūdzes vai pastorālās sarunas laikā vai pieprasīt kapelāniem izpaust grēksūdzē vai pastorālajā sarunā uzzinātas ziņas.
4. Kapelāns ir persona, kura attiecīgās reliģiskās savienības (baznīcas) noteiktajā kārtībā ieguvusi teoloģisko izglītību un kuru amatam izvirzījusi šo noteikumu 5.punktā minētā reliģiskā savienība (baznīca).
5. Kapelānu amatam izvirza Latvijas evaņģēliski luteriskās Baznīcas, Rīgas metropolijas Romas katoļu kūrijas, Latvijas Pareizticīgās Baznīcas, Latvijas Vecticībnieku Pomoras Baznīcas centrālās padomes, Latvijas Apvienotās Metodistu Baznīcas, Latvijas Baptistu draudžu savienības, Septītās Dienas Adventistu Latvijas draudžu savienības, Starptautiskās Dieva draudzes Latvijas Vasarsvētku draudžu apvienības, Latvijas Dievturu sadraudzes un Latvijas Vasarsvētku draudžu centra (turpmāk – reliģiskā savienība (baznīca)) vadība.
6. Kapelānu pieņem darbā Nacionālo bruņoto spēku komandieris vai leslodzījuma vietu pārvaldes priekšnieks, vai lidostas, ostas vai sauszemes transporta stacijas administrācija, vai ārstniecības iestādes vai sociālās aprūpes iestādes (turpmāk – attiecīgā iestāde) administrācija.
7. Attiecīgajai iestādei ir tiesības prasīt attiecīgās nozares kapelānu asociācijas atzinumu par reliģiskās savienības (baznīcas) izvirzītā kapelāna atbilstību darbībai kapelānu dienestā.
8. Lēmumu par kapelānu dienesta ieviešanu pieņem attiecīgās iestādes administrācija. Attiecīgās iestādes administrācija paziņo reliģiskajām savienībām (baznīcām) par vakanto kapelāna amata vietu, norādot kapelānam izvirzāmās prasības un kārtību, kādā kapelāns tiek pieņemts darbā.
9. Attiecīgās iestādes administrācija ar kapelānu noslēdz darba līgumu par garīgās aprūpes organizēšanu. Ja reliģiskā savienība (baznīca) konstatē, ka kapelāna profesionālās spējas neatbilst kapelāna amata pienākumu pildīšanai, tā par minēto neatbilstību paziņo attiecīgajai iestādei. Attiecīgā iestāde, izvērtējot reliģiskās savienības (baznīcas) paziņojumu, ir tiesīga izbeigt darba tiesiskās attiecības ar kapelānu.

10. Kapelāni darbojas saskaņā ar šiem noteikumiem un citiem normatīvajiem aktiem. Kapelāniem ir saistoši attiecīgo iestāžu iekšējās kārtības noteikumi.
11. Nacionālo bruņoto spēku kapelāni nodrošina Nacionālo bruņoto spēku personālsastāva un viņu tuvinieku garīgo aprūpi. Kapelāni kā garīdznieki sniedz garīgo aprūpi bojā gājušo karavīru tuviniekiem. Viņi ir karavīru un viņu tuvinieku garīgie padomdevēji.
12. Nacionālo bruņoto spēku kapelāni, kuri ir militārpersonas, profesionālo militāro dienestu Nacionālajos bruņotajos spēkos uzsāk un veic pēc brīvprātības principa normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Kapelāni nenēsā ieročus.
13. Nacionālo bruņoto spēku kapelāniem, kuri ir militārpersonas, piešķir dienesta pakāpi.
14. Kapelānu darbību Nacionālajos bruņotajos spēkos vada Nacionālo bruņoto spēku virskapelāns, kurš administratīvi ir tieši pakļauts Nacionālo bruņoto spēku komandierim.
15. Nacionālo bruņoto spēku kapelāni administratīvajos jautājumos pakļauti militārās struktūrvienības priekšniekam (daļas komandierim), jautājumos, kas saistīti ar kapelānu darbību, – Nacionālo bruņoto spēku virskapelānam, bet reliģiskajos jautājumos – attiecīgajai reliģiskajai savienībai (baznīcai).
16. Ieslodzījuma vietu kapelāni veic apcietināto, notiesāto un ieslodzījuma vietu personāla garīgo aprūpi, sniedz morālu atbalstu un nepieciešamās konsultācijas reliģiskajos un ētikas jautājumos, ka arī veic tikumiskās audzināšanas pasākumus.
17. Ieslodzījuma vietu kapelānu dienesta struktūru nosaka ieslodzījuma vietu pārvaldes priekšnieks.
18. Lidostu, ostu un sauszemes transporta staciju kapelāni veic lidostu, ostu un sauszemes transporta staciju darbinieku un pasažieru garīgo aprūpi.
19. Profesionālās veselības aprūpes iestāžu kapelāni ir ārstniecības atbalsta personas, kas veic ārstniecības iestāžu personāla un tajās esošo pacientu garīgo aprūpi, sniedzot morālu atbalstu un nepieciešamās konsultācijas reliģiskajos jautājumos atbilstoši normatīvajiem aktiem par ārstniecības atbalsta personu kompetenci ārstniecībā. Sociālās aprūpes iestāžu kapelāni veic sociālās aprūpes iestāžu personāla un tajā esošo personu garīgo aprūpi atbilstoši savai kompetencei, sniedzot morālu atbalstu un nepieciešamās konsultācijas reliģiskajos jautājumos.
20. Kapelānu darbību finansiāli un materiāltehniski nodrošina attiecīgā valsts vai pašvaldības iestāde no piešķirtajiem budžeta līdzekļiem vai kapitālsabiedrība, ar kuru kapelāns ir darba tiesiskajās attiecībās.
21. Atzīt par spēku zaudējušiem Ministru kabineta 2002.gada 2.jūlija noteikumus Nr.277 "Noteikumi par kapelānu dienestu" (Latvijas Vēstnesis, 2002, 101.nr.).

Ministru prezidents V.Dombrovskis

Tieslietu ministrs A.Štokenbergs

PAR KAPELĀNU DIENESTU LR LIKUMOS PAR BAZNĪCĀM AR KURĀM AM IR SAVSTARPĒJI SAISTOŠS LĪGUMS PAR KARAVĪRU GARĪGO APRŪPI NBS

LATVIJAS EVANĢĒLISKI LUTERISKĀ BAZNĪCA

Latvijas evaņģēliski luteriskās Baznīcas likums [stājas spēkā 17.12.2008.]

10.pants. Baznīca un militārais dienests

(1) Personām Nacionālajos bruņotajos spēkos ir tiesības saņemt garīgo aprūpi un piedalīties Baznīcas dievkalpojumos, ja vien tas nekavē karadienesta pienākumu izpildi.

(2) Baznīcas garīdznieki un garīgā personāla izglītības iestāžu studenti nav pakļauti militārajam dienestam. Vispārējās mobilizācijas gadījumā minētās personas norīkojamas pasākumos, kuros nav jālieto ieroči.

11.pants. Baznīcas kapelānu garīgā darbība

(1) Baznīcas kapelāni darbojas Nacionālajos bruņotajos spēkos, lidostās, ostās, sauszemes transporta stacijās, ārstniecības, medicīniskās aprūpes, sociālās aprūpes iestādēs, ieslodzījuma vietās un citur, kur nav pieejama parastā Baznīcas garīdznieka aprūpe atbilstoši Reliģisko organizāciju likumam.

(2) Baznīcas kapelānu garīgo darbību pārrauga Baznīca.

ROMAS KATOĻU BAZNĪCA

Latvijas Republikas un Svētā Krēsla līgums [stājas spēkā 25.09.2002.]

III daļa. Katoļu garīgā aprūpe LR Nacionālajos Bruņotajos Spēkos

23. pants

1. Svētais Krēsls Katoļu baznīcas iekšienē dibina Militāro Ordinariātu, kas, pamatojoties uz īpašu saprašanās memorandu starp Aizsardzības ministriju un Latvijas Bīskapu konferenci, veic katoļu garīgo aprūpi Latvijas Republikas Nacionālajos Bruņotajos Spēkos.

2. Šo Militāro Ordinariātu, kas saskaņā ar Apustulisko Konstitūciju "Spiritualis militum curae" ir kanoniski ekvivalents diecēzei, vada bīskaps — Militārais Ordinārijs.

24. pants

1. Militārais Ordinārijs, kas ir Latvijas Republikas pilsonis, var vienlaicīgi ieņemt diecēzes bīskapa vai palīgbīskapa amatu.

2. Militāro Ordināriju brīvi ieceļ Pāvests, un par iecelšanu tiek iepriekš paziņots Latvijas Republikas prezidentam.

25. pants

1. Latvijas Republika garantē Nacionālo Bruņoto Spēku katoļticīgajiem locekļiem iespēju saņemt atbilstošu katehētisko apmācību un piedalīties svētdienu un Baznīcas svētku dienu euharistiskajās celebrācijās, ja vien tas nekavē neatliekamu karadienesta pienākumu izpildi.

2. Saskaņā ar kanoniskajām normām Militārais Ordinārijs ieceļ ģenerālvikāru un sadarbībā ar kompetento Nacionālo Bruņoto Spēku amatpersonu nosaka atbilstošu Bruņoto Spēku kapelānu skaitu, kuriem jābūt Latvijas Republikas pilsoņiem un kas var veidot Militārā Ordinariāta daļu. Tie atzīstami par līdzvērtīgiem prāvestiem vai vikāriem.

26. pants

Rīgas Garīgā semināra studenti un reliģisko kongregāciju novīči ir atbrīvojami no karadienesta un var tikt norīkoti civilā dienestā, kas līdzvērtīgs obligātajam karadienestam. Vispārējas mobilizācijas gadījumā šādi studenti un novīči norīkojami pasākumos, kur nav jālieto ieroči.

27. pants

Saskaņā ar kanoniskajām normām, Militārā Ordinariāta kanoniskajā jurisdikcijā atrodas šādas personas:

(a) Latvijas Republikas Nacionālo Bruņoto Spēku katoļticīgais militārais un civilais personāls;

(b) viņu ģimenes locekļi — laulātie un bērni, ieskaitot pilngadīgos bērnus, ja viņi ir katoļticīgi un dzīvo kopā.

28. pants

1. Kapelāni un viņu palīgi, kanoniski pakļauti Militārajam Ordinārijam un ievērojot kanoniskās normas, pilda savu pastorālo dienestu atbilstoši Nacionālo Bruņoto Spēku amatpersonu izdotajiem noteikumiem attiecībā uz pastorālo pasākumu norises laiku un vietu, un citiem vispārējiem nosacījumiem.

2. Militārais Ordinariāts saskaņo savus pasākumus ar Aizsardzības ministriju.

29. pants

Aizsardzības ministrija sniedz materiālu palīdzību Militārā Ordinariāta pastorālajam personālam saskaņā ar Latvijas Republikas likumiem, kā arī nepieciešamo saimniecisko un materiāltechnisko atbalstu tā pastorālo pasākumu nodrošināšanai.

LATVIJAS BAPTISTU DRAUDŽU SAVIENĪBA

Latvijas baptistu draudžu savienības likums [stājas spēkā 01.05.2008.]

10.pants. Baznīca un militārais dienests

(1) Nacionālajos bruņotajos spēkos personām ir tiesības saņemt Baznīcas garīdznieka garīgo aprūpi un piedalīties Baznīcas dievkalpojumos, ja vien tas nekavē karadienesta pienākumu izpildi.

(2) Baznīcas garīdznieki un garīgā personāla izglītības iestāžu studenti nav pakļauti militārajam dienestam. Vispārējas mobilizācijas gadījumā minētās personas norīkojamas pasākumos, kuros nav jālieto ieroči.

11.pants. Baznīcas kapelānu garīgā darbība

(1) Baznīcas kapelāns darbojas Nacionālajos bruņotajos spēkos, lidostās, ostās, sauszemes transporta stacijās, ārstniecības, medicīniskās aprūpes, sociālās aprūpes iestādēs, ieslodzījuma vietās un citur, kur nav pieejama parastā garīdznieka aprūpe.

(2) Baznīcas kapelānu garīgo darbību pārrauga Baznīca.

LATVIJAS PAREIZTICĪGĀ BAZNĪCA

Latvijas Pareizticīgās Baznīcas likums [stājas spēkā 17.12.2008.]

11.pants. Baznīca un militārais dienests

(1) Nacionālajos bruņotajos spēkos personām ir tiesības saņemt Baznīcas garīdznieka garīgo aprūpi un piedalīties Baznīcas dievkalpojumos, ja vien tas nekavē karadienesta pienākumu izpildi.

(2) Baznīcas garīdznieki un garīgā personāla izglītības iestāžu studenti nav pakļauti militārajam dienestam. Vispārējas mobilizācijas gadījumā minētās personas norīkojamas pasākumos, kuros nav jālieto ieroči.

12.pants. Baznīcas kapelānu garīgā darbība

(1) Baznīcas kapelāni darbojas Nacionālajos bruņotajos spēkos, lidostās, ostās, sauszemes transporta stacijās, ārstniecības, medicīniskās aprūpes, sociālās aprūpes iestādēs, ieslodzījuma vietās un citur, kur nav pieejama parastā garīdznieka aprūpe.

(2) Baznīcas kapelānu garīgo darbību pārrauga Baznīca.

Vēsturiskais 1993.gada 1.marta līgums starp AS un LELB

*Latvijas evaņģēliski luteriskās Baznīcas un
Latvijas Republikas Aizsardzības ministrijas*

LĪGUMS

Rīgā,

1993. gada 31.martā

Latvijas Republikas Aizsardzības ministrijai un Latvijas evaņģēliski luteriskajai Baznīcai atzīstot nepieciešamību ieviest kapelāna institūciju Latvijas Republikas Aizsardzības spēkos, abas līguma slēdzošās puses vienojas un apņemas pildīt sekojošo:

1. Latvijas evaņģēliski luteriskās Baznīcas mācītājs - kapelāns ir neatkarīga persona, kas Latvijas Republikas Aizsardzības spēku daļās un apakšvienībās sludina Dieva Vārdus - evaņģēliju vēsti, tā veicinot pareizu garīgo, morāli - tikumīgo pamatu veidošanos dienējošo virsnieku un ierindnieku vidū. Kapelāna pienākumos ietilpst sniegt arī individuālu garīgu palīdzību un padomus. Kapelāns Dieva priekšā nes atbildību par bikts (grēksūdzes) noslēpuma saglabāšanu.

2. Mācītājs - kapelāns pilda savus pienākumus Latvijas Republikas Aizsardzības spēkos labprātīgi uz paša izvēlētu termiņu, saskaņojot savu darbību ar Latvijas evaņģēliski luteriskās Baznīcas arhibīskapu (bīskapu).

3. Latvijas Republikas Aizsardzības spēkos ir iespējams divu veidu kapelāna statuss:

a) puslaika kapelāns, kurš paralēli darbam Aizsardzības spēkos apkalpo arī savas draudzes;

- 2 -

b) pilna laika kapelāns, kurš pēc paša izvēles strādā tikai Aizsardzības spēkos, saglabājot savu piederību Latvijas evaņģēliski luteriskajai Baznīcai un pakļautību tās arhibīskapam (bīskapam). Mācītājs - kapelāns pats izvēlas būt militār vai civilpersona.

4. Latvijas Republikas Aizsardzības spēkos pilna laika kapelānu pieņem darbā kā štata darbinieku. Puslaika kapelāns savu darbu Aizsardzības spēkos veic uz individuāla darba līguma pamata.

5. Pildot līgumā ietvertos pienākumus Latvijas Republikas Aizsardzības spēkos, kapelāns ievēro militāros reglamentos noteikto kārtību.

6. Latvijas Republikas Aizsardzības ministrija apņemas dot kapelānam brīvu pieeju visu Aizsardzības spēku daļās un apakšvienībās, nekavēt kapelāna darbu, bet gan visādi to veicināt: mudinot dienējošos apmeklēt garīgās nodarbības, dievkalpojumus, piešķirot šīm vajadzībām atsevišķas telpas, dodot transporta līdzekļus, apmaksājot ceļa izdevumus.

7. Latvijas Republikas Aizsardzības ministrija apņemas piešķirt militārā Virskapelāna darba mītnei nepieciešamās telpas, kā arī iespēju robežās sniegt tehnisku un finansiālu palīdzību Dziesmu grāmatu, Dziesmu lapiņu un citas garīgas literatūras izdošanai, kas vajadzīgas dievkalpojumu noturēšanai un dienējošo garīgai kopšanai.

- 3 -

8. Latvijas Republikas Aizsardzības ministrija un Latvijas evaņģēliski luteriskā Baznīca apzinās mūsu kopīgo mērķi : ticībā uz Dievu un mīlestībā uz Tēvu zemi vienotas latviešu tautas un Aizsardzības spēku izveidošanu un apņemās veicināt tālāku sadarbību arī jautājumos, kas nav īpaši ietverti šajā līgumā.

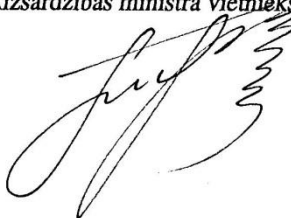
9. Līgums noslēgts uz 5 gadiem. Šim termiņam beidzoties, uz abu pušu vienošanās pamata līgumu var papildināt vai arī tas automātiski pagarinās vēl uz tikpat ilgu laiku.

Latvijas evaņģēliski luteriskās Baznīcas arhibīskaps

J. Vanags

Latvijas Republikas Aizsardzības spēku komandieris
Aizsardzības ministra vietnieks

D. Turlais

SIMBOLIKA

NBS Kapelānu dienesta emblēmas un uzšuves.

Emblēmas pamatā ir Latvijas armijas cepures kokardes "saulītes" simbols. Tas ir apliecinājums tam, ka kapelāns kalpo Latvijas armijā. Emblēmas centrā ir krusts un atvērta Bībele. Šie simboli norāda uz to, ka kapelāns ir garīdznieks un pieder kādai no tradicionālajām kristietības konfesijām. Krusts ir simbols, kas atgādina par Dieva brīnišķīgo mīlestību un piedošanu. Bībele ir atvērta, un tajā redzams grieķu alfabēta pirmais burts "alfa" un pēdējais burts "omega". Jēzus sacīja, ka viņš ir alfa un omega, sākums un gals. Kapelāns nevis uzspiež ticību, bet par to liecina. Viņš ir atvērts ikvienam, kas meklē, jautā un kam ir vajadzīgs garīgs atbalsts. Emblēmas lejas daļā ir uzraksts latīņu valodā "Pro Deo et Patria", kas latviešu valodā nozīmē „Par Dievu un Tēvzemi”. Kapelānu dienesta emblēmas dizaina autors ir dizaineris Gints Veilands.

Kaujas formas tērpam emblēma tiek piestiprināma ar līplenti augšdelma daļā uz labās piedurknes zem Latvijas valsts karoga uzšuves.

NBS Kapelānaa atšķirības zīme "krustiņš". Šī uzšuve tiek piestiprināta augšdelma daļā uz kreisās piedurknes kabatiņas atloka (virs vienības emblēmas) līplentes.

Kapelāni, kuri nav militārpersonas virsnieki speciālisti pēc pakāpes, starptautisko operāciju laikā uz kaujas formas tērpa pakāpes uzšuves vietā piestiprina atšķirības zīmes uzšuvi ar uzrakstu "Kapelāns" vai "Virskapelāns".

NATO FONĒTISKAIS ALFABĒTS

A	Alpha	1	One
B	Bravo	2	Two
C	Charlie	3	Three
D	Delta	4	Four
E	Echo	5	Five
F	Foxtrot	6	Six
G	Golf	7	Seven
H	Hotel	8	Eight
I	India	9	Nine
J	Juliet	0	Zero
K	Kilo		
L	Lima		
M	Mike		
N	November		
O	Oscar		
P	Papa		
Q	Quebec		
R	Romeo		
S	Siera		
T	Tango		
U	Uniform		
V	Victor		
W	Whiskey		
X	X-ray		
Y	Yankee		
Z	Zulu		

AVOTI UN BIBLIOGRĀFIJA

AVOTI:

1. LR SATVERSME
2. LR LIKUMS PAR RELIĢISKAJĀM ORGANIZĀCIJĀM
3. MINISTRU KABINETA NOTEIKUMI
4. AIZSARDZĪBAS MINISTRIJAS NORMATĪVIE AKTI
5. MILITĀRĀ DIENESTA IEKĀRTAS REGLAMENTS
6. KARAVĪRU UN ZEMESSARGU MILITĀRĀS DISCIPLĪNAS REGLAMENTS
7. LR LĪGUMI AR BAZNĪCĀM

BIBLIOGRĀFIJA:

1. Bībele: Vecās un Jaunās Derības Svētie Raksti. (2003) Rīga: Latvijas Bībeles biedrība.
2. Mūsu Kunga un Pestītāja Jēzus Kristus Jaunā Derība un Psalmi. (2005) Rīga: Latvijas Bībeles biedrība.
3. Mūsu Kunga un Pestītāja Jēzus Kristus Jaunā Derība. (2008) Rīga: Latvijas Bībeles biedrība.
4. Katoliskās Baznīcas katehisms. (2000) Rīga: Rīgas Metropolijas kūrīja.
5. Brumanis, A.A. Kristīgā sabiedrības mācība. (1994) Rīga: Rīgas Metropolijas Kūrīja.
6. Pareizticīgās baznīcas sociālā koncepcija. (2007) Rīga: Latvijas Kristīgā akadēmija.
7. Pareizticīgās baznīcas kalendārs (2011) Rīga: LPB sinode.
8. Vienprātības grāmata. (2001) Rīga: Augsburgas institūts.
9. Luters, M. Mazais Katehisms un kristīgā mācība. (1994) Rīga: Svētdienas rīts.
10. Luters, M. Mazais Katehisms ar pielikumiem. (2010) Rīga: IHTIS.
11. LELB Baznīcas gadagrāmata. (2011) Rīga: IHTIS.
12. Pakalniņš, P. Ticības mācība. (1940) Rīga: LPB Sinode.
13. Dišlers, G. Dievs un cilvēku vēsture Vecajā Derībā. (2001) Rīga: Jumava.
14. Lūgšanu grāmata. (2009) Rīga: LPB Sinode, LKA.
15. Slavējiet Kungu. (2001) Rīga: Rīgas Metropolijas Kūrīja.
16. Lūgsim Dievu! (2005) Rīga: Luterisma mantojuma fonds.
17. Strength for Service. (2002) Franklin, Tennessee: Abington Press.
18. Armed Forces devotional book. 2003. USA, St.Luis: Concordia publishing house.

19. Armed with the faith. (2005) USA: Archdiocese for the Military Services.
20. Feldmanis, R. Latvijas Baznīcas Vēsture. (2010) Rīga: LMF.
21. Klīve, V.V. Ticības ceļos. (1995) Rīga: „Zinātne”.
22. Klīve, V.V. Rīcības ceļos. (1995) Rīga: „Zinātne”.
23. Kristietības vēsture. (2005) Rīga: Zvaigzne ABC.
24. Bainton, R.H. Cristian Attitudes Toward War and Peace. (1960) New York, Nashville: Abingdon Press.
25. Aquinas, T. Summa Theologica, Volume III. New York: Bros, B. Fathers of the English Dominican Province. (1948)
26. Balēvics. Baznīca un valsts buržuāziskajā Latvijā 1920-1940. (1964) Rīga: Latvijas valsts izdevniecība.
27. Melnburna. Raksti par latviskām problēmām sējumā XXV „Karavīri”. (1985) Latvijas Valsts arhīvs.
28. Luters, M. Vai arī karavīri var tikt pestīti. Žurnāls ”Militārais apskats”, (1996) No.2(104), 17.-24.lpp.
29. Kristietis un militārais dienests. (2002) Rīga: Agape Latvija.
30. Makkvilkins, R. Kristieši un sabiedrība. (2000) Rīga: Amnis.
31. Makkvilkins, R. Būtiskie dzīves jautājumi. (1995) Rīga: Agape Latvija.
32. Tomijs, N. Dievs un armija. (2000) Rīga: Agape Latvija.
33. 91.Psalms Mans patvērums. (2002) Rīga: Viņa vārds manī.
34. Praktiskā pedagogija. (2002) Rīga: Nacionālā aizsardzības akadēmija.
35. Vaickovskis, M. LR NBS Militārā kapelāndienesta vēsture, tagadne un nākotnes perspektīvas. (2007) Rīga: LELB Lutera akadēmija – diplomdarbs.
36. Šmits, J. Ievads kristīgās militārētikas pamatos. (1996) Rīga: LU TF bakalaura darbs.
37. Locs, R. Kapelānu loma Latvijas Republikas Nacionālajos bruņotajos spēkos. (2000) Rīga: LU TF bakalaura darbs.
38. Lauciņš, V. Kristīgās mācības loma starptautiskās militārās operācijās dienošo karavīru skatījumā. (2004) Rīga: LU TF kvalifikācijas darbs.
39. Bruņoto konfliktu likums. Rīga: Nacionālo bruņoto spēku Mācību vadības pavēlniecība.
40. NATO rokasgrāmata. (2001) NATO.
41. Instruktoru rokasgrāmata. (2006) Rīga: Nacionālo bruņoto spēku Mācību vadības pavēlniecība.
42. Karavīra rokasgrāmata. (2004) Rīga: Nacionālo bruņoto spēku Mācību vadības pavēlniecība.

43. The chaplain's manual. (2005) Canada National defence Land force.
44. British chaplains handbook. (2008) Ver 1.1
45. The Royal Army Chaplains' Department – Soldiers' Worship. (2003)
46. The Chaplain. (1958) FM 16-5, USA
47. The Chaplain. (1967) FM 16-5, USA
48. Religious Support. (1995) FM 16-1, USA
49. Ministry in Combat. (1992) FMFM 3-61, USA
50. Religious Ministry Team Handbook. MCRP 6-12A, USA

NODERĪGAS INTERNETA VIETNES

www.mod.gov.lv	LR AM
www.mil.lv	NBS
www.sargs.lv	AM aģentūra Tēvijas sargs
www.prezident.lv	Latvijas Valsts prezidenta mājas lapa
www.lelb.lv	LELB oficiālā mājas lapa
www.robertsfeldmanis.lv	Baznīcas vēstures profesors
www.katolis.lv	RKB oficiālā mājas lapa
www.lbds.lv	LBDS oficiālā mājas lapa
www.pareizticiba.lv	LPB oficiālā mājas lapa
www.eleison.lv	PB publicētie materiāli latviešu valodā
www.biblesbiedriba.lv	Latvijas Bībeles biedriba
www.bibele.lv	
www.likumi.lv	
www.militarytimes.com	
www.laulātiem.lv	
www.wikipedia.org	
www.	
www.	
www.	
www.	
www.	
www.	
www.	
www.	
www.	
www.	
www.	
www.	
www.	
www.	
www.	
www.	
www.	
www.	
www.	

KRISTIEŠU PAMATLŪGŠANAS

Katoļu

Dieva Tēva un Dēla, un Svētā Gara vārdā. Āmen.

Krusta zīme.

Gods lai ir Tēvam un Dēlam, un Svētajam Garam, kā tas no iesākuma bijis, tā tagad un vienmēr, un mūžīgi mūžam. Āmen.

Tēvs mūsu, kas esi debesis, svētīts lai top Tavs Vārds, lai atnāk Tava valstība, Tavs prāts lai notiek kā debesīs, tā arī virs zemes. Mūsu dienīšķo maizi dod mums šodien un piedod mums mūsu parādus, kā arī mēs piedodam saviem parādniekiem, un neieved mūs kārdināšanā, bet atpestī mūs no ļauna. Āmen.

Esi sveicināta, Marija, žēlastības pilnā, Kungs ir ar Tevi; Tu esi svētīta starp sievietēm, un svētīts ir Tavas miesas auglis Jēzus. Svētā Marija, Dieva Māte, lūdz par mums, grēciniekiem, tagad un mūsu nāves stundā. Āmen.

Gods Dievam augstumos, un miers virs zemes labas gribas cilvēkiem. Mēs Tevi slavējam, teicam un pielūdzam, mēs Tevi cildinām un Tev pateicamies, jo liela ir Tava godība, Kungs, debesu Karali, Dievs, visvarenais Tēvs, Dievs, Vienpiedzimušais Dēls, Jēzu Kristu; Tu- Kungs Dievs, Dieva Jērs, Tēva Dēls, Tu nes pasaules grēkus, apžēlojies par mums; Tu nes pasaules grēkus, uzklusi mūsu lūgšanu. Tu sēdi pie Tēva labās rokas, apžēlojies par mums. Vienīgi Tu esi svēts, vienīgi Tu esi Kungs. Tu - visaugstākais, Kungs Jēzu Kristu, ar Svēto Garu: Dieva Tēva godībā. Āmen.

Rīta lūgšanas: Mans Dievs, es ticu, ka Tu esi šeit klāt, un es Tevi mīlu un pielūdzu no visas savas sirds. Tu esi mani radījis, atpestījis mani ar sava Dēla nāvi un svētdarījis ar sava Gara žēlastību. Tu esi mani sargājis visu šo nakti un esi devis man jaunu dienu. Es Tev pazemīgi pateicos par šiem un citiem labumiem, kādus Tu man esi sagādājis. Es novēlu Tev visas savas domas, vārdus, darbus un ciešanas, un es Tevi lūdzu, dāvā man žēlastību, lai es Tevi šodien neapvainotu, bet lai spētu izpildīt Tavu svēto gribu visās

lietās. Apgaismo mani, Dievs, ar iekšējās gaismas spožumu. Vadi manas domas un manu gribu, lai es varu Tevi cienīgi godināt un Tev pateikties, jo Tu esi mans Radītājs un Tēvs. Es pielūdzu un mīlu Tevi, mans Dievs, Tava bezgalīgā labuma un svētuma dēļ. Es Tev pateicos par visām žēlastībām, bet sevišķi par to, ka man un visiem ticīgiem esi parādījis labu un taisnu ceļu uz Tavu mūžīgo valstību. Stiprini mani, Dievs, lai ikdienas darbos un gara sausumā nepagurst mana dvēsele. Atbrīvo manu sirdi no visām nevajadzīgām rūpēm un ilgām, lai uz visu pasaulīgo es raudzītos kā uz pārejošām lietām. Dod man, Kungs, debesu gudrību, lai es iemācītos vispirms Tevi meklēt un atrast, Tevi arvien vairāk mīlēt un godināt. Kungs, es novēlu Tev visu, ko vien es darīšu šodien, rīt un visā savā dzīvē. Tāpat no Tavām tēvišķām rokām es gribu pieņemt visu, ko savā dievišķā Apredzībā man esi nolēmis. Vadi mani, Kungs, un uzturi savā žēlastībā, jo Tev es gribu piederēt tagad un mūžam. Mans Dievs, es ticu Tev un visam, ko Tu esi mācījis, jo Tu to esi sacījis, un Tavs Vārds ir patiess. Es ceru uz Tevis apsolīto mūžīgo dzīvi un lūdzu Tavu žēlastību un spēku šai dienai. Mans Dievs, es Tevi mīlu no visas sirds un vairāk par visu, jo Tu esi bezgalīgi labs un pilnīgs. Dari, lai es spētu Tevi mīlēt arvien vairāk šai dzīvē un arī nākošajā uz mūžiem.

Ikdienas upurēšanas lūgšanas: Mans Dievs, es upurēju Tev visus darbus, ko šodien darīšu. To daru Jēzus Svētās Sirds nodomos un tās godam. Es gribu svētīt savas sirds pukstienus, savas domas un visvienkāršākos darbus, vienojot tos ar Tavas Sirds bezgalīgajiem nopelniem, un izlabot savas kļūdas, tās iemetot Tavas žēlsirdīgās mīlestības kausētavā. Ak, mans Dievs, sev un man tuviem cilvēkiem es lūdzu no Tevis žēlastību izpildīt visā pilnībā Tavu svēto gribu, Tavas mīlestības dēļ pieņemt šīs pārejošās dzīves priekus un bēdas, lai reiz mēs būtu vienoti uz mūžīgiem laikiem debesīs. Āmen.

Lūgšana: Dievs Svētais Gars, mūsu mācītājs un vadonis, vadi mūs, lai mēs nenovirzītos no pestīšanas ceļa. Tu esi īstais iepriecinātājs skumjās un dzīves grūtībās. Tu iedves svētas domas, vēlēšanās un dod spēku tās pildīt. Laimīgs ir tas, pie kura Tu mājo. Arī mana sirds lai ir Tev mājoklis. Es

atdodu Tev, Kungs, visu, kas man ir, un karsti Tevi lūdzu, stiprini mani ticībā, iededzini manī mīlestību, pacel mani no grēkiem, dod man izturību gandarīšanā un vairo manus tikumus. Dievs Svētais Gars! Dod man nelaimē pacietību, laimē pazemību, kārdināšanas uzvaru, bēdās iepriecinājumu, darbā stiprinājumu, spaidos izturību, lai vienmēr es pateiktos Dievam. Caur mūsu Kungu Jēzu Kristu, kas vienībā ar Tevi un Dievu Tēvu dzīvo un valda mūžīgi mūžam. Āmen.

Dievs Svētais Gars, kas esi tikumiskās pilnības avots, uzklausi manas pazemīgās lūgšanas un apdāvē mani ar savām dāvanām. Dod man tavu prieku, lai laimē es būtu pazemīgs un priecātos Tevī, bet bēdās pie Tevis atrastu remdinājumu. Dod man Tavu mieru, lai visās dzīves grūtībās es paliktu dzidrs prātā un dvēselē, nepadotos jūtām, kuras mani uztrauktu, no Dieva attālinātu vai arī cilvēkus vestu nesaticībā. Dari, lai es būtu pacietīgs bēdās un smagos pārbaudījumos, lai tajos, kā šķīstīšanas ugunī es tiktu norūdīts, nepakristu un netiktu salauzts. Dod man labsirdību, lai es labprāt kalpotu tuvākiem un, cik man ir spēka, darītu tiem prieku; dari, lai es būtu laipns un sirsnīgs sadzīvē ar cilvēkiem un būtu saprotošs viņu vajībās.

Dod man prāta dāvanu, lai es nekā neapdomīgi nerunātu un nedarītu, un apbruņo mani ar stipru ticību, lai es nekad nešaubītos par Tavu patiesību; dod arī uzticību ļaudīm, lai es, pat piedzīvojis vilšanos, nešaubītos par ļaužu krietnumu un taisnīgumu.

Dod man kautrību domās un visā uzvedībā, lai es būtu piemērs citiem, lai es mācētu iegrozīt savas kārības un būtu pieticīgs visās savās vajadzībās. Dod šķīstību visai manai būtībai, lai es nekad neaptraipītu dvēseles nevainību un tādā veidā nopelnītu redzēt Tevi. Manu Dievu, laimīgā mūžā. Āmen.

Svētā Gara gaismā: Kungs Jēzu, mēs gribam un esam gatavi sludināt pasaulē Tavu Evaņģēliju – pasaulē, kurā mums lemts dzīvot pēc tava mīlestības pilnā plāna.

Kungs Jēzu, lūdzu Tēvu, kā esi to mums solījis, lai Viņš sūta mums Svēto Garu – patiesības, centības un mierinājuma Garu, lai Tas dara mūsu liecību skaidru un iedarbīgu.

Kungs, mēs Tevi lūdzam paliec vienmēr ar mums, apvieno mūs visus Sevī un dari mūs spējīgus nest pasaulē tālāk Tavu mieru un pestīšanu.

Dievs Svētais gars, atver manas ausis, lai es varu dzirdēt Tavu vēsti; atver manas acis, lai es varu redzēt Tavas radības skaistumu; atver manu garu, lai es varu ticēt Tavam vārdam.

Dievs Svētais gars, atver manu muti, lai es varu liecināt par tevi; atver manas rokas, lai es varu saņemt tavu palīdzību; atver manas jūtas, lai es mīlētu tavu tuvumu; atver manu sirdi, lai es sajustu tavu mīlestību.

Pateicībā Dievam: Lai priecīgi skan mana balss, lai mans prāts gremdējas Tevī, mans Dievs, lai manas lūpas teic Tevi, jo ir taisnīgi, ka radītais godina savu Radītāju. Varens Tu esi, Kungs, mans Dievs, neaptverama ir Tava vara, nesaskaitāmi Tavi gudrības darbi. Liels Tu esi un katra goda cienīgs.

Lai tevi mīl mana sirds, lai tevi teic mana mēle, lai lūgšanās grimst mana dvēsele.

Slavē, mana dvēsele, Kungu, un viss, kas manī ir, lai teic Viņa svēto vārdu. Slavē Kungu, mana dvēsele, un neaizmirsti Viņa labvēlības darbus.

Kungs! Es gribu Tevi slavēt virs zemes ne tikai ar lūgšanām, bet arī ar pašai dziedzīgiem darbiem visā savā dzīvē.

Par baznīcas vienību: Visvarenais un žēlsirdīgais Dievs, kas caur savu Dēlu, Jēzu Kristu, esi gribējis visas tautas apvienot vienā daudzbērnu saimē, palīdzi mums ar savu žēlastību, lai mēs kristieši, atteikušies no katras nesaskaņas, būtu vienoti patiesībā un mīlestībā, un visi cilvēki, pazinoši īsto ticību, draudzīgi apvienotos vienā Baznīcā. Caur Jēzu Kristu, mūsu Kungu. Āmen.

Kristīgas ģimenes lūgšana: Pestītāj, Jēzu Kristu, Tavai aizsardzībai mēs novēlam savu ģimeni, savu māju un visu, kas mums pieder. Tās mīlestības dēļ, kas Tev lika kļūt par cilvēku un nomirt uz krusta, mēs Tevi lūdzam,

svētī mūsu ikdienas darbus un lūgšanas. Pasargā mūs no ikvienas nelaimes un cilvēku ļaunprātības. Pasargā mūs arī no savām dusmām un nepielaid, ka kāds no mums nomirtu bez Svētajiem Sakramentiem. Dod mums savu svētību, lai mēs būtu stipri savā ticībā un droši to apliecinātu, lai mēs arī ciešanās un grūtībās nezaudētu pašāvēību, bet pieaugtu mīlestībā uz tevi un tuvākajiem.

Vecāku lūgšana par bērniem: Kungs Dievs, Tu savā žēlsirdībā esi iepriecinājis mūsu ģimeni ar bērniem. Lūdzam tevi, palīdzi mums tos arī izaudzīnāt un sagatavot mūžīgajai dzīvei, jo viņi ir ne tik vien mūsu, bet vēl vairāk tavi bērni. Dievs, tu jau no mūžības zini, kāds liktenis viņus sagaida; tāpat to, kas visvairāk vajadzīgs mūsu bērnu laicīgajai un mūžīgajai laimei. No savas puses mēs gribam Tev upurēt savas lūgšanas un darbus, strādājot viņu labā, mācot viņus un vēlot viņiem labu. Bet ko palīdzētu mūsu centība, ja Tu nerūpētos par viņiem? Mūsu nomods par viņiem būtu veltīgs, ja Tu nesargātu viņus ar savu gādīgo roku. Visvarenais Tēvs, esi mierinātājs un palīgs mūsu bēdās un rūpēs. Attālini no mums visas nemierīgās domas un uztraukumu par mūsu bērniem. Dod mums spējas, lai protam vadīt savus bērnus pa kristīgo dzīves ceļu un iemācīt tiem vajadzīgās zinības un labos tikumus. Pasargā viņus no ļaunas ietekmes un iztaisno viņu ceļus dzīves pagriezienos. Lai viņi ir centīgi strādājot savu darbu un paklausīgi mūsu labajam vārdam. Vadi, Kungs, mūs pašus, lai ar savu piemēru mēs iemācītu bērnus būt pacietīgiem grūtībās, apzinīgiem, ticībā un savos pienākumos, dzīvojot tavam godam un savas dvēseles pestīšanai.

Bērna lūgšana par saviem vecākiem: Vislabais Dievs, kas esi mums devis bausli godāt tēvu un māti, es, lūdzu, palīdzi man tā dzīvot, lai es būtu saviem vecākiem atbalsts un iepriecinājums visās viņu dzīves dienās. Ar savu žēlastību atalgo, Kungs, viņus par visu, ko tie manā labā ir darījuši, lai viņi, ilgi un laimīgi dzīvojot, varētu iemantot debesu valstību.

Pateicība: Mans Dievs, es Tev pateicos par visiem labumiem, kādus es šodien esmu no Tevis saņēmis. Apgaismo mani, lai es redzu, ko esmu

sagrēkojis, un dāvā man žēlastību patiesi nožēlot savus grēkus. Mans Dievs, es jūtos ļoti vainīgs, ka esmu grēkojis pret Tevi, jo Tu esi tik labs. Ar Tavas žēlastības palīdzību stiprini mani, lai es izsargātos no ļauna.

Lūgšana jebkurā laikā: Kungs, piedod mums mūsu neskaitāmos grēkus, dāvā mums visu šai dienai nepieciešamo palīdzību un uzturi mūs prāta un miesas veselībā. Tā kā paši esam vāji un nepastāvīgi, dāvā mums visas žēlastības, kādas mums vajadzīgas, lai dzīvotu Tev patīkamu dzīvi. To mēs lūdzam caur Jēzu Kristu, mūsu Kungu. Āmen.

Sv. Augustīna vakara lūgšana: Stāvi, Kungs, šonakt klāt visiem, kas pamostas vai ir nomodā, vai raud, un dāvā savu eņģeļu aizsardzību tiem, kas guļ. Rūpējies par slimajiem, Kungs Jēzu. Dāvā atpūtu novārgušajiem. Svētī mirstošos. Mierini cietējus. Žēlo tos, kuriem ir kāda nelaime. Aizsargā laimīgos. Dari to visu savas mīlestības vārdā. Āmen.

Šai dienai beidzoties, mēs nākam pie Tevis, Dievs, ar savu pateicību. Lūdzu, piedod mums mūsu pārkāpumus, kādus mēs savā cilvēciskajā vājumā esam izdarījuši. Mēs Tevi slavējam, Kungs, gan savā sirdī, gan vārdos, gan ar darbiem. Pieminot, ka arī pati mūsu dzīvība ir Tava dāvana, mēs tagad ieliekam Tavās rokās gan paši sevi, gan visu, kas mums pieder. Dāvā mums savu mieru.

Luterāņu

Tēva, Dēla un Svētā Gara vārdā. Āmen.

Krusta zīme.

Gods lai ir Tēvam un Dēlam, un Svētajam Garam, tagad un vienmēr, un mūžīgi mūžam. Āmen.

Tā Kunga lūgšana: Mūsu Tēvs debesīs, svētīts lai top Tavs vārds. Lai nāk Tava Valstība. Tavs prāts lai notiek kā debesīs, tā arī virs zemes. Mūsu dienīško maizi dod mums šodien. Un piedod mums mūsu parādus, kā arī mēs piedodam saviem parādniekiem. Un neieved mūs kārdināšanā, bet atpestī mūs no ļaunā. Jo Tev pieder Valstība, spēks un gods, mūžīgi. Āmen.

Apustuļu ticības apliecība:

Es ticu uz Dievu Tēvu, Visuvaldītāju, debess un zemes Radītāju;

un uz Jēzu Kristu, Dieva vienpiedzimušo Dēlu, mūsu Kungu, kas ieņemts no Svētā Gara, piedzimis no Jaunavas Marijas, cietis zem Poncija Pilāta, krustā sists, nomiris, aprakts, nokāpis ellē, trešajā dienā augšāmcēlies no mirušiem, uzkāpis debesīs, sēdies pie Dieva, Visuvaldītāja Tēva labās rokas, no kurienes viņš atnāks tiesāt dzīvos un mirušos.

Es ticu uz Svēto Garu, vienu svētu kristīgu Baznīcu, svēto sadraudzi, grēku piedošanu, miesas augšāmcelšanos un mūžīgo dzīvošanu. Āmen!

Apustuļu svētība: Kunga Jēzus Kristus žēlastība un Dieva mīlestība, un Svētā Gara sadraudzība lai ir ar mums visiem. Āmen.

Svētīšana: Tas Kungs lai mūs svētī un lai mūs pasargā! Tas Kungs lai apgaismo Savu vaigu pār mums un lai ir mums žēlīgs! Tas Kungs lai paceļ Savu vaigu uz mums un lai dod mums mieru! Tēva, Dēla un Svētā Gara vārdā. Āmen.

Rīta lūgšana: Es pateicos Tev, mans Debesu Tēvs, Caur Jēzu Kristu, Tavu mīlo Dēlu, Ka Tu mani šonakt esi pasargājis No visām nelaimēm un briesmām. Es Tevi, lūdzu, Esi žēlīgs un pasargā mani arī šajā dienā No

grēka un visa ļauna, Lai viss, ko es daru un kā dzīvoju, būtu Tev tīkams. Tā nu es nododu sevi – Savu miesu un savu dvēseli un visu citu, Tavās rokās. Tavs svētais eņģelis lai ir ar mani, Un ļaunajam ienaidniekam Lai nav nekādas varas pār mani.

Vakara lūgšana: Es pateicos, Tev, mans debesu Tēvs, Caur Jēzu Kristu, Tavu mīļo Dēlu, Ka Tu mani esi žēlīgi pasargājis Šajā dienā. Un es lūdzu Tevi, Piedod man visus manus grēkus, Ko esmu darījis netaisnu Tavā priekšā, Un pasargā mani žēlīgi Arī šajā naktī. Es nododu sevi, Savu miesu un dvēseli un visu citu Tavās rokās. Tavs svētais eņģelis lai ir ar mani Un lai ļaunajam ienaidniekam Nav nekādas varas pār mani.

Pirms ēšanas: Visas acis gaida uz Tevi, Kungs, Un Tu dod viņiem viņu barību Savā laikā. Tu atdari savu roku Un savā labprātībā Apmierini izsalkumu visiem, kas dzīvo.

Kungs, Dievs Debesu Tēvs, Svētī mūs Un šīs savas veltes, Kuras saņemam un baudām no Tava dāsnuma un žēlastības, Caur Jēzu Kristu, mūsu Kungu.

Pēc ēšanas: Pateiciet Tam Kungam, jo Viņš ir laipns Un Viņa dāsnums paliek mūžīgi. Tam Kungam ir labs prāts pret tiem, kas Viņu bīstas, Un kas palāvībā gaida uz Viņa dāsnumu.

Mēs pateicamies Tev, Kungs, Dievs, debesu Tēvs, Caur Jēzu Kristu mūsu Kungu, Par visu, ko Tu mums dāsni dod. Tu dzīvo un valdi mūžīgi!

Pirms darba: Mīļais Dievs, Manā ikdienas darbā Tavs vārds un Tava pavēle Ir ceļrāži. Uz to paļaujoties, Es dodos un izmetu manu tīklu – Sākas mans darba cēliens – Kurā es ļauju Tev gādāt, Cik daudz būs un kā viss pašķirsies.

Pēc darba pabeigšanas: Tu esi visu labo lietu piepildījums, mans Kristu, piepildi ar liksmību un prieku manu dvēseli un glāb mani, jo Tu vienīgais esi bagāts žēlastībā.

Mans ikdienas darba cēliens: Mīļais Dievs, Manā ikdienas darbā Tavs vārds un Tava pavēle Ir ceļrāži. Uz to paļaujoties, Es dodos un izmetu

manu tīklu – Sākas mans darba cēliens – Kurā es ļauju Tev gādāt, Cik daudz būs un kā viss pašķirsies.

Rūpēs par iztikšanu: Ak, Dievs Es esmu Tavs, Tavu roku darbs – Tu taču mani esi radījis. Tāpēc visus savus rūpestus es atdodu atpakaļ Tev, Tie kopā ar mani pieder Tev, Jo Tu rūpējies vairāk par visu, Lai man būtu iztikšana. Tu mani uzturēsi, es nešaubos, Un pabarosi, apgērbsi un man palīdzēsi – Viss ir Tavā ziņā, Tu visu redzi un lem par labu man – Kur, kad un kas ar mani notiks.

Patvērumā: Es iemiegu Tā Kunga vārdā Un zinu, Ka arī mans miegs ir Dievam par labpatiku. Bet, kad es mostos, Un ķeros pie sava ikdienas darba, Savā aicinājumā – Rakstīt, lasīt, Nodoties apcerei Un lūgt, Tad es nešaubos ne mirkli, Ka arī tāds darbs ir Dievam tīkams. Es esmu par to drošs un pārliecināts, Ka ar visu, ko daru, es esmu Dievam pa prātam, Nevis manis dēļ, ka es būtu ko pelnījis, Ar šādiem saviem darbiem,

Bet Dieva dēļ, Kas par mani ir apžēlojies, Kas piedod man manu grēku, Mani mīl un vada Un ar savu Svēto Garu valda pār mani. un paļaujieties uz To Kungu! Gan daudzi saka: "Kas dos mums laimi?" Pacel Tu, Kungs, pār mums Sava vaiga gaišumu! Tu esi devis lielāku prieku manai sirdij nekā viņiem laikos, kad viņiem labības un vīna papildnam. Es apgulšos mierā un dusēšu, jo Tu vien dari, ka dzīvoju drošībā. /4. psalms/

Kad zūd mierinājums: Dievs un Tēvs, Tu mūsu vienīgais mierinātāj, Dāvā mums caur savu svētajiem vārdiem Tavu Garu, Un stingru, priedzi un pateicības pilnu ticību, Lai mēs varam svētīgi pārvarēt šīs briesmas

Un arī visas tās, kurām vēl būs lemts nākt. Un liec, lai mēs visbeidzot baudām un pieredzam, Ka tā ir patiesība, Ko saka Tavs mīļais Dēls Kristus:

Turiet drošu prātu, Es pasauli esmu uzvarējis.

Mūsu ticības galamērķis: Es domāju, ka šī laika ciešanas ir nenožīmīgas, salīdzinot ar nākamo godību, kas atspīdēs pār mums. Arī visa radība ilgodamās gaida to dienu, kad Dieva bērni parādīsies savā godībā. Jo radība pakļauta iznīcībai nevis aiz savas patikas, bet aiz Tā gribas, kas viņu

tai pakļāvis; tomēr viņai dota cerība. Jo arī pati radība reiz tiks atsvabināta no iznīcības verdzības un iegūs Dieva bērnu apskaidrību un svabadību. Jo mums ir zināms, ka visa radība vēl aizvien līdz ar mums klusībā nopūšas un cieš sāpes. Bet ne vien viņa, arī mēs paši, kas jau esam apveltīti ar pirmo debess balvu - Garu, ar ilgu pilnām nopūtām gaidām, kad saņemsim savu bērnu tiesu, savas miesas pilnīgo atpestīšanu.

Kungs Jēzu Kristu, Tu esi mums noteicis Lūgt Mūsu Tēvs lūgšanā: Lai nāk Tava valstība. Palīdzi, ka mēs cītīgi par to lūdzam, Un turklāt stipri ticam, Ka pēcgālā arī mēs tiksim pieņemti tās godībā. Dāvā arī, lai šī priecīgā un svētīgā diena – Mūsu pestīšanas un godībā pieņemšanas diena – Nāktu drīz, Un lai tad mēs visu to pieredzam vaigā, Par ko tagad dzirdam Tavos vārdos Un kam ticam.

Dieva noslēpums: Vai Tu neesi Brīnišķīgs Dievs – bagāts mīlestībā, Kas mūs tik brīnišķīgi Un ar tādu žēlastību valdi. Mūs zemu noliekdams Tu uzklausī mūs. Mūs padarīdams par grēciniekiem Tu mūs attaisno, Mūs nogrūzdams ellē Tu ieved mūs debesīs, Likdams mums piedzīvot sakāvi, Tu dāvā mums uzvaru. Mums likdams piedzīvot skumjas, Tu mūs mierini. Likdams mums kaut aiz bēdām, Tu dari mūs priecīgus. Likdams mums raudāt, Tu ļauj mums dziedāt. Pieļaudams mūsu ciešanas, Tu dari mūs stiprus. Padarīdams mūs par nelgām, Tu dari mūs gudrus. Uzsūtīdams mums nabadzību, Tu dari mūs bagātus. Likdams mums kalpot, Tu dari mūs par kungiem.

Pareizticīgo

Tēva un Dēla, un Svētā Gara vārdā. Āmen.

Krusta zīme.

Slava Tēvam un Dēlam, un Svētajam Garam tagad, vienmēr un mūžīgi mūžos. Āmen.

Muitnieka lūgšana: Dievs, esi man, grēciniekam, žēlīgs (*Lk.18:13*).

Jēzus lūgšana: Kungs Jēzu Kristu, Dieva Dēls, apžēlojies par mani, grēcinieku.

Lūgšana Svētajam Garam: Debesu Kēniņ, Iepriecinātāj, patiesības Gars, Kas visur esi un visu piepildi. Tu visa labā Saturētāj un dzīvības Devēj, nāc un mājo mūsos, un šķīstī mūs no visas nešķīstības, un, Žēlīgais, atpestī mūsu dvēseles.

Trīssvētais: Svētais Dievs, Svētais Spēcīgais, Svētais Nemirstīgais, apžēlojies par mums. (*Trīsreiz*)

Lūgšana Vissvētajai Trijādībai: Vissvētā Trijādība, apžēlojies par mums; Kungs, šķīstī mūs no grēkiem; Valdītāj, piedod mūsu noziegumus; Svētais, apmeklē un dziedini mūsu vājības tava Vārda dēļ.

Tā Kunga lūgšana: Mūsu Tēvs debesīs, svētīts lai top Tavs vārds. Lai nāk Tava Valstība. Tavs prāts lai notiek kā debesīs, tā arī virs zemes. Mūsu dienišķo maizi dod mums šodien. Un piedod mums mūsu parādus, kā arī mēs piedodam saviem parādniekiem. Un neieved mūs kārdināšanā, bet atpestī mūs no ļaunā.

Vissvētās Dievdzemdētājas dziesma: Priecājies, Dievadzemdētāja Jaunava, Dieva apžēlotā Marija, Tas Kungs ir ar Tevi; Tu esi augsti teicama starp sievietēm, un augsti teicams ir Tavas miesas Auglis, jo mūsu dvēseļu Pestītāju esi dzemdējusi.

Lūgšana Dievadzemdētājai: Patiesi pienākas svētīgu teikt Tevi, Dievadzemdētāju, Mūžamsvētīgo un Visšķīsto, un mūsu Dieva Māti. Mēs augsti teicam Tevi, īsteno Dievadzemdētāju, Kas esi cienījama augstāk par

ķerubiem un slavējama daudz augstāk par serafiem, Kas jaunavībā Dieva Vārdu esi dzemdējusi.

Lūgšana Godājamajam Krustam: Lai augšāmceļas Dievs un izklīst Viņa ienaidnieki, un lai bēg no Viņa vaiga visi, kas Viņu nīst. Kā izgaist dūmi, tā lai tie izzūd; kā vasks kūst ugunī, tā lai iet bojā dēmoni to priekšā, kas mīl Dievu un apzīmē sevi ar krusta zīmi un līksmībā sauc: priecājies, Augstigodātais un Dzīvudarošais Tā Kunga Krusts, kas aizden dēmonus mūsu Kunga Jēzus Kristus spēkā, Kas pie tevis sist, nokāpis ellē un velna varu saminis, un dāvājis mums tevi, savu Godājamo Krustu, ikkatra ienaidnieka padzīšanai. Ak, Augstigodātais un Dzīvudarošais Tā Kunga Krusts, palīdzi man līdz ar Svēto Valdnieci, Dievadzemdētāju Jaunavu un visiem svētajiem mūžīgi. Āmen.

Lūgšana par mieru: Pateicamies Tev, cilvēkus mīlošajam Valdniekam, Ķēniņam cauri visiem gadsimtiem, un visu labumu Devējam, naida sētu noārdījušam un mieru cilvēku ciltij atnesušam, arī patlaban taviem kalpiem mieru dāvājošam: nostiprini viņos Dievbijību un savstarpēju mīlestību; nodzēs jebkādas ķildas, novērs visus nesaskaņas vilinājumus. Jo Tu esi mūsu miers, un Tev godu dodam, Tēvam, Dēlam un Svētajam Garam, tagad, vienmēr un mūžīgi, mūžos. Āmen.

Pamostoties: No miega cēlies, pateicos Tev, Svētā Trijādība, ka Savā lielajā žēlastībā un lēnprātībā Tu neesi dusmojies uz mani, laisku un grēcīgu, nedz esi mani pazudinājis līdz ar maniem noziegumiem, bet vienmēr esi mīlējis cilvēkus, un mani, neziņā gulošu, esi piecēlis, lai rītam austot, es Tevi meklētu un godātu Tavu Valstību; arī tagad apgaismo manas prāta acis, atdari manas lūpas, lai es mācītos Tavus Vārdus un izprastu Tavus baušļus, un pildītu Tavu gribu, un Tev dziedātu sirds apliecinājumā un slavētu Tavu Vissvēto Tēva un Dēla, un Svētā Gara vārdu tagad, vienmēr un mūžīgi mūžos. Āmen.

Pirms gulētiešanas: Kungs Jēzu Kristu, Dieva Dēls, Tavās rokās es nododu savu garu. Tu mani svētī, Tu mani apžēlo un mūžīgo dzīvi man dāvā. Āmen.

Pirms ēšanas: Kunga lūgšana: *Vai:* Visu acis gaida uz Tevi, Kungs, un Tu dod viņiem barību savā laikā. Tu atver Savu dāsno roku un paēdini visus dzīvos Savā labvēlībā.

Pēc ēšanas: Mēs pateicamies Tev, Kristu, mūsu dievs, ka esi mūs paēdinājis ar saviem laicīgajiem labumiem; neatņem mums arī Savu Debesu Valstību, bet, kā Tu esi nācis savu mācekļu vidū, Pestītāj, dodams tiem mieru, tā nāc arī pie mums un atpestī mūs.

Pirms ikkatra laba darba: Kungs, svētī! *Vai:* Kungs Jēzu Kristu, Dieva Vienpiedzimušais Dēls, Tavas svētās lūpas ir teikušas: „Bez manis jūs nenieka nespējat.” Mans Kungs, ar sirdi un dvēseli pieņemot Tavus vārdus, Tavas labestības dēļ es lūdzu: palīdzi man, grēciniekam, šajā darbā, ko tagad vēlos uzsākt; lai tas piepildās caur Tevi Dieva Tēva un Dēla, un Svētā Gara vārdā. Āmen.

Pēc darba pabeigšanas: Slava, Tev, Kungs. *Vai:* Tu esi visu labo lietu piepildījums, mans Kristu, piepildi ar liksmību un prieku manu dvēseli un glāb mani, jo Tu vienīgais esi bagāts žēlastībā.

Pēc savstarpējas vienošanās: Kungs Jēzu Kristu, Dieva Dēls, Tavas vissvētās lūpas ir sacījušas: „Atkal es jums saku: ja divi no jums virs zemes ir vienā prātā kaut kādas lietas dēļ, ko tie grib lūgt, tad Mans Debesu Tēvs to tiem dos. Jo, kur divi vai trīs ir sapulcējušies Manā Vārdā, tur Es esmu viņu vidū.” Nemainīgi ir Tavi vārdi, Kungs, Tava žēlastība ir nebeidzam, un Tavai cilvēkmīlestībai nav robežu. Tādēļ mēs tevi lūdzam: dāvā mums, Saviem kalpiem (vārdi), kas esam vienojušies lūgt Tevi (vajadzība); lūdzam, piešķir mums prasīto, taču ne mūsu, bet Tavs prāts lai notiek mūžīgi mūžos. Āmen.

Pirms mācīšanās: Visužēlīgais Kungs, sūti mums Sava Svētā Gara žēlastību, kas stiprina mūsu dvēseles spēkus, lai mēs, ņemdami vērā mums pasniegtās mācības, pieaugtu par godu, Tev, mūsu Radītājam, par iepriecinājumu mūsu vecākiem un par svētību Baznīcai un Tēvijai.

Pēc mācīšanās: Mēs pateicamies Tev, Radītāj, ka Tu Savā žēlastībā esi darījis mūs cienīgus mācīties. Svētī mūsu vadītājus, vecākus un skolotājus, kas māca mums atzīt to, kas labs, un dāvini mums arī turpmāk spēku uzcītīgi mācīties.

Par tiem, kas ceļā: Kristu, Tu esi Ceļš un Patiesība. Sūti savam(iem) kalpam(iem) (vārdi), kā kādreiz Tobijam, ceļabiedru – savu Eņģeli, lai tas pasargātu viņus ļaunuma neskartus Tavam godam, Dievadzemdētājas lūgšanu dēļ, labu izdošanos gādādams, Vienīgais Cilvēkumīlotāj.

Pestītāj, Tu ceļoji kopā ar Lūku un Kleopu uz Emmausas pilsētu, arī tagad esi kopā ar Saviem kalpiem (vārdi), kas grib doties ceļā, un paglāb to no jebkāda ļaunuma uzmākšanās, jo Tu kā Cilvēkumīlotājs spēj darīt visu, ko gribi.

Par slimajiem: Kristu, Tu vienīgais, kas nekavējies glābt un aizstāvēt, steidzies palīgā Saviem cietējiem kalpiem (vārdi), izglāb viņus no vājībām un rūgtām slimībām; Dievadzemdētājas lūgšanu dēļ piecel tos, lai viņi bez mitas varētu teikt un slavēt tevi, Vienīgais Cilvēkumīlotājs.

Pestītāj, kā citkārt Tu dziedināji Pētera sievas māti un triekas ķerto, ko Tev uz gultas pienesa, tā arī tagad, Žēlsirdīgais, apmeklē un izdziedini uz slimības gultas sirgstošo un nāves moku sagrauzto cietēju (vārds), jo Tu viens esi nesis mūsu vājības un sārgas un Tu visu spēj, jo esi Liels Žēlastībā.

Dodoties uz baznīcu: Ielīksmojos, kad man saka: „Iesim Tā Kunga namā”. Vien Tavas lielās žēlsirdības dēļ, Kungs, es nākšu Tavā mājvietā un paklanīšos Tavam svētajam namam, Tevi bijādams. Kungs, vadi mani pēc Savas taisnības, dari taisnu manu ceļu Tavā priekšā manu ienaidnieku dēļ, lai es, ļaunuma neskarts, slavētu Vienīgo Dievu – Tēvu un Dēlu, un Svēto Garu, tagad, vienmēr un mūžīgi mūžos.

Pateicība par visu, ko Dievs labu darījis: Mēs tavi necienīgie kalpi, Kungs, pateicībā par visām lielajām labdarībām, ko esi mums dāvējis, Tevi godinām, slavējam, Tev pateicam un dziesmās cildinām Tavu dāsno

žēlsirdību, un mīlestībā padevīgi Tevi Piesaucam: slavēts esi, mūsu Labadarītāj un Pestītāj!

Valdniek, Tavu labvēlību un dāvanas nepelnīti saņēmuši, mēs kā necienīgi kalpi pie Tevis sirsnīgi steidzamies, un pateicību, cik spēdami, pienesam, un Tevi par Labadarītāju un Radītāju godādami, saucam: slavēts esi, Dāsni Devīgais Dievs!

Par tiem, kas mūs neieredz un dara pāri: Mīlestības Kungs, Tu aizlūdzi par tiem, kas Tevi sita krustā, un Saviem mācekļiem pavēlēji lūgties par ienaidniekiem, - piedod tiem, kas neieredz mūs un dara mums pāri, un, novērsdams no visa ļaunā un viltus, vadi viņus uz tikumīgu dzīvi, mēs pazemīgi Tevi lūdzam; lai saskanīgā vienprātībā mēs varētu godināt Tevi, Vienīgo Cilvēkumīlotāju.

Par mīlestības vairošanu: Kristu, Tu esi vienojis Savus apustuļus ar mīlestības saiti un arī mūs, Tavus uzticamos kalpus, pie Sevis mīlestībā cieši saistījis; dāvā, lai Dievmātes lūgšanu dēļ mēs pildītu Tavus baušļus un cits citu neliekuļoti mīlētu, Vienīgais Cilvēkumīlotājs.

Kristus Dievs, karstas mīlestības liesmu uz Tevi mūsu sirdīs aizdedz, lai mēs, ar to piepildīti, tik tiešām iemīlētu Tevi no visas savas sirds, ar visu savu prātu, dvēseli un visiem spēkiem un savu tuvāko kā sevi pašu, un, pildot Tavus baušļus, godinātu Tevi – visu labumu Devēju.

Svētā Sīrijas Efraima lūgšana (*Jālūdzas visa Lielā Gavēņa laikā*): Kungs un manas dzīves Valdniek, glāb mani no slinkuma, grūtsirdības, varaskāres un tukšvārdības gara. (*Pārmet krustu un paklanās līdz zemei.*) Bet dāvini man, Savam kalpam, šķīstības, pazemības, pacietības un mīlestības garu. (*Pārmet krustu un paklanās līdz zemei.*) Patiesi, Kungs un Ķēniņ! Dod man atzīt manus grēkus un nenosodīt savu tuvāko. Jo Tu esi slavēts mūžīgi mūžos. Āmen. (*Pārmet krustu un paklanās līdz zemei.*) Dievs, šķīsti mani, grēcinieku. (12 reizes, pārmetot krustu un paklanoties līdz jostasvietai.) Kungs un manas dzīves Valdniek, glāb mani no slinkuma, grūtsirdības, varaskāres un tukšvārdības gara. Bet dāvini man, Savam kalpam, šķīstības, pazemības, pacietības un mīlestības garu. Patiesi, Kungs un Ķēniņ! Dod

man atzīt manus grēkus un nenosodīt savu tuvāko. Jo Tu esi slavēts mūžīgi
mūžos. Āmen. (*Pārmet krustu un paklanās līdz zemei.*)

Psalmu lūgšanas

1. psalms: Svētīgs tas cilvēks, kas neseko bezdievīgo padomam, nedz staigā grēcinieku ceļus, nedz arī sēž paļātāju pulkā, bet kam prāts saistās pie Tā Kunga baušļiem un kas dienām un naktīm domā par Viņa bauslību. Tāds ir līdzīgs kokam, kas stādīts pie ūdens upēm, kas savus augļus nes pareizā laikā un kam lapas nesavīst. Viss, ko viņš dara, tam labi izdodas. Ne tādi ir bezdievīgie: tie ir kā pelavas, ko vējš aizpūš projām. Tāpēc bezdievīgie nepastāvēs tiesā, nedz arī taisno draudzē grēcinieki, jo Tas Kungs pazīst taisno ceļu, bet bezdievīgo ceļš ved uz postu.

23. psalms: Dāvida dziesma. Tas Kungs ir mans gans, man netrūks nenieka. Viņš man liek ganīties zālainās ganībās. Viņš mani vada pie skaidra ūdens. Viņš atspirdzina manu dvēseli un ved mani pa taisnības ceļiem Sava Vārda dēļ. Jebšu es arī staigāju tumšā ielejā, taču ļaunuma nebīstos, jo Tu esi pie manis, Tava gana vērda un Tavs gana zizlis mani iepriecina. Tu klāj man galdu, mani ienaidniekiem redzot, Tu svaidi ar elļu manu galvu, mans kauss ir piepildīts pilns līdz malai. Tiešām, labums un žēlastība mani pavadīs visu manu mūžu, un es palikšu Tā Kunga namā vienmēr.

33. psalms: Dziediet priecīgi Tam Kungam, jūs taisnie, visiem, kam skaidra sirds, klājas Viņu slavēt! Pateicieties Tam Kungam ar cītaru, spēlējiet Viņam uz desmit stīgu arfas! Dziediet Viņam jaunu dziesmu! Skandiniet jauki ar bazūnēm! Tiešām, taisni ir Tā Kunga vārdi, un visi Viņa darbi ir pilni uzticības. Viņš mīl taisnību un tiesu, zeme ir pilna Viņa žēlastības. Ar Tā Kunga vārdu ir radītas debesis, un viss debesu spēks ir radīts ar Viņa mutes elpu. Viņš sakrāj jūras ūdeņus kā kādā traukā, Viņš glabā straumes Savās krātuvēs. Lai To Kungu bīstas visa pasaule, Viņa priekšā lai dreb visi zemes iedzīvotāji! Jo Viņš runāja, un tā notika, Viņš pavēlēja, un viss radās. Tas Kungs izjauc tautu nodomus, Viņš sagrauj ļaunumu padomu. Bet Tā Kunga padoms pastāv mūžīgi, un Viņa sirds nodomi ir spēkā uz audžu audzēm. Svētīga tā tauta, kam Tas Kungs ir par Dievu, tie ļaudis, ko Viņš Sev izredzējis par īpašumu! Tas Kungs raugās no debesīm, Viņš redz visus

cilvēku bērnus; no tās vietas, kur Viņa tronis, Viņš pārredz visus zemes iedzīvotājus; Viņš īpatnēji izveidojis visu viņu sirdis un vēro visus viņu darbus. Nedz lieli karapulki sargā ķēniņu, nedz arī liels miesas spēks izglābj varoni. Maldās, kas visas uzvaras cerības liek uz zirgiem: arī viņu spēka nepietiek glābiņam. Redzi, Tā Kunga acs vēro tos, kas Viņu bīstas un cer uz Viņa žēlastību, lai Viņš to dvēseles izglābtu no nāves un uzturētu viņus dzīvus bada laikā. Mūsu dvēsele gaida uz To Kungu, Viņš ir mūsu palīgs un vairogs. Par Viņu priecājas mūsu sirds, jo mēs paļaujamies uz Viņa svēto Vārdu. Tava žēlastība, Kungs, lai paliek ar mums, jo mēs ceram uz Tevi!

34. psalms: Dāvida dziesma, kad viņš izlikās negudrs Abimeleha priekšā un tas viņu padzina. Es slavēšu To Kungu vienmēr, Viņa teikšana aizvien būs manā mutē. Mana dvēsele ir līksma par manu Kungu, Viņu daudzinādama; cietēji lai to dzird un priecājas. Slavējiet līdz ar mani Tā Kunga godu, kopā teiksim Viņa augsto Vārdu! Es meklēju To Kungu, un Viņš man atbildēja; Viņš mani izglāba no visām manām izbailēm. Uzlūkojiet Viņu un tuvojieties Viņam priecīgi, tad jūs starosit, un jūsu sejas nepazīs pazemojuma. Kas bija postā grimis, sauca, un Tas Kungs viņu uzklausa un izrāva viņu no visām viņa bēdām. Tā Kunga eņģelis apmetas ap tiem, kas Viņu bīstas, un tos izglābj. Baudiet un redziet, cik Tas Kungs ir labs. Svētīgs tas cilvēks, kas pie Viņa tveras un uz Viņu paļaujas! Bīstieties To Kungu, jūs Viņa svētie, jo, kas Viņu bīstas, tie nepazīst trūkuma. Jauniem lauvām jācieš trūkums un bads, bet, kas To Kungu meklē, tiem netrūkst nekāda labuma. Nāciet šurp, jūs bērni, un uzklauset mani! Es jūs mācīšu To Kungu bīties. Kas ir tas vīrs, kas mīl dzīvi un ilgojas pēc gara mūža, lai redzētu labas dienas? Tas lai sargā savu mēli no ļauna un savas lūpas, ka tās nerunā viltīgus vārdus! Novērsies no ļauna un dari labu! Meklē mieru un dzenies pēc tā! Tā Kunga acis vēro taisnos, un Viņa ausis uzklausa viņu palīdzības saucienus. Tā Kunga vaigs ir vērsts dusmās pret visiem, kas dara ļaunu. Viņš izdeldēs viņu piemiņu no zemes virsus. Kad taisnie sauc, tad Tas Kungs viņus uzklausa un viņus izglābj no visām viņu bēdām. Tas Kungs ir tuvu tiem, kam salauzta sirdis, un palīdz tiem, kam satriekts un noskumis prāts. Daudz ciešanu taisnajam, bet no visām Tas

Kungs viņu izglābj. Viņš pasargā visus viņa locekļus, neviens no tiem netiek samaitāts. Bezdievīgo nokauj viņa blēdība, un, kas ienīst taisno, tie kritīs grēkā, un tiem tas būs jānožēlo. Tas Kungs izglābj Savu kalpu dvēseli, un nekā ko nožēlot nav tiem, kas uz Viņu paļaujas.

51. psalms: Apžēlojies par mani, ak, Dievs, Savā žēlastībā, izdzēs manus pārkāpumus Savā lielajā apžēlošanā! Mazgā mani pavisam tīru no manas noziedzības un šķīstī mani no maniem grēkiem! Tiešām, es atzīstu savus pārkāpumus, un mani grēki ir vienmēr manu acu priekšā! Vienīgi Tevis priekšā es esmu grēkojis un darījis to, kas ļauns Tavās acīs, lai Tu paliec taisns Savos spriedumos un nevainojams Savā tiesneša darbā. Redzi, vainas apziņā es esmu dzemdināts, un grēkos māte mani ir ieņēmusi. Redzi, Tev patīk patiesība, kas apslēpta sirds dziļumos, un Tu māci man noslēpumos izprast gudrību. Šķīstī mani no grēkiem ar īzapu, lai es topu šķīsts, mazgā mani, lai es topu baltāks par sniegu! Liec man atkal baudīt prieku un labsajūtu, lai līksmojas kauli, kurus Tu esi man salauzījis! Apslēp Savu vaigu manu grēku priekšā un izdzēs visus manus noziegumus! Radi manī, ak, Dievs, šķīstu sirdi un atjauno manī pastāvīgu garu! Neraidi mani prom no Sava vaiga un neatņem no manis Savu Svēto Garu! Atdod man atkal atpakaļ Savas pestīšanas prieku un stiprini mani ar paklausības garu! Es mācīšu pārkāpējiem Tavus ceļus, lai grēcinieki atgriežas pie Tevis. Glāb mani no asinsgrēka, ak, Dievs, Tu mans Pestītājs, lai mana mute gaviļēdama daudzina Tavu taisnīgumu! Kungs, atdari man manas lūpas, lai mana mute teic Tavu slavu! Jo Tev nepatīk kaujamie upuri, un, ja es Tev dotu dedzināmo upuri, Tu to negribētu. Upuri, kas patīk Dievam, ir satriekts gars; salauztu un sagrauztu sirdi Tu, Dievs, nenoraidīsi. Dari labu Cīņai Savā žēlastībā, uzcel Jeruzālemes mūrus! Tad Tev patiks taisnības upuri, dedzināmais un kopējais sadedzināmais upuris, tad ļaudis upurēs vēršus uz Tava altāra.

91. psalms: Kas dzīvo Visuaugstākā patvērumā un mīt Visuvarenā ēnā, tas saka uz To Kungu: "Mans patvērums un mana pils, mans Dievs, uz ko es paļaujos!" Jo Viņš tevi glābj kā putnu no ķērēja cilpas, pasargā no iznīcinātāja mēra. Viņš tevi sedz ar Saviem spārniem, zem Viņa spārniem

tu esi paglābts; Viņa patiesība ir tavs vairogs un bruņas. Tu nebīsties nakts briesmu, nedz arī bultu, kas dienu skraida, nedz mēra, kas tumsā lien, nedz sērgu, kas pusdienā nomaitā. Jebšu tūkstoši krīt tev blakus un desmit tūkstoši tev pa labo roku, taču tevi tas neskars. Tiešām, tu vēl skatīsi ar savām acīm un redzēsi, kā bezdievjiem tiek atmaksāts. Tiešām, Tu, ak, Kungs, esi mans patvērums! Visuaugstāko tu esi izraudzījis sev par aizsargu. Nekāds ļaunums tev nenotiks, nedz kāda nediena tuvosies tavai teltij, jo Viņš sūtīs tev Savus eņģeļus tevi pasargāt visos tavos ceļos. Viņi tevi uz rokām nesīs, lai tava kāja nepieduras pie akmens. Pār lauvām un odzēm tu varēsi staigāt, tu samīsi jaunos lauvas un čūskas! "Tādēļ, ka viņš Man stipri pieķēries, Es viņu izglābšu; Es viņu paaugstināšu, jo viņš pazīst Manu Vārdu. Kad viņš Mani piesauks, tad Es viņu paklausīšu; Es viņam esmu klāt bēdās, Es viņu izrašu no tām un celšu godā. Es viņam došu ilgu mūžu un parādīšu viņam Savu pestīšanu!"

116. psalms: Es mīlu To Kungu, jo Viņš klausīja manas lūgšanas balsi. Viņš piegriezta man Savu ausi, tādēļ es Viņu piesaukšu visu savu mūžu. Nāves tīkli tinās ap mani, mani sagrauba elles bailes, es ieslīgu nelaimē un bēdās. Bet es piesaucu Tā Kunga Vārdu: "Izglāb manu dvēseli, ak, Kungs!" Žēlīgs ir Tas Kungs un taisns, žēlsirdīgs ir mūsu Dievs! Tas Kungs pasargā vienbūtīgos, kas nešaubīdamies paļaujas uz Viņu: kad es biju novārdzis, tad Viņš man palīdzēja. Atgriezies savā mierā, mana dvēsele, jo Tas Kungs dara tev labu. Tiešām, Tu izglābi manu dvēseli no nāves, no asarām manas acis un no slīdēšanas manu kāju. Es staigāšu Tā Kunga priekšā dzīvo zemē. Ticību es esmu turējis, kaut es arī sacīju: "Es esmu jo zemu noliekts." Es sacīju savā izmisumā: "Visi cilvēki ir meli." Kā es atmaksāšu Tam Kungam par visu, ko Viņš man labu darījis? Es pacelšu svētības kausu un piesaukšu Tā Kunga Vārdu. Es pildīšu Tam Kungam savus solījumus visas Viņa tautas priekšā! Viņa svēto nāve ir dārga Tā Kunga acīs. Ak, Kungs, es taču esmu Tavs kalps, es esmu Tavs kalps, Tavas kalpones dēls, Tu saraustīji manas važas. Tev es upurēšu pateicības upurus un piesaukšu Tā Kunga Vārdu. Es pildīšu Tam Kungam savus solījumus visas Viņa tautas priekšā Tā Kunga nama pagalmos, tavā vidū, Jeruzāleme! Aleluja!

121. psalms: Svētceļnieku dziesma. Es paceļu savas acis uz kalniem: no kurienes gan man nāks palīdzība? Mana palīdzība nāk no Tā Kunga, kas radījis debesis un zemi. Viņš neļaus tavai kājai slīdēt; kas tevi sargā, tas nesnauž! Redzi, Israēla sargs nesnauž un neguļ. Tas Kungs ir tavs sargs, Tas Kungs ir tava paēna tev pa tavu labo roku, ka dienā saule tevi nespiež, nedz mēness naktī. Tas Kungs lai tevi pasargā no visa ļauna, Viņš lai pasargā tavu dvēseli. Tas Kungs lai pasargā tavu izešanu un ieiešanu no šā laika mūžīgi.

141. psalms: Dāvida psalms. Kungs, es piesaucu Tevi, steidzies pie manis, uzklausi manu balsi, kad es piesaucu Tevi! Mana lūgšana lai nāk Tavā priekšā kā kvēpināmais upuris, mana roku pacelšana kā vakara upuris! Pasargi, ak, Kungs, manu muti un sargi manas lūpas! Neļauj manai sirdij griezties uz ļaunu, ka es nedaru grēcīgus darbus kopā ar ļaundariem. No viņu saldumiem es negribu neko baudīt. Lai taisnais mani sit, tā būs mīlestība, un lai viņš mani pārmāca, tā būs eļļa uz galvas, tam lai mana galva neliedzas. Tomēr es vienmēr lūdzu, lai viņi man nenodara ko ļaunu. Bet viņu tiesneši un vadoņi lai top nogāzti no klints sienas, tad ļaudis klausīsies uz maniem vārdiem, un tie ļaudīm liksies mīlīgi. Kā arājs uzplēš zemi un saar to vienās bedrēs, tā ir izkaisīti mūsu kauli pa kapu dziļumiem līdz pašai pazemei. Bet manas acis raugās uz Tevi, Tu Kungs mans Dievs. Es paļaujos uz Tevi, neatstum manu dvēseli! Pasargi mani no slazdu valga, ko viņi man izlikuši, un no ļaundaru slazdu cilpām! Bezdievji lai krīt paši savos tīklos, bet es tiem paiešu garām!

144. psalms: Dāvida psalms. Slavēts lai ir Tas Kungs, mana klints, kas māca manām rokām cīņas mākslu un dara manus pirkstus vingrus karam! Mans labdaris un mana stiprā pils, mans patvērums un mans glābējs, mans vairogs, uz ko es paļaujos, Viņš dara manu tautu man paklausīgu, Viņš man pakļāvis arī citas tautas! Ak, Kungs, kas ir cilvēks, ka Tu viņu piemini? Un cilvēka bērns, ka Tu viņu ievēro? Cilvēks ir kā dvašas pūsma, viņa dzīves laiks ir kā ēna, kas ātri pārlaižas pāri. Atver, Kungs, Savas debesis un nokāp zemē, aizskar kalnus, lai tie kūp! Met zibeņus un izklīdē manus ienaidniekus, sūti Savas bultas un satriec viņus! Izstiep Savas rokas no

augšas, glāb mani, izglāb mani no ūdens plūdiem, no svešinieku rokas. Viņu mute runā melus, un viņu labā roka ir viltus roka. Ak, Dievs, es Tev dziedāšu jaunu dziesmu, es Tev spēlēšu ar desmit stīgu cītarām, Tev, Tu, kas ķēniņiem dod uzvaru, Tu izglābi Savu kalpu Dāvidu no slepkavu zobena! Glāb mani, izglāb mani no svešinieku dēlu rokas, kas ar savu muti runā melus un kuru labā roka ir viltus pilna. Bet dod savukārt, ka mūsu dēli izaug savā jaunībā kā kupli zaļojoši dēsti, mūsu meitas lai būtu kā izcirsti stūra stabi skaisti veidotajās piļu celtnēs! Ka mūsu klētis būtu pilnas un izsniegtu pēc tam visādu mantu, ka mūsu avju ganāmie pulki vestos pa tūkstošiem un pa simts tūkstošiem mūsu laidaros. Lai mūsu liellopi vaislojas, lai nenotiek zaudējumi un laupīšana, un lai nav dzirdami vaidi mūsu ielās! Svētīga tā tauta, kurai tā klājas! Svētīga tā tauta, kam Tas Kungs ir par Dievu!

PIEZĪMĒM

Lined area for notes, consisting of 30 horizontal blue lines.

This image shows a full page of blank, lined paper. It features approximately 20 evenly spaced horizontal blue lines across its entire width. The lines are thin and consistent in color, set against a plain white background. There are no margins, text, or other markings present on the page.

This image shows a full page of blank, lined paper. It features approximately 20 evenly spaced horizontal blue lines across its entire width. The lines are thin and consistent in color, set against a plain white background. There are no margins, text, or other markings present on the page.

[illegible]

Handwriting practice lines consisting of 30 horizontal blue lines.

This image shows a full page of blank, lined paper. It features approximately 20 evenly spaced horizontal blue lines across its entire width. The lines are thin and consistent in color, set against a plain white background. There are no margins, text, or other markings present on the page.

This image shows a full page of blank, lined paper. It features approximately 20 evenly spaced horizontal blue lines across its entire width, typical of standard notebook paper. The background is a solid off-white color, and there are no margins, text, or other markings present.

[illegible]

Handwriting practice lines consisting of 30 horizontal blue lines.

This image shows a full page of blank, lined paper. It features approximately 20 evenly spaced horizontal blue lines across its entire width, typical of notebook or primary writing paper. The background is a solid off-white color, and there are no margins, text, or other markings present.

[illegible]

This image shows a full page of blank, lined paper. It features approximately 20 evenly spaced horizontal blue lines across its entire width. The lines are thin and consistent in color, set against a plain white background. There are no margins, text, or other markings present on the page.

Handwriting practice lines consisting of 30 horizontal blue lines.

Handwriting practice lines consisting of 30 horizontal blue lines.

[illegible]

Handwriting practice lines consisting of 30 horizontal blue lines.

This image shows a full page of blank, lined paper. It features approximately 20 evenly spaced horizontal blue lines across its entire width, typical of standard notebook or school paper. The background is a solid off-white color, and there are no margins, text, or other markings present.

Handwriting practice lines consisting of 30 horizontal blue lines.

This image shows a full page of blank, lined paper. It features approximately 20 evenly spaced horizontal blue lines across its entire width. The lines are thin and consistent in color, set against a plain white background. There are no margins, text, or other markings present on the page.

Handwriting practice lines consisting of 28 horizontal blue lines.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ANOTĀCIJA

„NBS kapelāna rokasgrāmata” sniedz vispārīgu ieskatu Latvijas NBS Kapelānu dienesta darbības vidē un principos un apkopo informāciju, kas jāzina katram kapelānam. Grāmatas uzmanības centrā ir kapelāns un tā kalpošana bruņoto spēku kontekstā. Rokasgrāmatā tiek praktiski risināta tradicionālo kristīgo konfesiju sadarbības problemātika, sniedzot ieskatu vēstures un kristīgo konfesiju pamatjautājumos. Kalpojot multikonfesionālā vidē, viens no kapelāna ikdienas izaicinājumiem ir skatīties pāri savas konfesijas robežām, cienīt un izprast citādas pārliecības cilvēku sev līdzās.

Šī grāmata noderēs gan vienību komandieriem, gan visu līmeņu virsniekiem, instruktoriem, štābu personālam un speciālistiem, plānojot un veidojot sadarbību ar kapelānu. Rokasgrāmatā ietverts vispusīgs izziņas materiāls konfesiju vadītājiem un potenciālajiem kapelāniem, kā arī teoloģijas studentiem. Šī ir pirmā kapelānu dienesta rokasgrāmata Latvijas vēsturē, tātad tā rosinās tālāku padziļinātu izpēti darbu.

Grāmatas nobeigumā ir dažādu kristīgo konfesiju pamatlūgšanu izlase. Lūgšana atgādina par katram kristietim primāri nepieciešamo spēka Avotu un parāda ceļu pie Tā.

FÖRORD

„Arméns kaplan handbok” ger en översiktlig inblick i den miljö och med de principer, som lettiska arméns kaplaner verkar, och behandlar information, som varje kaplan måste känna till. Handbokens centrum är kaplanen och hans tjänande i arméns kontext. I handboken erbjuds praktiska lösningar på samarbetsproblem mellan klassiska kristna konfessioner, genom att ge en inblick i historiska och konfessionella grundfrågor. När man tjänstgör i en mångkonfessionell miljö, är det en av kaplanens dagliga utmaningar, att se längre än sin konfessions gränser, att kunna respektera och förstå människor bredvid sig, som har en annan övertygelse.

Denna bok är användbar för alla befälhavare, officerare på alla nivåer, instruktörer, stabspersonal och specialister, för att planera och forma samarbete med kaplaner. I handboken finns också en mindre uppslagsbok för konfessionella ledare och för potentiella kaplaner, liksom också för teologie studenter. Detta är den första tjänstehandboken för kaplaner i Lettlands historia, vilket inspirerar till fördjupat forskningsarbete.

I bokens avslutande del finns ett urval av viktiga böner från varje konfession. Bön påminner om den nödvändiga kraftkällan för varje kristen och visar vägen till denna källa.

АННОТАЦИЯ

„Справочник капеллана НВС ” предлагает общий обзор среды служения и принципов Капелланской службы НВС Латвии и обобщает информацию, которую должен знать каждый капеллан. В центре внимания книги капеллан и его служение в контексте вооруженных сил. В справочнике решается традиционная проблематика сотрудничества христианских вероисповеданий, предлагая обзор основных вопросов истории и христианских конфессий. Служа в мультikonфессиональной среде, один из ежедневных вызовов капеллана состоит в том, чтобы видеть за границами своей конфессии, уважать и понимать окружающих людей с другими убеждениями.

Эта книга пригодится как командирам отрядов, так и офицерам, инструкторам, персоналу и специалистам штаба разных уровней, планируя и создавая сотрудничество с капелланом. В руководство включен разносторонний материал справок для руководителей конфессий и потенциальных капелланов, как и для студентов теологии. Это первый справочник Капелланской службы в Латвийской истории, значит, он будет способствовать дальнейшим углубленным исследованиям.

В окончании книги находится подбор основных молитв разных христианских конфессий. Молитва напоминает о главном Источнике силы необходимом каждому христианину и показывает дорогу к Нему.-

ANNOTATION

NAF Chaplain Manual examines the chaplain service in Latvian NAF, its setting and activities, and gives the hard core/essentials of what each chaplain must know. The focus is on the chaplain service in the military context. The manual takes a practical approach to tackling the cooperation problems amongst the traditional Christian denominations and offers insights in the historical development and basic notions of various Christian communions. Being in a multi-confessional environment is a common challenge of chaplain service that requires looking beyond the boundaries of one denomination, honoring and understanding others.

This manual will be of use to commanders, officers of all ranks, instructors, staff and specialists as a tool to plan and implement the cooperation with the chaplain. It presents a comprehensive guide for the leaders of Christian denominations, prospective chaplains as well as students of theology. This is the first chaplain manual in the history of Latvia that certainly requires a further in-depth research.

The conclusion of the manual offers a selection of prayers of various Christian denominations. A prayer is a reminder of the primary Source of strength necessary for each Christian and a safe path to Him.

ANNOTATION

"Das Handbuch Kaplans NBS" gibt uns eine allgemeine Ansicht in Tätigkeit und Prinzipien des NBS - Kaplans und resumiert die Information für jeden Kaplan. Im Zentrum des Handbuches ist der Kaplan und sein Dienst in NBS. In diesem Handbuch wird praktisch erklärt das Problem der Zusammenarbeit der traditionellen christlichen Konfessionen. Das Handbuch gibt uns eine Ansicht in Grundfragen der Historie und christlichen Konfessionen. Der Dienst des Kaplans verläuft in Multikonfessionalität deshalb eine von täglichen Kaplans Herausforderungen ist nicht nur in den Grenzen seiner Konfessionen - Liturgie zu arbeiten sondern auch den nebenstehenden Menschen mit einer anderen Überzeugung zu verehren und zu verstehen.

Dieses Handbuch ist für Truppenkommandeure, für alle Offiziere, für Instruktoren, für Stabspersonal und Spezialisten um die Zusammenarbeit mit Kaplan zu planen und zu bilden. Das Handbuch enthält vielseitiges Erkenntnis material für Leiter der Konfessionen und für potenziellen Kaplane als auch für Theologiestudenten. Das ist das erste Kaplandiensthandbuch in der Geschichte Lettlands also wird eine weitere vertiefte Forschungsarbeit anregen.

Am Ende des Buches ist Gebet Auslese von verschiedenen christlichen Konfessionen. Gebet erinnert an jedem Christlichen primär notwendige Quelle der Lebenskraft und zeigt den Weg zu dieser Quelle.

Pateicības par atbalstu grāmatas veidošanā

Pirmkārt, par visu pateicība Dievam.

Otrkārt, pateicība cilvēkiem, kas ir devuši svētību šim darbam, pašizliedzīgi snieguši atbalstu un informāciju, konsultējuši, labojuši, meklējuši dokumentus un veltījuši savu personīgo laiku.

Pateicība rokasgrāmatas patronam viceadmirālim Andrim Gaidim Zeibotam un biedrībai „Latvijas ģenerāļu klubs”.

Pateicība NBS komandierim ģenerālmajoram Raimondam Graubem, NBS Apvienotā štāba priekšniekam brigādes ģenerālim Andim Dilānam un visiem vienību komandieriem, kas atbalsta kapelānu darbu. Pateicība visiem NBS kapelāniem.

Pateicība kristīgo konfesiju vadītājiem: metropolītam Zbigņevam Stankevičam, Rīgas un visas Latvijas metropolītam Aleksandram, arhibīskapam Jānim Vanagam, bīskapam Pēterim Sproģim.

Pateicība cilvēkiem, kas ar savu pieredzi un zināšanām ir devuši ieguldījumu rokasgrāmatas veidošanā. Viņu pulkā ir:

plt. Agris Jermacāns,

kpt. Vasilis Koļegovs,

bīskaps Jānis Bulis,

priesteris Lic. theol. Andris Kravalis,

priesteris Dr. hist. eccl. Andris Priede,

māc. Atis Grīnbergs,

māc. Jānis Šmits,

māc. Magnus Bengstons,

māc. Dr. Guntis Kalme,

māc. Mārtiņš Vaickovskis,

igumens Jānis (Sičevskis),

priesteris Jānis Dravants,

māc. Dr. theol. Imārs Hiršs,

māc. Raimonds Locs,

Mg. theol. Mikus Solovejs,

Ieva Šterna,

Pēteris Jakstiņš

un visiem citiem.

Pateicība Vācijas, Zviedrijas un Amerikas Savienoto Valstu sadarbības partneriem par nesavtīgu atbalsta sniegšanu. Īpaši pateicības vārdi Vācijas militārdekānam Arminam Vencelam, Zviedrijas kapelānu atbalsta organizācijas pārstāvim Bjērnā Rubensonam, kā arī Vilmāram Kukainim un citiem atbalstītājiem no ASV.